

Co - PLAN

ANNUAL REPORT 2010

Co - PLAN

ANNUAL REPORT 2010

CONTENTS

15 Years Co-PLAN

4 Co-PLAN - 15 years
7 Photography Feature: Bathore & Kënetë

Co-PLAN - The Organisation

12 Co-PLAN Mission Statement
14 The Board of Directors and Advisory Board
21 Co-PLAN Staff

Activities 2010

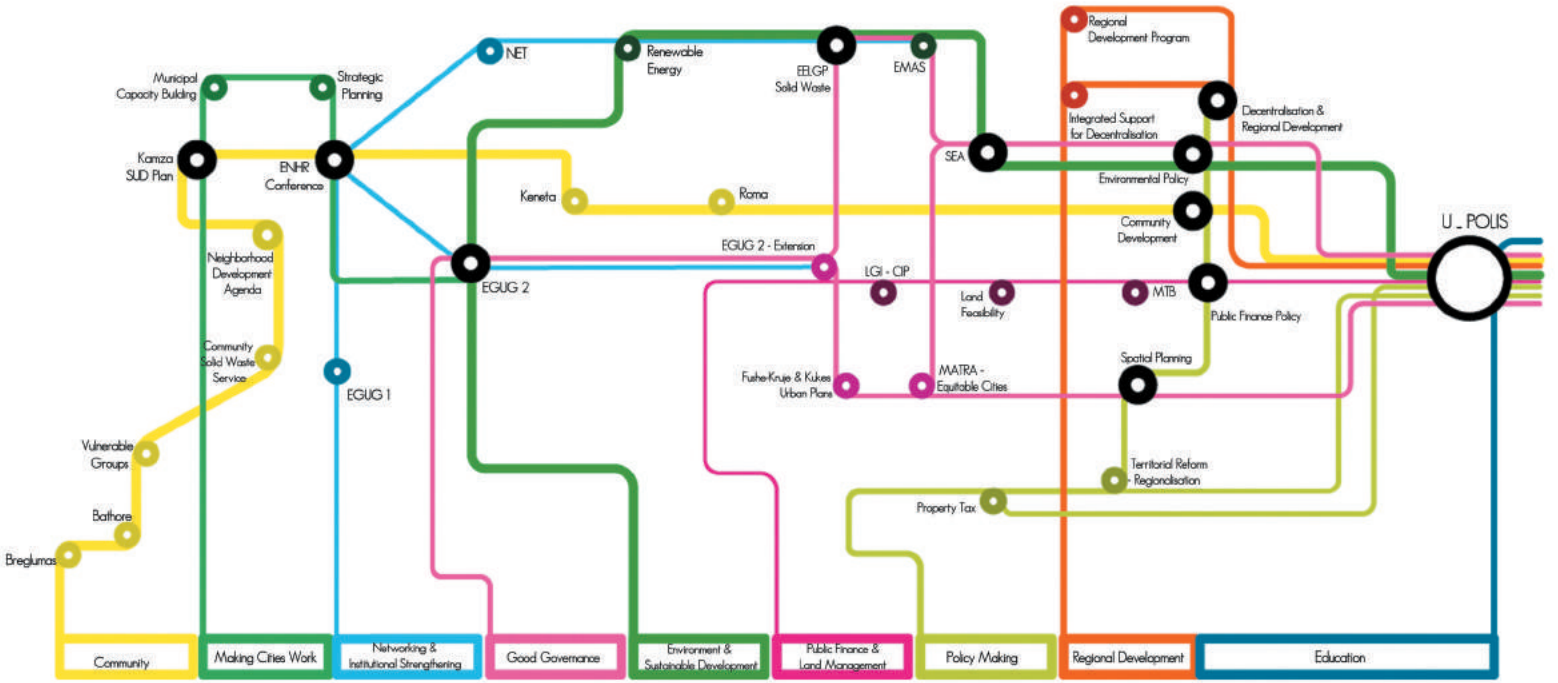
28 On the New Territory Planning Law
29 Book Review: Policy-followers or Policy-makers!
34 Promoting Partnerships for Equitable Cities
35 National Round-table on Property Tax
37 National Round-table: The Urban Forum
39 Intergovernmental Transfer System in Albania
42 Solid Waste Management - the Case of Fieri Municipality
43 National Round-table:Mid-term Budget Instruments
46 Architecture Week in Sofia
47 EMAS easy: the Case of Fieri Municipality
50 Archis SEE 2010

Projects 2010

53 Promoting Partnerships for Equitable Cities
57 Making Policies Work
61 Empowering Environmental Local Government Performance
65 Energy Efficiency in Pre-fabricated Buildings
69 Mid-term Budget Instruments
73 The Regulation on the New Territorial Planning Law
77 Inter-governmental Transfer System in Albania
79 Property Tax - An Instrument for Innovative Financing at Local Level in Albania
83 Feasibility Study for Establishing an Industrial Zone in Lezhë
85 LOGIN - Local Government Information Network
87 Urban Regulatory Plan for Fushë-Krujë and Kukës Municipalities

Finances

90 The Indipendent Auditor Report
91 Co-PLAN's Financial Position as on 31.12.2010

Municipal Capacity Building
Strategic Planning
Kamza SUD Plan
ENHR Conference
NET
Renewable Energy
EELGP Solid Waste
EMAS
SEA
Regional Development Program
Integrated Support for Decentralisation
Decentralisation & Regional Development
Environmental Policy
Community Development
Keneta
Roma
U_POLIS
Neighborhood Development Agenda
EGUG 2 - Extension
EGUG 2
LGI - CIP
Land Feasibility
MTB
Public Finance Policy
Community Solid Waste Service
EGUG 1
Fushe-Kruje & Kukes Urban Plans
MATRA - Equitable Cities
Spatial Planning
Vulnerable Groups
Territorial Reform - Regionalisation
Bathore
Property Tax
Breglumas
Community
Making Cities Work
Networking & Institutional Strengthening
Good Governance
Environment & Sustainable Development
Public Finance & Land Management
Policy Making
Regional Development
Education

15 Co-PLAN Years

In the early '90s, some young Albanian experts, assisted by the specialized Dutch organisations, successfully piloted the first experiences of 'realistic' urban planning in some critical areas in Tirana, Albania. This stage, marked the inception of the Institute for Habitat Development, Co-PLAN; despite the resistance and the pressure at the time, Co-PLAN successfully replicated these models in the years to follow, at wider level, to encompass 'the city'.

The impacting results generated appreciation and praise amongst the international organisations, and a heated political debate in the country; the following histories of success of Co-PLAN's activity served as an account and solid foundations for building partnerships with the central and local government units. A benchmark moment in the journey of Co-PLAN's growth was marked by EGUG [Enabling Good Urban Governance] funded by the Dutch government, which served as a reference point for programs of other donors.

The growth and progress of Co-PLAN has in fact been a response to the three stages of urban development and governance in Albania, and an effort to preeced its problems.

1990

1992

1994

1997

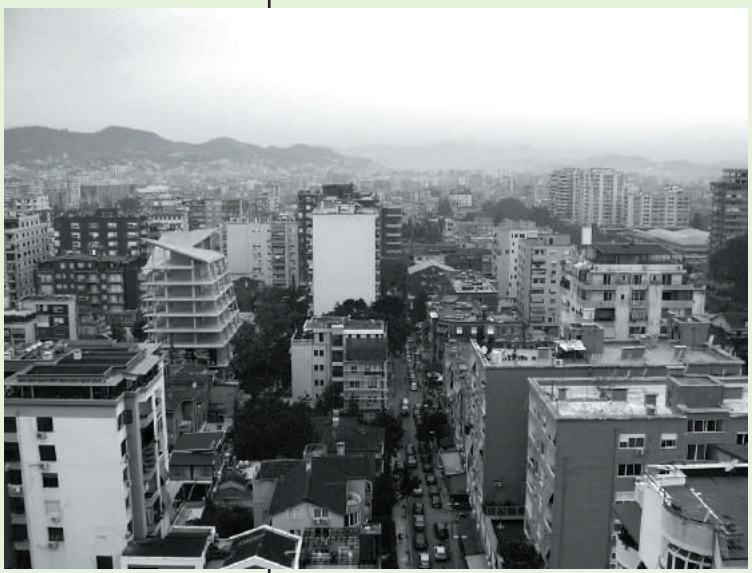
The ’90s – A city made by people!

The ‘90s constitute a big question mark for the Albanian society, concerning its identity and the intense socio-political changes it was undergoing. The vast unmonitored demographic moves clearly reflected the need for new urban planning approach to address rapid urbanisation problems. ‘A city made by people’, constitutes a Co-PLAN philosophy and model promoted in the informal suburban areas.

2000-2005 – Making cities work!

The spatial crisis grows more critical as a result of unplanned and unmonitored growth and sprawl of the residential areas. The planning and monitoring instances of the time were made obsolete in the wake of such demographic outpours towards central part of Albania. The concept of the ‘City’ changed at chaotic paces, mainly unplanned.

At the heart of this crisis, Co-PLAN developed its development strategic planning expertise at a city and municipal level. EGUG constitutes an important step in the Albanian urban planning scene, beyond the traditional model applied at the time

2000

2005

2010

2005 – Towards Impacting Policies!

This period marks a consolidation phase for Albania; development and the integration into the European and Atlantic political structures. As a result, there is a notable decrease in programs funded by the international organisations, as well as increasing contradictions as aspirations grew greater than the infrastructure could accommodate.

This period of reflection for Co-PLAN, highlighted the need for qualified human resources with the right knowledge and expertise in planning and architecture, as well as the need to impact at policy-making level. 2006 marked the establishment of Polis University.

The Challenge!

Pressure, judgment, and debates have been an inseparable part of our journey. Co-PLAN has chosen to stand by the interest of the general public and the community. Today we aim at promoting a new national spatial planning system and governance in line with the EU guidance and directives.

Co-PLAN has proposed new platforms to the political actors in the country, stimulating a debate. Some suggestions have already been materialized in a series of legislative initiatives, others are at the foundation of a political debate to hopefully transform these simple ideas into applicable policies.

KËNETA

2004 - ext 2009

BATHORE 1997 -

2005

THE ORGANISATION

Co-PLAN

- OUR MISSION STATEMENT
- Co-PLAN's EXECUTIVE DIRECTOR
- BOARD OF DIRECTORS & ADVISORY BOARD
- Co-PLAN STAFF

> Co-PLAN Mission statement

We work with people and institutions, to foster tangible social transformation and positive change on the ground by inducing change-driving knowledge in our society for smart management of our habitat.

> Our Organisation

Co-PLAN is a non-profit organization that contributes to sustainable development by enabling good urban and regional governance, tackling key environmental issues, developing civil society, and promoting community participation.

> Our Habitat

Since conception, the focus of Co-PLAN's work has been on habitat; at Co-PLAN we are passionate about driving urban change to further improve and develop where we live. Over the past 15 years we have engaged in numerous projects on urban city planning as part of a spatial development reform.

> Our Society

People feature largely in what we do; in fact it all revolves around peoples' lives and wellbeing, by improving their living environment and making them be a pro-active part of the decision-making process that concerns or affects them in any way. What might start with projects with tangible outcomes, or seminars and training courses, usually results in stronger and more civic societies.

> Our Research

Co-PLAN does not just promote sustainable development, and good governance; we look at the core of our activity, we study it thoroughly, and produce important knowledge which takes our work a step further, by serving as indicators for further improvements in policies or processes our main fields of expertise. At best, our knowledge¸ helps guide the process of policy-making and city making and serves as a foundation of our reflective process to encourage further growth and improvement.

> Our Partners

Partnerships constitute a distinct value in Co-PLAN's philosophy. We take pride in who we work with, and over the past 15 years have relentlessly worked on strengthening our relationships at home, and with the international partners. We are pleased to share every success with each of our partners, as they have all, in some form or other, contributed to Co-PLAN's continuous growth and success.

& Co-PLAN's EXECUTIVE DIRECTOR & BOARD OF DIRECTORS

Dritan Shutina - Co-PLAN's Executive Director

Dritan Shutina is the Executive Director of Co-PLAN, the Institute for Habitat Development, since 2005, which he co-funded back in 1995. He is also one of the founders of Polis University, the International School of Architecture and Urban Development Policies, where he heads the research unit and teaches strategic planning. He graduated in Civil Engineering and furthered his post-graduate studies in Public Policy, Land and Building Valuation, Urban and City Development, both in European and American institutions.

His main fields of expertise are: local governance and decentralization, participatory urban planning, strategic planning, public policy formulation, project cycle management, project evaluation, organizational and institutional development, civil society development, networking and process management, knowledge management, event management, moderation, coaching.

Over the past 15 years, Dritan has worked on projects in the field of neighborhood and city planning, organization and institutional development, project design, monitoring and evaluation, decentralization and local government reform, urban planning and management, municipal financing, civil society development and democratization mainly in Albania but also in Kosovo.

He has acquired extensive experience in coaching, lecturing and on-the-job training and on issues of local governance, planning and management, and financial management, and has developed excellent skills on policy advising, networking and communication, reporting and project cycle management.

Sokol Çelo - Chairman of the Board of Directors

Sokol has a Bachelor in Mathematics from the University of Tirana (1987), a Master's in Business Administration, and a PhD in Business Administration from Florida International University (2011).
Starting from July 2011, Sokol will be working as Assistant Professor of Management and International Business at Suffolk University (Boston/USA). His research focuses on location decision making for international investments of Multinational Corporations.
He started his professional career first in the academic field as a Lecturer of Mathematics in Tirana University and engaged in development projects for GTZ and UNDP Albania. He is director of the Leading Board of Co-PLAN since 2002.

Dr Besnik Aliaj - Member of the Board

Graduated in 1990 in Architecture-Urban Planning at the Polytechnic University of Tirana (PUT); Postgraduate studies in real estate 1994-95 (UPT). Dr. Aliaj completed his Master degree in Urban Management in 1996 at the Erasmus University, Netherlands, followed by his PhD in Urban Planning in 2006. He is currently in process of obtaining his professorship award.
He has engaged in numerous professional trainings and scientific research at the IPC College Denmark (1994), University of Oslo (1995), University of Florence, Tempus Program (1998), IVP Program on Urban Environmental Issues, State Department USA (2003), etc.
He is a co-founder, and currently Vice-Chancellor of POLIS University, International School of Architecture and Urban Development Policies, where he also teaches an Urban Design class. His professional experience as a lecture for 16 years, was further enhanced by his position as the Dean of the Faculty of Civil Engineering at PUT for 3 years. He has significant work experience with the central and local government units, and currently is a member of the Municipal Council of Tirana.
He is author of several publications, scientific articles and local forums, including the Albanian periodical on architecture and urban planning: “Forum A+ P”. He was awarded several honoring titles, for his contribution in the field of architecture and urban development, such as ‘ Tirana Nobility’ (2004) and ‘Honorable Citizen of Kamza’ (2006).

Sotir Dhamo - Member of the Board

Sotir Dhamo received his M.A. in Public Administration at Maxwell School of Citizenship and Public Affairs in Syracuse University N.Y. He is the Administrator of the founding board of POLIS University, International School of Architecture and Urban Development Policies. He currently teaches two classes at Polis University: urban design; territory analysis and human settlements.

He is a member of the Editorial Council and Coeditor of the scientific journal of POLIS University: “Forum A+P”, recognized by the Ministry of Higher Education and Science; Consultancy activity in the framework of Metro_POLIS Studio in the field of urban planning and urban design as part of POLIS University: Research activity in the framework of IKSH_POLIS,2003-2006. Among others, his professional experiences include the position of the Director of the Urban Land Management Project in the Ministry of Public Works, and head of the urban planning legal department in the National Planning Institute in Tirana. He was also employed as a local expert under the project “Strengthening Local Government and Citizen Participation” financed by VNG – Dutch Municipality Association. Sotir has worked for Co-PLAN, Institute for Habitat Development in Tirana, Albania. He is the author of many publications, scientific articles local forum including : The City Form – between the morphology of chaos and order; Forum A+P 5, Scientific Journal of POLIS University, September 2010 Manifest for the Transformation of Tetovo, December 2010.

ADVISORY BOARD

Dr Peter Nientied

Dr. Peter Nientied is management advisor and trainer. He is associate advisor of DBR.
Peter obtained his doctorate in social sciences from Free University Amsterdam, and started as social scientist. He then joined I.H.S. (Erasmus University) and carried out various projects in the field of urban management. In I.H.S., he guided various Albanian students, and from those contacts a long lasting relationship with Co-Plan, and later Polis University was established.
Peter has been involed in various Co-Plan activities, such as training, project formulation and evaluation, and advisory services. He teaches on 'Creative City' at U_POLIS. . He also contributes with articles and research on this subject.

John Driscoll

John Driscoll is the Director of the International Centre for Local and Regional Development (ICLRD), an applied research centre based in Armagh, Northern Ireland. He is also a Vice-President of the Institute for International Urban Development in Cambridge, Massachusetts, and a research fellow at the Harvard University Joint Center for Housing Studies. From 1989 to 2005, he was senior research associate and lecturer in Urban Planning at the Centre for Urban Development Studies, at the Harvard Graduate School of Design
He started working in Albania in 1994 and often returns to teach at Polis .University

Sef Slootweg

Is one of the co-founders of Co-PLAN. He has worked for years for Dutch research and policy advisory bureau on urban issues and social housing challenges. In 1990, he founded the Crossover foundation aiming to exchange experience on housing issues between Dutch and East European Housing experts. This experience brought him in Albania where he supported the search for solutions for the rapid and informal growth of Tirana housing areas. In 1999, he joined SNV, which provided him with an opportunity to work in Albania and West Africa

Ferry van Wilgenburg

Has extensive experience in the field of urban management and housing, in the Netherlands as well as in Asian and East European countries. He has worked in the field of advisory services and capacity building, focussing on local government finance and low-income housing. In the netherlands he worked for over 5 years in Rotterdam, as program manager of neighborhood development and as real estate manager. Since 2005 he works in a social housing corporation, as director real estate management. In that position he is one of the first to design implement supply chain management in the construction sector in the Netherlands.

Valdet Sala

Has acted as an external advisor to Co-PLAN since 1999; and lead the board of directors between 2002 to 2007. She is currently managing a GTZ/GOPA program on civil society inclusion. During her professional career, she has held important positions, including that of the Director of the National Library, Director of Programs at Soros (Open Society) Foundation for Albania, civil society and gender consultant for the Western Balkans with the European Foundation. She is also founder of three NGOs primarily working in the gender field, has published several articles on the topic, and has represented the Albanian women's movement in many national .and international conferences

Co-PLAN STAFF

Our people love a good challenge; they are leading experts in what they do, and add valuable experience and professionalism to Co-PLAN. They are young, energetic, come from diverse backgrounds, and reflect at best Co-PLAN's values and work philosophy.

www.co-plan.org

PROGRAMS
2016

ACTIVITIES

11

- FEATURE: ON THE NEW LAW OF TERRITORIAL PLANNING
- POLICY-FOLLOWERS OR POLICY-MAKERS: BOOK REVIEW
- EXPO-POLIS AND NEW PROJECT LAUNCHING EVENT
- NATIONAL ROUND-TABLE: PROPERTY TAX IN ALBANIA
- NATIONAL ROUND-TABLE: THE URBAN FORUM
- NATIONAL ROUND-TABLE: INTERGOVERNMENTAL TRANSFERS
- SOLID WASTE MANAGEMENT - EELGP
- NATIONAL ROUND-TABLE: MID-TERM BUDGET FINANCIAL INSTRUMENTS
- ARCHITECTURE WEEK IN SOFIA
- EMAS easy - THE CASE OF FIERI MUNICIPALITY
- ARCHIS SEE 2010

INFORMAL

URBAN DEVELOPMENT

ON THE NEW TERRITORIAL PLANNING LAW

The Unanswered Question of Urban Planning

It surrounds us. It shapes us. We live in it: the 20 year old urban sprawl and unguided infill development that is shaping the Albanian landscape at a rate we cannot afford. The way free enterprise was [mis]understood is clearly embedded in all the informal settlements, countless [multi-story] buildings planted just about everywhere, and the over-crowded cities. So much so that, the newly emerged suburbia has grown so compact, chaos has indeed become an order in its own right. The 270, 590 informal buildings are oblivious to the urban planning and management standards; based solely on self-interest, and raised often on what could have been green space and infrastructure for the common use and interest of the wider public.

Today, we are faced with a distorted reality; both from an aesthetics, market and functionality point of view, impossible to be contained by the existing legislative framework of the time. So where does the law and us stand in all this?

Following a long and consistent denial of the urban bedlam which allowed for the situation to deteriorate further, the Albanian Parliament passed in 2009 the long overdue new Law on Territory Planning. Co-PLAN experts analysed the new Law, from a legislative, contextual and territorial level. The new Law on Territory Planning attempts to adopt a multi-dimensional approach by introducing new concepts and linking territorial planning with development. This in itself, represents an important 'institutional step', but most importantly a challenge when faced with the possibilities to implement it in the complex urban context, short of capacities and most basic urban technical requirements. A point in case is infrastructure, the most under-looked aspect in the wake of this overwhelming construction boom.

In 2010, Co-PLAN participated in a project, meant to assist the National Territory Planning Agency (NTPA) and all interest groups, affected by this legislation, including local governments, in designing three regulations as an essential part of the secondary legislation of the new Law. Considering the flaws, both at a technical and contextual level, a solid and well-planned secondary legislation, followed by the necessary amendments of existing, inter-related legislation, becomes a pre-requisite to a [somewhat] successful implementation of this new Law. Depending on what developments will follow, 2011 can mark an important shift in the territory planning and development discourse in Albania.

Until then, it will surround us. It will confine who we are. It will define what we become.

POLICY-FOLLOWERS OR POLICY-MAKERS!

A Book Review by Prof. Dr. Artan Fuga

"Policy-followers or Policy-makers!", a publication of Polis University and the research institute of Co-Plan and Metropolis, edited by Dritan Shutina and Rudina Toto, brings forth the issues of territory management in present day Albania. The approach taken by the authors is immediately discernible. They try to balance two important aspects dealing with the content and form of the book. Content wise, the book presents several research papers which focus on specific issues such as: the relationship between society and the urban reality and the instruments needed for the implementation of urban policies (Anila Gjika, Dritan Shutina); the reform of the strategies for territorial planning (Rudina Toto, Eriselda obo); the maintenance of a balance between policies regarding the use of energy resources and the development of tourism (Redion Biba, Teida Shehi, Luca Jacopo Uberti); and the dynamics of regional development (Rudina Toto, Iris Kuqi, Dritan Shutina).

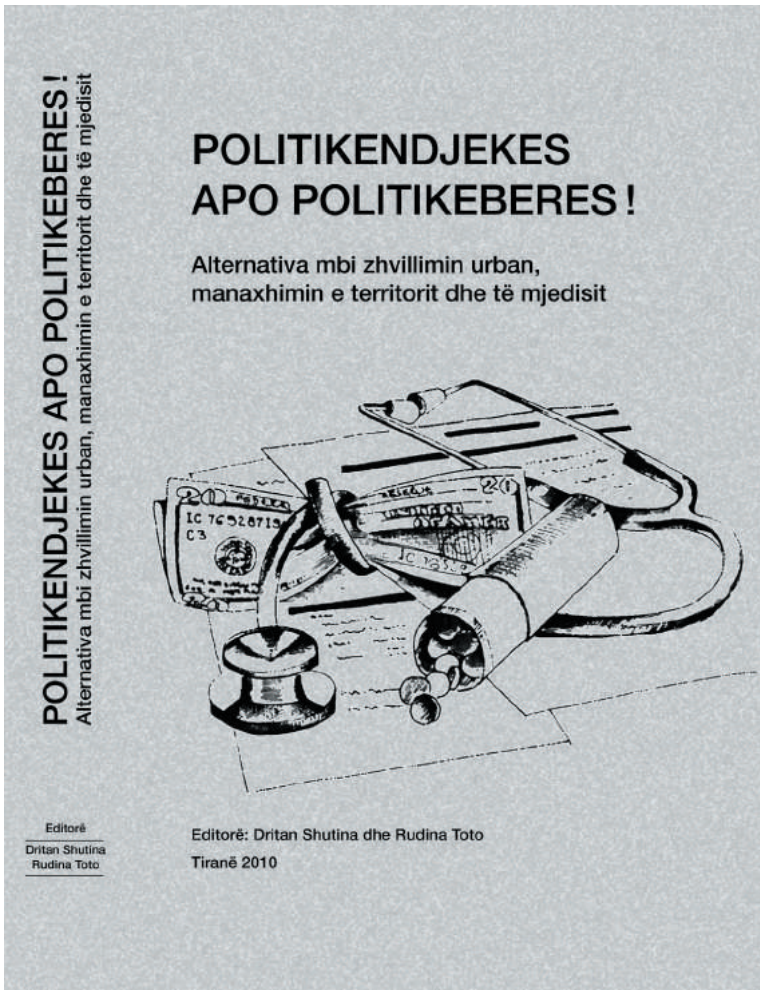
On the other hand, besides bringing forth some priority topics, the authors have been especially careful in adhering to the internal coherence of the text, by integrating the separate papers into a work that possesses consistent methodology and content.

In this regard, "Policy-follower or Policy-maker!" can be considered as both an integrated thematic research and as a collection of research papers with overlapping or similar topics. The structure of the book is not only related to the complexity of the issues at hand, but also with the methods employed in managing scientific research. It would be difficult for one researcher to grasp the wide range of issues related to territory planning, environment protection, urban development and regional dynamics. This makes teamwork necessary and requires a scientific coherence from the team. But also, there should be a level of independence where the researchers can focus and expand their own areas of expertise. In other words, the difficulty in this kind of publication rests in the efficient management of the object, which is the book in question and subject, the team providing the analysis for the book. The two strongly affect one another. In my opinion, this difficulty has been surpassed successfully. Moreover, the method used in this book by the publishers and the authors deserves a few words. The context in which they start their research is easily discernible.

In the 20 years of Albania's transition, territory development, urban policies and regional dynamics have not been success stories. Cemented agricultural lands, deforestation, resource rich areas completely abandoned and other wastes of energy resources, high levels of density in specific cities like Tirana, side by side with the frightening depopulation of other regions, air and noise pollution coupled with urban waste etc.
Actually these are problems of our modern times, and the authors present them in that context.

> *"In the 20 years of Albania's transition, terriwtory development, urban policies and regional dynamics have not been success stories."*

Rightfully so, these problems are not presented in the light of economic stagnation but as a result of the hastened economic and social dynamics of the last 20 years.
Within their means, the authors have used comparative analysis to show the differences between the countries of the region. However, a wider comparative analysis

"Cemented agricultural lands, deforestation, resource rich areas completely abandoned and other wastes of energy resources , high levels of density in specific cities like Tirana."

encompassing more countries would have benefited the overall analysis.

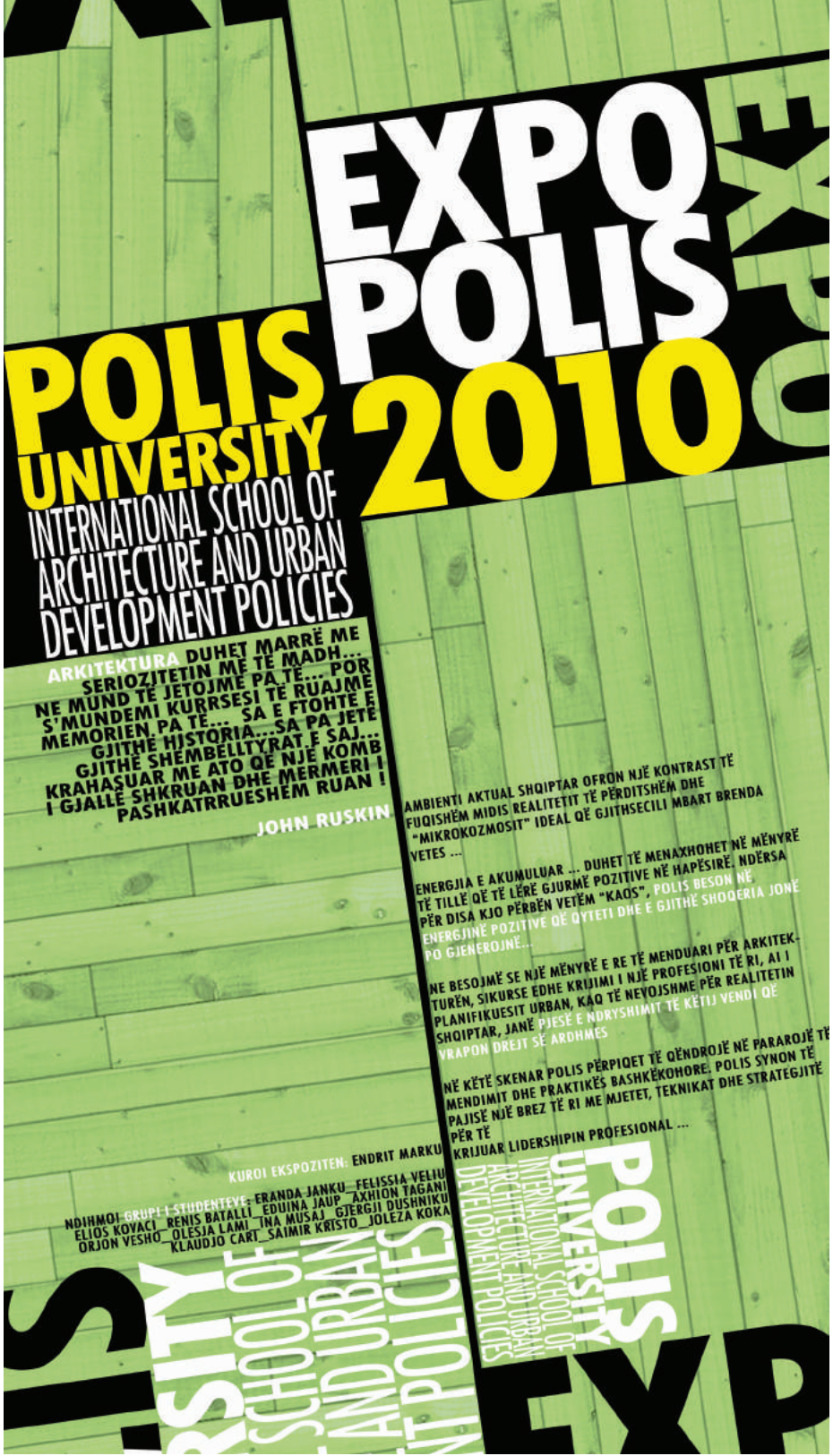
It seems that there was no debate or conflicts between the authors of the text, regarding the approach to the issues. Probably, a debate between the researchers would have made for an even more interesting analysis. However, the idea of a debate or different perspectives in a book with different authors has not yet developed. Despite this fact, the issues at hand are presented with their difficulties and inherent contradictions. In the end, urban development issues cannot escape a certain level ambiguity.

The relationship between urban waste and the cost of this industry is a clear example of the difficulties faced. The relationship between local autonomy and integrated regional development is also presented as a function with interdependent contradictions. Maybe for this topic, besides giving a positive analysis of the situation, it would have been helpful to highlight the different pressure groups, lobbies, economic actors, the international and local aspects of development strategies, and the mutual influence of economic and political actors such as the state, political parties, political personalities, etc. As you read the book, it is hard to pinpoint whether you are dealing with a macro or micro-social analysis. In other words, which scale is used to analyze the topic at hand?

Generally speaking, I would say that the work is a cartographic reproduction of the reality and a serious study at the macro-social level or something in between qualitative analyses at the national level and contextualized analyses with a specific perspective on micro-social environments.

This book is somewhat of a novelty in the scientific research and publications in Albania. We deal here with concepts, mechanisms and instruments on urban planning which are relatively new to the Albanian context.

It is not easy to plan in a free market economy. However, the lack of urban planning as well as the lack of planning in other public domains damages not only the free market but also the opportunities of citizens. For this reason, I agree with the approach and outlook the authors have taken in their analysis. They have managed to keep a methodological and outlook balance between the mechanisms that regulate strategic relationships in the management of territory and free enterprise or the right for development that any business or citizens possesses.
In conclusion, I think that the in Policy-follower or Policy-maker we have a very interesting research in the policies and practices of territory management, which presents an opportunity to develop Albanian research in this field.

MATRA

SOCIAL TRANSFORMATION

EXPO POLIS

& Promoting Partnerships for Equitable Cities [MATRA]

On the 8th of July, 2010 Co-PLAN and POLIS University launched the “Fostering Partnerships for Equitable Cities - Capacity building for participatory spatial planning” project, as well as the Master Program offered at POLIS University in the field of spatial planning and architectonic design.

Given its importance in the field of territorial planning, in this event were present the Albanian Prime Minister Mr. Sali Berisha, the Ambassador of The Netherlands Mr. Henk G.C. van den Dool, the Education and Science minister Mr. Myqerem Tafaj, as well as representatives of the Institute for Housing Studies (IHS)/Erasmus in the Netherlands. In his speech on introducing the government program to urban developments in Albania, the Prime Minister Mr. Berisha emphasized the importance of further qualification of professionals on both local and central level in the field of territorial planning as an important step in the sustainable development of Albanian cities. In addition, the Ambassador of the Netherlands, Mr. Van den Dool, expressed his support and appreciation on the results achieved so far from previous successful projects with Co-Plan and Fier Municipality on good governance.

This project is a Co-PLAN and IHS initiative, supported by the Dutch Government through its MATRA program for social transformation. The project will be carried out in collaboration with POLIS University, the Ministry of Public Works and Transportation (through the National Agency of Territorial Planning - NTPA), the local governmental unit associations and with Durrës and Fier, and Shkodër Municipalities.

The implementation of this project coincides with the new planning law coming into effect, and it addresses the need for new planning models and land management instruments. The project is designed to help strengthen institutions and building capacities, through assistance of professionals on both local and central levels, as well as through trainings and courses offered at a national level. These courses will be assisted by IHS and accredited by POLIS University, as part of its Master program. The launching of the MASTER program at POLIS University (in the field of territorial planning and management) is quite a novelty in the academic environment of architecture and Urban development in Albania, contributing, thus in the political and legal framework of Planning Law in Albania, in accordance with EU directives.

The event proceeded with the annual opening of the Expo_POLIS exhibition, including the works of scientific research and academic processes, which reflected at its best the experience, gathered through working in different cities of Albania as well as outside the country.

TAX ON PROPERTY

National Round-table on Immovable Property Tax in Albania

The immovable property tax, and especially the tax on buildings that is administered by local government units, is an underutilized source of revenue. Although the Albanian Parliament increased the percentage of property tax revenue that local governments receive to 100% in 2003, the immovable property tax could be further improved. This tax contributed only 5% of local government income in 2007, the equivalent of 3 dollars per person or about 0.1% of GDP. This under-performance is due to administrative weaknesses in local tax management. With improvements, revenues from this source could increase as much as 50%.

On October 21st, Co-PLAN, Institute for Habitat Development within the framework of the Local Government Program in Albania (LGPA) financed by USAID and “Making Policies Work” financed by Open Society Institute (OSI), Budapest, presented the findings and recommendations elaborated in the study “Immovable Property Tax – an Innovative Instrument for Increasing Local Revenues” during a roundtable discussion organized with representatives from local government units, the Ministry of Finance, the Ministry of Interior, the Immovable Property Registration Office, and other stakeholders.

The study explores innovative alternatives that can be used by local governance units (LGUs) to improve finances and meet growing needs for infrastructure investment.

The potential role of the immovable property tax as an important regulatory tools on land and building administration process, was also addressed in the study. Concluding, the study recommends changes in the existing immovable property tax law and better coordination of tax policies with urban planning and land development procedures.

MONDIAL
HOTEL

MONDIAL
HOTEL
Taksa mbi Pasurinë e Paluajtshme

EMAS
Udhëzues për skemat e manaxhimit dhe auditimit mjedisor (EMAS Easy) për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
PLANI LOKAL I MENAXHIMIT
TË MBETJEVE TË NGURTA
BASHKIAKE
TË QYTETIT TË FIERIT

URBAN FORUM

Forumi Urban
"Realiteti vendor përkundrejt
Strategjisë dhe Planit
Kombëtar të Mbetjeve"
Co-PLAN

URBAN FORUM

Solid Waste Management

Solid Waste management has grown to constitute a most important problem in the Albanian environmental agenda, with significant socio-economic implications. The reality we face today stems from insufficient efforts, uncoordinated action and consequently poor results.
The service of solid waste management is provided and subsidized to a great extent by the municipal enterprises, which discards the 'Polluter – Pays' concept.

The waste collection system is itself poor and confined to modest outreach; undifferentiated refuse bins are placed alongside the streets, and the recycling rate is almost inexistent compared to recycling potential. All waste is transported to illegal dumpsites, close to suburban areas, in full breach of the environmental regulation.

Such bad solid waste management has caused concerns at a governmental level, which has resulted in a fully drafted National Strategy of Waste, and an almost complete National Plan of Waste Management. Two grand objectives dominate the national strategy for waste management at a municipal level:

(i) increase the amount of waste to be recycled and composted with 25% till year 2015 and

(ii) with 55% till the year 2020.

Given the situation, Co-PLAN in collaboration with the Ministry of Environment Forestry and Water Administration, and the participation of Local Government Units organized the Urban Forum Local Reality Vis-à-vis Strategy and National Waste Plan, aiming to contribute to the ongoing national debate on LGU and waste management costs.

INTERGOVERNMENTAL TRANSFERS

How Local Revenues Derive From National Sources?!

It is some years now, since Co-PLAN included Public Finance issues in its core expertise portfolio, consolidating mainly on matter of municipal financial management. With the invaluable support of donors, such were OSI – Budapest, USAID, and the Soros Foundation, Co-PLAN has collaborated with numerous local government units in Albania aiming at driving improvement in local financial performance.

The municipal finance management constitutes a sensitive issue in the Albanian Political agenda, as increasing capital investment demand continuously challenges the local budget management. If one were to consider that own revenues of local government units have yet to consolidate, the discourse on unconditional, intergovernmental transfers becomes an integral part of the overall local financial performance growth ambition. Although a counter-practice to the fiscal decentralization process, local government dependence on central government transfer [of funds] marks as high as 50% of overall local budget.

Therefore, the design of transfers is of critical importance to the success of decentralization. Even though the allocation of intergovernmental transfers has been somehow 'defined' there are still several controversies to be addressed, especially for Competitive Grants, known as such till 2010, time when the Regional Development Fund was introduced.

Within this framework Co-PLAN, Institute for Habitat Development, supported from Local Government and Public Service Reform Initiative (LGI) Budapest, in collaboration with Ministry of Finance (MoF), organized the Roundtable "Intergovernmental Transfers' System in Albania --- How Local Revenues derive from National Sources?!"

The goal of the Roundtable was to generate a constructive debate and gain an overall understanding of the current state of the Intergovernmental Transfers System in Albania focusing on the impact politics has upon them, and draw attention in regard to the criteria necessary to determine local revenues which derive from national sources.

The roundtable brought together high level officials from local governments, representatives from the Ministry of Finance, and Interior Affairs, and representatives from institutions and donor parties, such as the Albanian Development Fund, DEBASCON, DELTA project/LGI, LGPA/USAID, and DLDP/Swiss Cooperation.

The debate highlighted the scope and traits of the ITS in Albania, the allocation process, good grant allocation system criteria, and ways for further improvement.

Co-PLAN
NSTITUTE FOR HABITAT DEVELOPMENT
INSTITUTI PER ZHVILLIMIN E HABITATIT
Transfertat Ndërqeveritare
në Shqipëri
Si krijohen
të Ardhurat Vendore
nga Burime Kombëtare?!
REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS
Local Government and
Public Service Reform Initiative
THE LOCAL GOVERNMENT
INFORMATION NETWORK

WASTE **RECYCLING**

SOLID WASTE MANAGEMENT

Empowering Environmental Local Governance Performance - Municipality of Fier

In frame of EELGP project (Empowering Environmental Local Governance Performance), Fieri Municipality hosted a series of activities to promote a significant investment in infrastructure to improve the service urban solid waste management in the Cleaning Enterprise of the municipality. The event was declared open in the Municipality of Fier, and was attended by the Ambassador of the Kingdom of the Netherlands, the City Mayor, Co-PLAN representatives, municipal officials, and members of the City Council.

The activity then proceeded to the main town square, 'Mother Teresa', where two new technological equipments for collecting waste to be used by the Municipal Cleaning Enterprise, were introduced. The participants went on to visit the Recycling Pilot Building Block, in the ‘8 Shkurti’ neighborhood where the new system of differentiated waste collection was implemented – otherwise known as ‘the three bin’ system. The recycling tent proved very popular: as a recycling awareness campaign was held, where leaflets, bags, shirts hats, and books were distributed. The activity agenda was concluded with two visits: first to an elementary school in the city, where the four-bin-recyclable- waste-collection-system was launched, then to the new center of waste deposit, where the transfer and waste separation processes were demonstrated. was demonstrated and the separation of waste.

MID-TERM BUDGET INSTRUMENTS

The Challenge of Capital Investments at a Local Level

A distinctive trait to Co-PLAN's activity in the wake of the hectic urban transformation, is the close cooperation and long experience it has acquired in working with the Local Governments in Albania. Such cooperation has encompassed projects on city development strategies, urban regulatory plans, and most recently the issue of municipal Medium Term Budget Preparation (MTBP). The latter, has built on a wide array of complex problems faced by local governments, most of them related to the scarce local revenues compared to the needs for capital investments in physical and social infrastructure. In fact, by European standards, Albanian Local Government expenditure (budget) is comparatively low, both as GDP and central government expenditure percentage, which leads to conflicting figures as citizen demands for better services and quality of life are on the increase.

The law on 'the management of the budgetary system in Albania'¸ passed in 2008, requires local governments to prepare the medium term budget in line with the central government so to allow for planning and integration into the government strategies. Such a shift was however impeded by the law shortcomings at implementation level, and lack of training making it impossible for the local governments to adhere to the 'year 2009' deadline for the MTBP deadline.

Under such circumstances, some local governments have opted for donor assistance to prepare capital investment programs in view of primary infrastructure network development.

Co-PLAN, Institute for Habitat Development called a roundtable on Local Governance and Medium Term Financial Instruments and the challenge posed by capital investment at local level. The goal of the Round-table was to generate a constructive debate and clear ideas on how to respond to the growing need of the local governments for financing capital investment projects; and to launch a new project implemented by Co-PLAN in collaboration with the Ministry of Finance. The project on Medium Term Budget Preparation is financed by LGI/OSI Budapest, and aims to support the local governments on one hand, but also the central government on creating successful and replicable practices re the preparation of the medium term financial instruments.

The roundtable brought together high level officials from local governments, representatives from the Ministry of Interior Affairs, and representatives from institutions and donor parties, such as the Albanian Development Fund, DEBASCON, DELTA project/LGI, LGPA/USAID, and DLDP/Swiss Cooperation. Some of the questions raised for discussion, touched on issues of better coordination, maximizing use of potential, bridging municipal budget revenues and capital investment projects.

Co-PLAN
NSTITUTE FOR HABITAT DEVELOPMENT
INSTITUTI PER ZHVILLIMIN E HABITATIT
Qeverisja Vendore
dhe Instrumentet Financiare Afatmesme
Si të zbusim sfidën e Investimeve Kapitale
në nivelin vendor?!
REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS
Local Government and
Public Service Reform Initiative
THE LOCAL GOVERNMENT
INFORMATION NETWORK

OPEN HOUSE

Periphery is where I'm not

ARCHITECTURE WEEK IN SOFIA

Periphery is where I'm not!

2010 marked the third edition of Sofia Architecture Week, opening on October 15, 2010 in Sofia, Bulgaria. The event hosted a selection of speakers from countries comparable to Bulgaria, be it from both a geographic and historical level. The focus of this edition was placed on periphery, encouraging different interpretations in the architectural context. Co-PLAN attended the event, and delivered a presentation on 'Unplanned Urban Development', focusing on the Albanian experience featuring 1990-2010.

The theme of the Open House of this year's edition was 'Perphery is where I'm not', and it featured five exhibitions. The Open House dedicated to Albania hosted a discussion on 'From Zero to Hero – Top down and bottom up'. Co-PLAN engaged in a series of activities during the week, including several radio talk shows with the national radio.

SOFIA
ARCHI-
TECTURE
WEEK
2010

ENVIRONMENT MANAGEMENT SYSTEMS

EMAS easy - Municipality of Fier

Solid waste management in Albania, is a responsibility of local government units as part of delegated public services to the local government units (municipalities and communes). Such delegation of powers was not associated with the prediction of the development of environmental standards, but was limited to these services being transferred from central to local level. As a result local authorities provide these services with no particular focus on standard as such, leading therefore to poor quality cervices, discontent among citizens, and services that are difficult to monitor. Environmental Management Systems are voluntary schemes that can assist private and public companies to evaluate, report and improve environmental performance in developing their activities. Today there are different systems of environmental management, with EMAS easy ISO 14001 being one of the most popular ones.

The project goal was to introduce environmental management systems, and pilot one of these systems in the Municipality of Fier Cleaning Enterprise. By implementing these systems, we aimed to achieve the objective of providing waste management services as per certified environmental standards.

This process in all its stages was closely assisted by Co-PLAN and international experts. The process took place over the course of 6 months and it included: initial environmental assessment of activities of the enterprise performing and areas where it develops, determining targets for improving environmental performance, which should be accomplished within 6 months); drafting of the first Environmental Declaration signed by the mayor and published for the general public; stages of goals implementation, which was accompanied by internal audits and corrective measures. This process was concluded with the certification of the Municipality Cleaning Enterprise, the international environmental standard ISO 14001, which is the first of its kind in Albania. The dynamics of the process are graphically summarized in the scheme EMAS easy (pp. 48).

EMAS easy

1. PLAN

- Initial environmental review [site visit, questionnaire]
- Eco-maps; identification of issues and impact assessment; set objectives and targets
- Environmental Policy

2. IMPLEMENT

- Legal Compliance Calendar
- Eco-log book
- Materials flow
- Operational Procedures
- Measurements

3. AUDIT

- Environmental audits of objectives and targets set
- Corrective actions

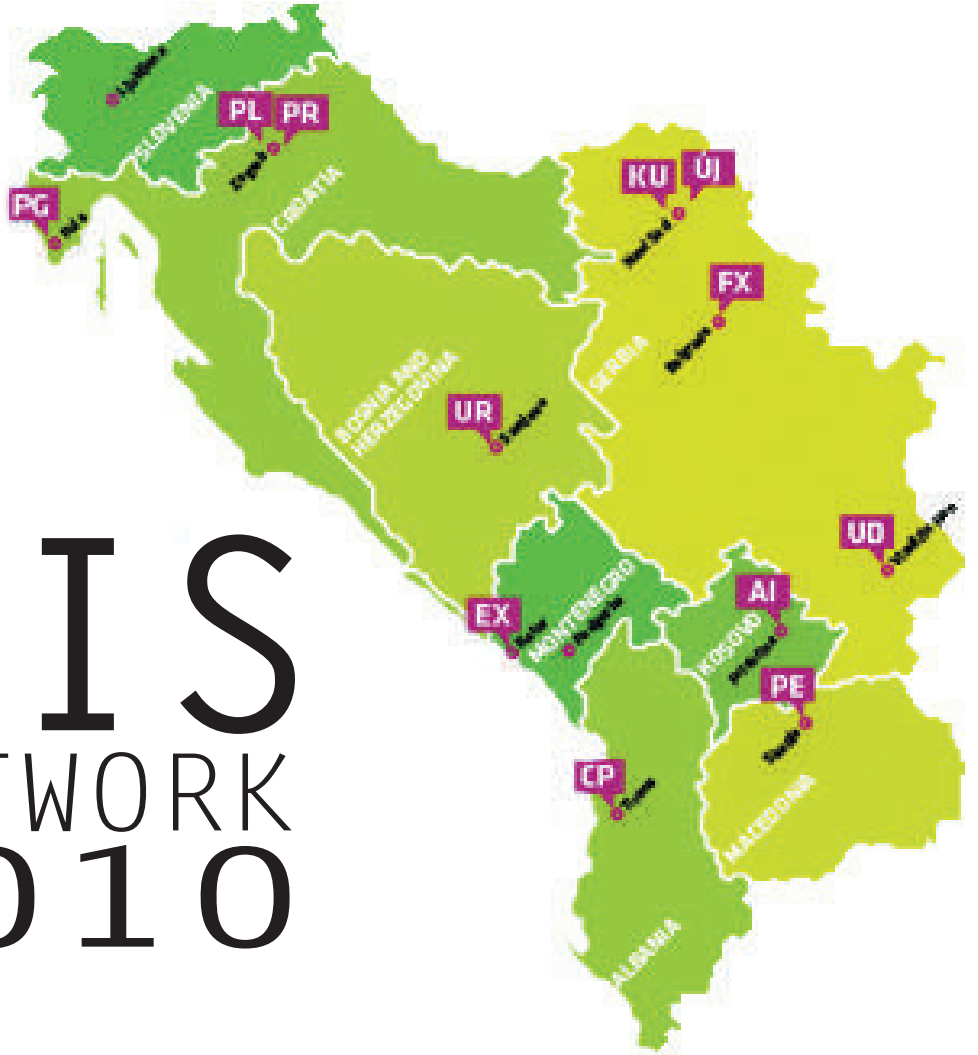
4. IMPROVE

- Management Review
- Verification audits
- Environmental statement

ARCHIS
SEE NETWORK 2010

ARCHIS SEE NETWORK 2010

A Network of Independent Urban Initiatives for South-eastern Europe

Local enterprises can now benefit from the exchange of knowledge and best practices, high on the agenda of international discource on urbanism through the Archis Interventions network. The latter operates in South Eastern Europe (SEE) and aims to foster growth of local incentives through means of knowledge and experience exchange. The SEE workshop for 2010 was held in Split, Croatia, and was a follow-up to its preceeding 'Adriatic Coastline' workshop, held in Kotor in 2009.

The workshop focus was placed on examining tourism characteristics in all partnering countries (Croatia, Montenegro and Albania – additionial partnering countries would be included if needed), in order to obtain a comparative set of information and values to relate circumstances along the Adriatic coast. Through means of collection and discussion of the statistical quantifiers, the workshop aimed at identifying related development tendencies.
In pursuit of 'trend identification' the workshop's second aim was to look at specific topics and its problematic in given location, based on information and experiences of the organisations. It was concluded that, certain urban and cultural phenonmena particular to a country, could resonate political and economic developments in another country; such were the cases of the development of former military sites and abandoned infrastructure common to both Croatia and Albania, and the issue of informal settlements and illegal development along the coast. Another post-socialist Europe intriguing reality concerned the issue of security and private property vs. public access and public good.

A document addressing the state of art in tourism developments along the Adriatic Coastline was drafted and is currently under preparation.This document constituted the main product of this workshop, and is intended for use as a main source of reference, to prepare a joint project proposal.

CO-PLAN
PROJECTS
2010

PROJECTS

12

- PROMOTING PARTNERSHIPS FOR EQUITABLE CITIES
- MAKING POLICIES WORK
- EMPOWERING ENVIRONMENTAL LOCAL GOVERNMENT PPERFORMANCE
- ENERGY EFFICIENCY
- MID-TERM BUDGET INSTRUMENTS
- THE REGULATIONS FOR THE TERRITORY PLANNING LAW
- INTERGOVERNMENTAL TRANSFERS
- PROPERTY TAX - AN INSTRUMENT FOR INNOVATIVE FINANCING AT LOCAL LEVEL
- FEASIBILITY STUDY FOR ESTABLISHING AN INDUSTRIAL ZONE IN LEZHA
- LOGIN - LOCAL GOVERNMENT INFORMATION NETWORK
- THE URBAN REGULATORY PLAN OF KUKES & FUSHE-KRUJE MUNICIPALITY

PROMOTING PARTNERSHIPS FOR EQUITABLE CITIES

Implementation Period: 2010 - 2013
Donor: The Dutch government through the MATRA program
Fund: € 174, 652
Implemented in: Fier, Durrës, Shkodër, and Tiranë

Since May 2010, Co-PLAN is engaged in the implementation of "Fostering Partnerships for equitable cities – Capacity building for participatory spatial planning" supported by the Dutch Government through MATRA project for Albania. The project is being implemented in collaboration with IHS Institute for Housing and Urban Development Studies, POLIS University, the Ministry of Public Works and Transport (cooperation with the National Territorial Planning Agency), local governments` associations and with Durrës, Shkodër and Fier Municipality.

This project aims to improve the performance of planning capacities at local level in the fields of urban development and equitable sustainable planning. Equitable and sustainable spatial development is the guiding principle of the project, which contributes to:

- Creating a social and economic cohesion;
- Preserving natural resources and cultural heritage;
- Promoting economic competitiveness;

The Main Components of this project are:
Promoting participatory planning of main actors in priority areas of urban development in Shkodër, Fier and Durrës Municipality, integrating public and private partnership, enabling the design and implementation of territorial development control instruments;
Capacity building and knowledge dissemination for equitable spatial development at all levels, focusing on municipalities` staff, local institutions and professionals.
Enabling of a coalition for the development of policies and instruments in the field of territorial planning and management, in order to impact policy and legal framework of planning system in compliance with EU directives;

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 Promote the participatory neighbourhood planning

- A Memorandum of Understanding (MoU) is signed with each Municipality;
- Establish local government working groups for the Participatory neighbourhood plans, with clear roles and responsibilities. Each working group comprises municipal staff members and Co-PLAN staff members;
- The local government working groups identify and select areas for participatory neighbourhood plans in Fier, Shkodër and Durrës;
- Three areas are identified and approved, one for each city;

2 Capacity building and knowledge dissemination for equitable spatial development

- Disseminate equitable and sustainable spatial development practices through four existing web platforms (Co-PLAN, POLIS, LOGIN and IHS).

3 Form a coalition for the development of policies and instruments

- Carry out desk review on EU policy guidelines and the requirements of the SAA for Albania and their implications for equitable and sustainable spatial development in Albania.
- Preparation of an analysis of EU policy guidelines and the requirements of the Stabilization Association Agreement for Albania (SAA), and their implications for equitable and sustainable spatial development in Albania.
- The document provides an input to the process of alignment of the Albanian planning bylaws with EU policy guidelines on spatial planning.

PROJECTS
REPUTATION
SYNERGY
PROFESSIONALISM
GROWTH
KUBI5x5x5

MAKING POLICIES WORK

Implementation Period: 2010 - 2013
Donor: Open Society Institute (OSI), Budapest
Fund: For 2009 - 2010 $ 65. 000
Implemented in: Albania

2010 marked further growth in the Policy Research unit successfully introduced in Co-PLAN for the third year running. This research initiative, initiated as part of "Applied Policy Research – Making Policies Work" project, has turned into a benchmark as far as policy research tradition in Albania is concerned, and remains unparalleled, both in qualitative and quantitative fashion.

As in the two preceding years, the third and final year of this program was supported by Open Society Institute in Budapest, and/ through the SOROS Think Tank Fund (TTF), and it saw Co-PLAN engage in this initiative with two clear aims:

Strengthen internal research capacities and;

Apply the results of research studies for having an impact on policy development.

The latter are integral to Co-PLAN's bigger aspiration to deepen capacity to conduct policy research, broaden research agenda, attract/contract research for government and donors in related policy fields, academic and policy publications, collaboration with academic centres of excellence abroad, and finally emerge recognition of Co-PLAN as Think Tank.

At present, Co-PLAN believes to be heading to the right direction, as it consolidates its image as a recognized influential centre of policy research, both at governmental and academic level. In view of continuous growth as a research institute, during 2010 Co-PLAN further expanded its policy research portfolio, as well as revising it in order to reflect the latest policy developments in Albania, and the cooperation with its partners, notably with Polis University.

We believe activities to be instrumental to the impact of current public policies in Albania, which is why we intensified them during 2010.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 Revision of the policy research portfolio, to further focus on current subject and introduce new subjects of interest for policy research and recommendations.

- The study on two draft papers in property tax and inter-governmental transfers was finalized, awaiting completion by early 2011.
- The focus for 2010 was placed on nine fields of research.
- The need to engage more intensively in advocacy was acknowledged and set high on the Co-PLAN policy research agenda.

2 Consolidation of the policy research group within Co-PLAN, and strengthening of internal capacities for policy research, analysis, formulation, dissemination and impacting.

- A total of 67 new titles were added to the book collection, and the Regional Studies Association for the coming year, was renewed.
- On several occasions, Co-PLAN experts, participated in International Study tours, respectively in Austria, Croatia, Italy, the Netherlands and Serbia.
- Six members of staff were offered support by Co-PLAN in pursuing a Master Course in Urban management, at Polis University.
- Synergy Co-PLAN – Polis University was further strengthened at a research level; and organizational level as both share the new premises situated in Kashar, Tirane.
- The assessment of Co-PLAN by OSI TTF in July 2010, highlighted the solid policy research skills and the immediate need for engagement in advocacy.
- Insights into improvements of organizational capacities, staff skills and productive partnerships will be presented in a detailed Co-PLAN Strategy Plan by February 2011.
- The new proposal on the continuation of the “Making Policies Work II” 2010-2013 was approved by the Think Tank Fund, OSI, Budapest.

TIRANA INTERNATIONAL
HOTEL & CONFERENCE CENTER

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

3 Targeting selected public policy issues for influencing and improvement, by intensifying policy impacting activities and revising the policy impacting strategy for the short-term period 2009-2010.

- Nine research fields were under study, resulting in seven completed policy papers, covering all three realms of Co-PLAN expertise.
- 'Policyfollowers or Policymakers!', constitutes the newest title published by Co-PLAN in December 2011. The book, which contains twelve select papers, will be launched during 2011.
- Four national round-tables were held in view of the debates on decentralization, solid waste management, Property tax, and mid-term budgeting at local level.
- The participatory process for Territorial Planning secondary legislation drafting was initiated, through discussions at four regional round-tables with LGUs and Consultation Groups, and the regulations were submitted to the Ministry of Public Works and Transportation in November 2011
- The EMAS methodology and model for solid waste management strategy at local level, were published and later disseminated at a national roundtable in December 2010.
- The fieldwork was deployed for MTBP paper, and corresponding methodology and model were produced and debated at a national roundtable.

EMPOWERING ENVIRONMENTAL LOCAL GOVERNANCE PERFORMANCE

Implementation Period: December 2008 - December 2010
Donor: The Embassy of the Kingdom of the Netherlands
Fund: € 467,282
Implemented in: Fier Municipality

Decentralization is crucial to the improvement of public services; experience has shown that the allocation of responsibility to a lower authority motivates the public sector to be more sensitive to the needs of the citizens. In Albania, similarly to other Eastern European countries, the responsibility for solid waste service provision, has been delegated to the local government units, although service provision quality level standards have yet to be established. ; this has led to encounter difficulties in financing and monitoring the service and further deterioration of environmental condition and posing more risk to human health.

Considering the difficulties encountered at an environmental and human health risk level, as well as in terms of financing and monitoring the process, Co-PLAN engaged in a project, EELGP, introduced and implemented in the Municipality of Fier. The project aimed to introduce the Environmental Management Systems through piloting EMAS easy in the Municipal Cleaning Enterprise in Fier.

Through the implementation of such a system, LGUs will have the possibility to test certified environmental standards and to propose these standards at the central level for further standardization process with the final aim to complete the vacancy of the environmental legal framework.

During the implementation period, EELGP influenced the process of drawing the Local Waste Management Plan in Fieri city.

The experience gained during this process, has been shared in different round tables organized at a national, regional and local level as well as through the publications.

We believe this project produced a good model for the local authorities and valuable assistance to the central government with the designation of the national policy in accordance with national plan and current legislation on waste management. The design and implementation of the 3-bins collection scheme represents an innovative application of national policy for the first time as it is requested by the NWS and NWP at the local level.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 To improve the environmental management performance of Cleaning Enterprise and Department of Public Service in Fier

- A memorandum of understanding was signed and a working group and steering committee were established for the municipality of Fier;
- First advisory board meeting was organized and a baseline study regarding the actual state of solid waste service provision was presented;
- A number of institutional and social analytical studies were conducted, as well as a financial audit of the enterprise to gauge efficiency
- Introduction of the EMAS EMS to be used by the Cleaning Enterprise in Fier

2 To improve the existing service of municipal solid waste management in Fier and to establish a Strategy and action plan for the future

- Four seminars and trainings were held with the work group, and a community promotion campaign was organised.
- A strategic Solid Waste Management Plan framework methodology was defined
- The daily practices at the Cleaning Enterprise were analysed, and the vision, mission, and objectives of Strategic Solid Waste Management Plan were outlined.
- An internal audit carried out to monitor the implementation of the environmental objectives in order to define corrective actions;
- Development of the audit process by the verifier of an accredit company for ISO 14001 certifications;
- Certification of the Municipal Cleaning Enterprise in Fieri Municipality with the international environmental standard ISO 14001

RICIKLIMI...
Me i thjeshtë se sa mendoni
HEKUR & ALUMIN
QELQ
LETER & KARTON

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

3 To disseminate experiences in such a way that other local government units are attracted, challenges, and encouraged to minimize the environmental impacts of

- Two National Round Tables were held to address current problematic issues in solid waste management concerning local authorities and their capacity to afford the costs of the process
- A Waste Characterization Survey Seminar was held to communicate the importance of waste characterization processes and the findings of waste characterization survey;
- Three articles were published in the “Mjedisi Sot” and “Ekolevizja” newspapers and awareness campaigns were organised to promote and introduce the new waste collection system with three bins.

4 To improve solid waste service infrastructure through direct investment co-financed by the municipality

- Three meetings were held with the working group in order to identify areas requiring infrastructure intervention;
- A detailed financial analysis of the direction investment should take place carried out

ENERGY EFFICIENCY IN PRE-FABRICATED BUILDINGS

Implementation Period: 2009 - 2011
Donor: European Commission
Fund: € 99, 497
Implemented in: Fier Municipality

The household sector is one of the top energy consumers in Albania, with 27 % in 2005, and 60% of the electricity demand. Due to its Mediterranean climate, rare extreme temperature fluctuations, Albanian residential buildings bare low levels of insulation, namely: single glazed windows, poorly insulated walls and rooftops, etc. Such features are particularly relevant to the prefabricated residence apartment blocks built during the communist regime, whereby through means of electricity and bottled gas residents adjust to the season temperature. This comes at a high, increasingly unaffordable cost.

Up to 2009, lack of competencies and enforcing instruments, meant that municipalities were not in a position to address and resolve energy consumption issues, particularly for the prefabricated residences which were privatized in the early 1990s. Nonetheless, decentralization reforms and a new Condominium law has empowered both municipalities and citizens through 'council' structures, clearly outlining the responsibilities of each party, for one common goal.

In this context, through this project, Co-PLAN have endeavored to establish a partnership between civil society and local authorities to:

1) Raise awareness on energy efficiency and cost implications, and
2) Provide an 'energy efficiency model' through means of cooperation and shared responsibility.
3)

The project was implemented in the Municipality of the City of Fier and the residents of a prefabricated apartment block in 'Lagja 8 Shkurti', by means of increasing capacity at institutional and society level, referring to the new legislation, and general education and training on the issues of energy efficiency.

The families residing in the pilot prefabricated apartment block, primarily low-income, will experience reduced costs and a better living environment. The results will be shared with the general public through exhibitions, workshops and seminars, and could serve as a driving force for other municipalities and respective communities to embark on a similar journey.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 Capacity building at local authority level (Municipality of Fier) in matters of energy efficiency buildings by implementing the new Law on Condominiums.

- A public project – launch even was held in the Municipality of Fier, bringing together all groups of interest involved in the project.
- A Memorandum of Collaboration was signed by the Municipality of Fier, MPATT and Co-PLAN Institute for Habitat Development.
- A municipality working group was established for the project implementation, who were trained on the new law on condominiums.

2 To establish a pilot practice for energy efficiency in existing domestic dwellings in a low income area of the city of Fier

- A Working group meeting was organized on a baseline survey of the pilot area in order to discuss area criteria selection for pilot residential buildings and the methodology to be used
- A Questionnaire, 7 field visits in 4 residential buildings and 90 families were conducted
- Announcements delivered by the municipality officials to inform the inhabitants of the selected residential pilot building and details for the first meeting with the working group
- 2 Energy audits in all the apartments of pilot building, prior to and after the physical interventions

3 Increase awareness both in the city of Fier and beyond, on energy efficiency benefits in domestic dwellings.

- Elaboration and dissemination of 100 informative leaflets on energy efficiency and the new law “On Condominium” in the pilot area
- Elaboration and publication of a practical guideline on thermal energy efficiency in the residential buildings and on the implementation of the new law “On Condominium”.

POORLY ISOLATED
PREFABRICATED BUILDINGS

THERMO-INSULATED PRE-FABRICATED BUILDINGS 30% + ENERGY EFFICIECY

MID-TERM BUDGET INSTRUMENTS

Implementation Period: 2010 - 2012
Donor: LGI/Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG), Budapest
Fund: $ 122, 710
Implemented in: Municipalities of Berat, Lezhë, Korçë, and Fier

This project comes as a demand driven approach to the municipalities of Berat, Lezhë, Korçë and Fier in particular, and to all other Local Governments (LGs) in Albania that are facing the challenge to shift from the preparation of a traditional budget – figure driven, to a multi-face document that articulates municipal fiscal and program policies and communicates these policies to a diverse audience. Co-PLAN, in the role of the main implementing organization, has built on the working experience and relationships established during the last three years in the targeted municipalities.

The overall project goal is to consolidate municipal capacities to use the Mid Term Budgeting Program (MTBP) as a vehicle to articulate municipal fiscal and program policies through a broad participatory process in order to communicate these policies to a diverse audience.

The project addresses two main issues: (i) support the LGs to develop the mid term budget programs & innovative financing practices for the long term commitments with the citizens through a broad participatory process and (ii) design guidelines for the implementation of the law on mid term budgeting programs at the local level in collaboration with the Ministry of Finance (MoF) and associations representing local governments.

The objectives of this project are (i) Building local capacities to prepare and make use of the MTBP through integrating previous local strategic documents (LEDS, CIP), initiate policies for innovative financing at local level through PPPs and improve overall financial performance through better levies of taxes, especially the property tax; (ii) Prepare recommendations for better implementation of the law on LGs budgetary system in collaboration with AAM, MoF, LGs and NGOs; (iii) Design guidelines for the law on MTBP implementation from the LGs perspective in collaboration with AAM, MoF and NGOs; (iv) Disseminate the piloted experience on six municipalities in all LGs through public discussions and meetings; (v) Building capacities of local NGOs to participate and monitor the process of MTBP design and implementation.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 4 Municipals will will be guided on their economic development growth from MTBI

- Programs for the MTBP are designed based on the strategic objectives foreseen in LEDS in the municipalities of Fier, Berat and Lezhë
- Two documents linking MTBP with LEDS are prepared from the municipalities of Fier and Berat
- The MTBP prepared in the municipality of Berat is approved in the city council

2 Citizens and civil society will be involved in the process of the preparation of the MTBP to guaranty the transparency and constituency of the document

- Four meetings were organized in the municipalities of Fier, Berat, Lezhë and Korçë with the civil society organizations and citizens to present the programs and objectives of the MTBPs and annual budget
- Around 120 participants representing civil society organizations and citizens attended these meetings

3 The legal framework on budgetary system for LGs will be improved following the local government need

- A roundtable has been organized with representatives from the MoF and LGUs to discuss on the challenges the LGUs are facing on preparing MTBP
- 50 participants – deputy minister of finances, director of the intergovernmental relations in the MoF, high level officials from the LGUs, ADF, donors, etc. attended this roundtable
- A policy brief was prepared following this roundtable and delivered to all the participants and other interested actors

Co-PLAN
Qeverisja Vendore
dhe Instrumentet Financiare Afatmesme
Si të zbusim shfidën e Investimeve Kapitale
në nivelin vendor?!
15 Shtator 2010

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

4 LGs will replicate the methodology provided from the project in selected municipalities and this will ease the process of MTBP preparation

- Following the Co-PLAN approach in the targeted LGUs other donors have started to work on the same area, using similar methodologies

5 Increased local capacities on municipal financial management and fiscal architecture

- Eight training sessions were organized with the municipal staff involved in the process of MTBP preparation, in three municipalities
- About 30 municipal staff attended these sessions
- More than 15 local government officials are assisted and coached through on the job trainings and assistance

REGULATIONS FOR THE NATIONAL TERRITORIAL PLANNING LEGISLATION

Implementation Period: 2010
Donor: USAID, ARD, Co-PLAN
Fund: 9,806,000 ALBANIAN LEKË
Implemented in: Tirane

In 2009, the Albanian Parliament passed a law on National Territorial Planning. Considering that Albania has been characterized by limited, if not poor, urban planning and land management over the past 20 years, the importance of a territorial planning law cannot be overstated.

At best, it could be viewed as a catalyser in initiating incentives that aim at strengthening the national urban planning and management scene. To ensure a realistic implementation of this law in the current Albanian context, and a good 'legal' fit with existing legislation, it is essential that the secondary legislation of the National Territorial Planning Law is paid particular attention and is designed to 'facilitate' a good urban management of the inherited 'issues' and sustainable development for the future.

To this end, Co-PLAN participated in the USAID Local Government Program in Albania (LGPA), to assist the National Territory Planning Agency of Albania, in the preparation of the secondary legislation to enable the implementation of the national territory planning law.

Prior to the designation of the secondary legislation regulations, the project, ensured to obtain an overall picture on the intricacies of national territory planning issues, at both national and local level, to prevent challenges at an implementation stage. This process relied to a great extent, on cooperation and dialogue between all parties and interest groups involved, and was carried out by a working group

A final draft of three regulations required by law, respectively the Uniform Planning Regulation, the Uniform Development Control Regulation and the Model Planning Regulation, was submitted to the Government of Albania in November 2010.

Further developments are expected in September 2011, time when the Government of Albania plans to discuss the secondary legislation of the national territory planning law.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 Assist local government units (LGUs) to develop recommendations on secondary legislation of National Territorial Planning Law, and encouraging the cooperation of the LGUs and National Territorial Planning Agency.).

- A series of four regional roundtables meetings were held, whereby LGUs were briefed and further informed on the importance of the Territorial Planning Law.
- Fifteen interviews with Local Government representatives, in fifteen different LGUs highlighted concerns and matters of interest concerning territorial planning legislation.
- A list of LGUs concerns, as identified and prioritized during the regional meetings, were documented and reported in writing.
- A policy paper and action plan were prepared on the future steps for designing secondary legislation and implementing the territory planning law, and submitted to NTPA.

2 Provide support to NTPA in developing three key elements of the necessary secondary legislation, as specified by law, through the participation of all involved stake-holders.

- A Memorandum of Understanding was signed by LGPA and the NTPA in May 2010, aiming at institutionalizing the cooperation between the two parties.
- A secondary legislation working group was set up, a methodology was produced together with an activity plan, and tasks and responsibilities were assigned to all group members, based on findings from the regional round-tables.
- A rapid assessment of four urban zones was deployed by the NTPA experts, in the towns of Vlore, Durres, Kamza, Shkoder, to help determine the appropriate methodology and terminology to be used in the secondary legislation.
- The NTPA lawyers completed a mapping of the legislation/s to be considered or referred to, in the process of preparing the secondary legislation.
- Basic structures for the Model Planning Regulation, the Uniform Planning Regulation and the Uniform Development Control Regulation, were produced and submitted to NTPA subject to discussion.
- Three draft regulations were prepared through 3 rounds of drafting processes, and submitted to NTPA in November 30, 2010.

LIGJI 10119
"PER PLANIFIKIMIN
E TERRITORIT"
Zgjidhje
AKTET NENLIGJORE
Projekti i USAID-LGPA mbështet AKPT
përmes asistencës teknike të Co-PLAN
15 Intervista në Njësi Vendore
4 Tryeza Rajonale
Draft i 3 Rregulloreve
Konsultime në nivel qendror
Konsultime në nivel vendor

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

3 **Assist NTPA in launching an intensive dialogue-establishing process and participation, for the development of the three key elements of the necessary secondary legislation, namely: the Uniform Planning Regulation, the Model Planning Regulation and the Uniform Development Control Regulation.**

- Four national meetings were organized by the working group to discuss the content of the three draft regulations, with the participation of 30-40 stakeholders from the line ministries, the national agencies and the municipality of Tirana, in each meeting.
- Tet-a-tet meetings were organized with app. 10 institutions, e.g. the Municipality of Tirana, the Ministry of Agriculture, the National Immovable Property Registration Office, the National Construction Inspectorate, etc.
- A request for information and cooperation" was issued by the NTPA and disseminated to all relevant public institutions in June 2010, and written comments on the draft regulations were sent to NTPA by all of the ministries and national agencies.
- Three rounds of 2-days meetings were held with the participation of app. 200 representatives from the LGUs in Albania, to discuss the draft regulations and improve them further based on comments.

INTERGOVERNMENTAL TRANSFERS SYSTEM IN ALBANIA

Implementation Period: April 2010 - February 2011
Donor: LGI/Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG), Budapest
Fund: $ 40,853 co-financed by, $ 30,670 LGI/OSI, $ 10,183 Co-PLAN
Implemented in: Albania

Intergovernmental transfers in Albania, with a particular focus on their relationship to central politics, constitute the research topic for this project, which in itself is considered as a research study.

The research study comes as the compulsive step to be undertaken from Co-PLAN after working with eight municipalities in assisting them to improve local economic development and financial performance through the preparation of capital investment plans and better levies of taxes.

The overall goal of the research study is to generate policy discussion in regard to how local revenues derived from national sources and what could be policy alternatives to guide the design of intergovernmental transfers and to measure their performance.

The basic research questions were focused on:

>How is the intergovernmental transfer system in Albania designed?

>What are the tasks assigned to transfers within this system?

>Considering the historical background of the intergovernmental transfers in Albania, what has been the relation between the distribution of transfers (especially competitive grants) and political background at both central and local level?

>Is there a need to codify the rules governing the allocation of intergovernmental transfers in a permanent for of legislation?

>What are the experiences of other CEE countries re intergovernmental transfer rules?

Through desk review, qualitative and quantitative data collection the study generated up to date information on the intergovernmental transfers and relevant criteria, analyzed trends and patterns, and provided policy recommendations for both central and local government and other interested actors.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 The general discussion on the political preferential criteria in providing local revenues from national level will be channelled in a policy discussion re intergovernmental transfer rules/criteria.

- A methodology on analyzing the intergovernmental transfers system and data in Albania was prepared and validated with interested actors
- 74 questionnaires were filled in LGUs in Albania
- 3 associations representing LGUs in Albania were involved in the project
- 12 open ended interviews were undertaken with mayors, experts and decision makers involved in the competitive grants scheme
- A research study on intergovernmental transfers system in Albania was prepared
- A policy paper was prepared following the research study on intergovernmental transfers system in Albania

2 Both central and local government will be made aware on the importance of designing clear transparent and codified rules for distribution of transfers

- Five meetings were organized with the Ministry of Finance and organizations representing LGUs related to the findings and recommendations of the research study
- A roundtable was organized to discuss the policy recommendations related to intergovernmental transfers system in Albania
- An article has been prepared and published in professional magazines related to findings and recommendations on intergovernmental transfers system in Albania

PROPERTY TAX - AN INSTRUMENT FOR INNOVATIVE FINANCING AT LOCAL LEVEL

Implementation Period: October 2009 - September 2010
Donor: USAID, Think Tank Fund/OSI, Budapest
Fund: 1,920,350 ALBANIAN LEKË
Implemented in: Albania

One of the main revenue sources for local governments, is the immovable property tax (or more specifically, tax on buildings), which is currently administered by the local government. It brings a relatively small contribution to local revenues. Although the Parliament increased the percentage of immovable property tax that is received by local government to 100% in 2003, this tax still contributed only 5% to the income of local government in 2007 and was equivalent to 3 USD /person, or about 0.1% of GDP. In part, this derives from the numerous administrative weakness of this tax management, rather common in transition economies. The collection of this tax is at low levels - the properties are declared and registered only at owner's will or as a last resort. Tax values are based on reported property characteristics by the holders/owners and in most cases they are reported in very low levels. Efficiency in tax collection is low. This is evident in the amount collected: no more than 50% of the expected potential. Given these reasons, exploration of the immovable property tax in all its complexity was the next step undertaken by Co-PLAN, within the project "Property Tax – an instrument for innovative financing at local level in Albania" co-financed by LGPA (Local Government Program in Albania) and Open Society Institute's "Influence on Policymaking" project, after the work performed in many municipalities to assist in improving financial and fiscal performance through the preparation of local capital investment plans and better collection of taxes.

The project started on October 2009 and was officially finalized with a roundtable discussion on October 2010, where findings and results of the study undertaken under this project, were shared and validated with participating stakeholders and experts from local government units, representatives of the line ministries, and other governmental agencies.

The main objectives of the project were: (i) collect quantitative and qualitative information on the topic; (ii) analyze the information and the data collected; (iii) prepare the report and policy document; (iv) prepare the action plan for the LGs.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 To collect quantitative and qualitative information on the topic

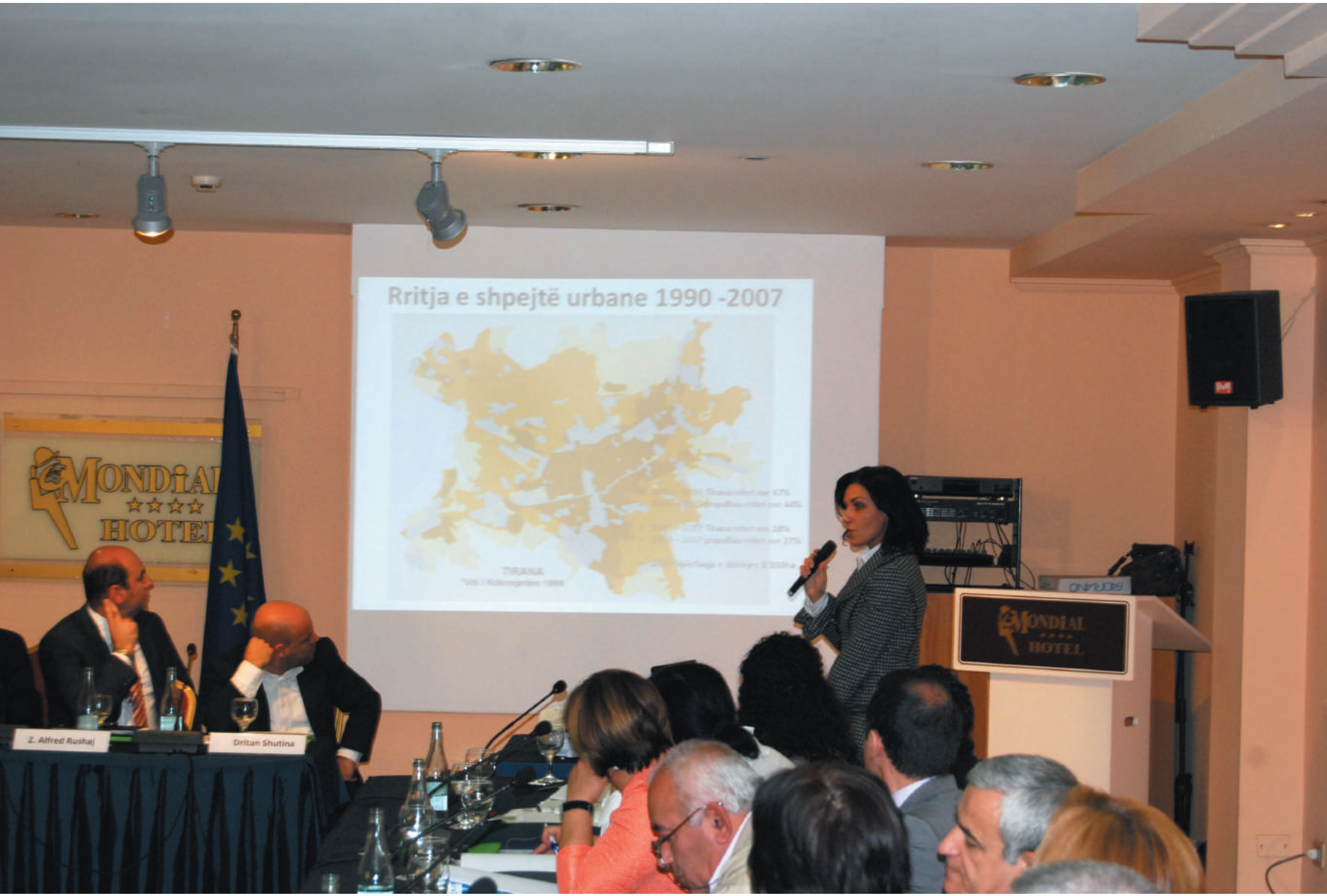
- The study methodology was designed and validated
- An 'on the desk survey' based in the information collected from historical and updated aerial maps/ orthophotos for ten cities (Shkodra, Lezha, Tirana, Durresi, Elbasani, Fieri, Lushnja, Vlora, Korca and Saranda) was successfully undertaken
- A data base was designed and prepared in GIS re to the information collected from the survey
- 15 interviews and meetings were organized with high representatives from eight different municipalities (Fier, Lezhe, Durres, Shkoder, Korce, Berat, Kukes, Fushe Kruje) re to property tax
- A meeting was organized with high representatives from MoF re to the research topic

2 To analyze the information and the data collected

- A database was designed and prepared in GIS to analyze all the information collected through 'on the desk survey'
- More than 60 thematic and synthesis maps/blueprints are prepared based on the analysis of the information
- Five documents re the situation of the building tax administration and management at local level are drafted

3 To prepare the research report and policy document

- A research report was prepared to discuss on the innovative ways local governments can adopt the taxes related to the housing sector to generate more revenues for capital investment needs in the cities
- A policy paper was prepared with recommendations for public institutions at both central and local level on the use of property tax as an instrument to guide land use and administration in Albania

Rritja e shpejtë urbane 1990 -2007
TIRANA
Z. Alfred Rushaj
Dritan Shutina
MONDIAL
HOTEL

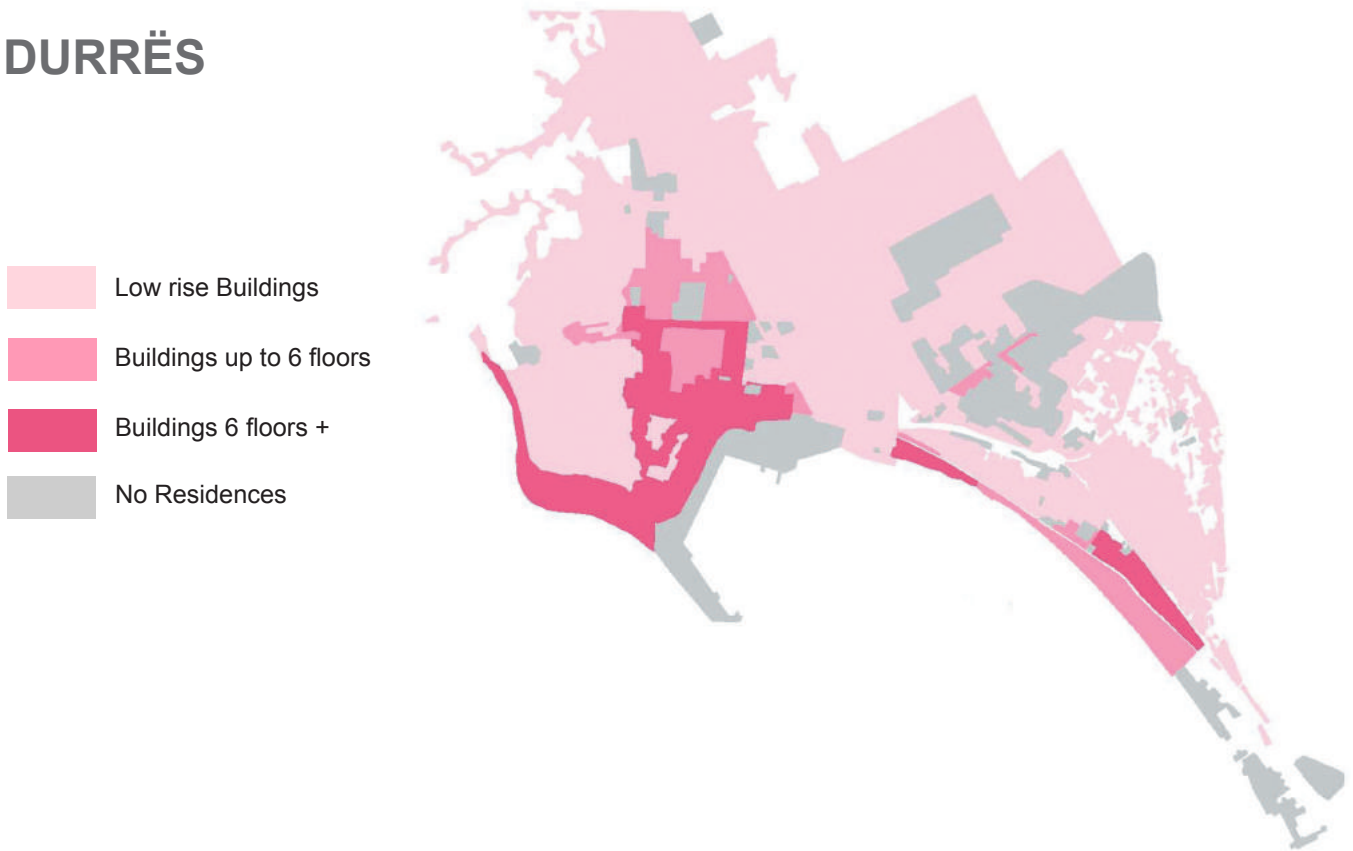
PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

4 To prepare the action plan for the LGUs

- A short term action plan was prepared and delivered to ten LGUs related to better administration and management of property tax
- A midterm action plan was prepared for both local and central government institutions on how to make better use of the property tax potential

DURRËS

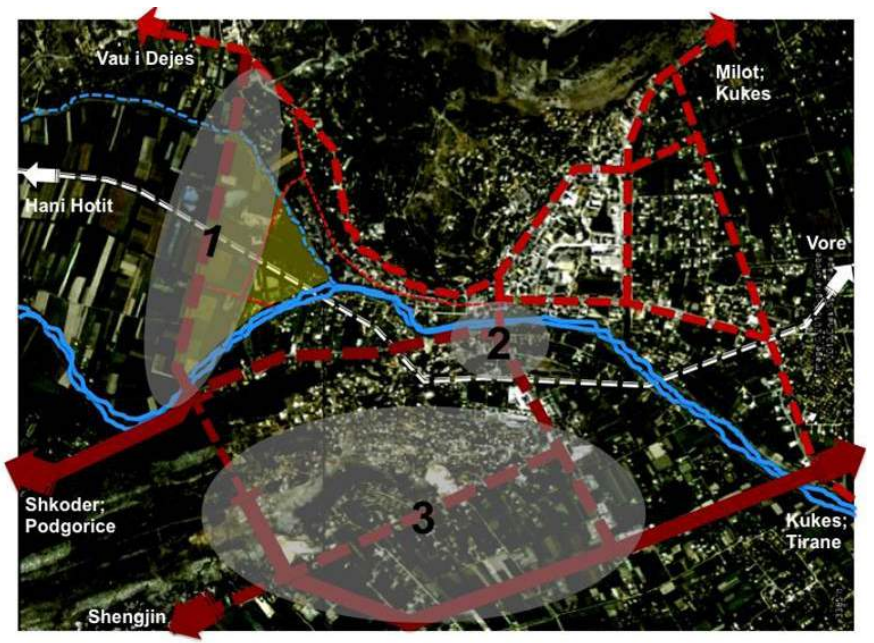

FEASIBILITY STUDY FOR ESTABLISHING AN INDUSTRIAL ZONE IN LEZHË

Implementation Period: September 2009 - April 2010
Donor: USAID
Fund: 1,958,000 ALBANIAN LEKË
Implemented in: Municipality of Lezha

The project “Feasibility study for establishing an industrial zone in Lezhë” started to be implemented following the agreement signed with Lezha Municipality and LGPA Program, by the end of October 2009. It will serve as an instrument to guide private investment decision-making within the Municipality and to properly align these investments with potential public sector investment projects. The feasibility study will provide a basis for developing (by others) a detailed urban study of the industrial zone and a formal Environmental Impact Assessment document.

The feasibility study aims at guiding the sustainable physical and economic development of the city of Lezhë in line with the current development challenges, economic demands for industrial space, and local and regional infrastructure development projects and initiatives.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 To collect all the needed information on to the industrial area

- 6 meetings organized through the working group with METE, ALBINVEST, ANTRACO, GRD/ MPWTT, Qark of Lezha
- Property map and relevant information up-dated on site through the working group
- 2 coordination meetings and other meetings organized with local representatives of Water Supply Enterprise, KESH, AlbTelecom, etc.

2 To prepare physical and spatial analysis for the proposed industrial zone

- 2 meetings organized with the working group to discuss on the physical and spatial analysis
- 8 thematic maps to present the physical and spatial analysis here the advantages and disadvantages of the location and other factors are highlighted
- Ten local staff were directly assisted through on-the-job training in linking strategic documents with financial instruments (annual budgets, mid term budgets, etc.)
- One workshop was organized with targeted LGs on the preparation of midterm budgeting programs and alternative strategic financial documents
- One workshop was organized with targeted LGs to share, discuss, and prepare recommendations about the preparation of midterm budget programs in small LGs.

LOCAL GOVERNMENT INFORMATION NETWORK - LOGIN

Implementation Period: 2009 - 2010
Donor: LGI & Open Society Institute, OSI BUDAPEST
Fund: $ 29,630
Implemented in: Albania

2010 marked yet another successful year in the promotion and further growth of LOGIN – the Local Government Information Network in Albania. A total of 515 documents, in Albanian or English, were added to the online platform, increasingly promoting the professional development of local government officials and to strengthening the capacities of organizations that support the reform of public administration at the local level.

This project is being implemented simultaneously in fifteen post-communist countries of Eastern and Central Europe that are committed to capacity building and decentralization reforms. LOGIN provides information on local governance issues such as new legislation, procedures, funding, and training opportunities. Amongst other purposes, the database will also provide news related to Albania's EU integration process, focusing on imperatives and opportunities.

This year (2010) recorded a growing number of users, peaking at 23627 downloads by the end of November 2010. In addition to feedback received during national conferences, round tables and meetings organized by Co-PLAN and its partners, a survey was conducted a survey among 397 Local Governments units.

This survey touched on awareness and accessibility issues; whilst all units are aware of LOGIN, poor internet infrastructure, impedes a part of them – primarily the remote areas of Albania, from using LOGIN online. This issue has been resolved by supplying all units the year's worth information input of LOGIN through DVDs.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 To enrich the knowledge dissemination platform supporting the public.

- The LOGIN knowledge platform is operational, with eight modules and can be accessed through the websites of Co-PLAN (www.co-plan.org), AAM (www.aam-al.com), U_POLIS (www.universitetipolis.edu.al), and AAC (www.aac@abcom.al).
- 515 documents, papers, and legislative materials were uploaded and a total of 23627 downloads was recorded for the third running year of LOGIN.

2 Expand the network committed to the exchange of knowledge and experiences.

- Ongoing requests being made for collaboration on LOGIN project with donors, international organizations, and stakeholders operating in this field.

3 To keep creating easy tracks of best practices and developments within public administration reform and local governance.

- LOGIN featured in several articles (4), published in AAM and AAC newsletters, ;
- Dissemination of a brochure and CDs containing the existing materials on the website for 385 local government units (65 municipalities, 308 communes, and 12 counties), offering opportunities for assistance, capacity strengthening, and channeling towards opportune funding sources;
- In collaboration with Co-PLAN's partners, various activities were organized related to all aspects of

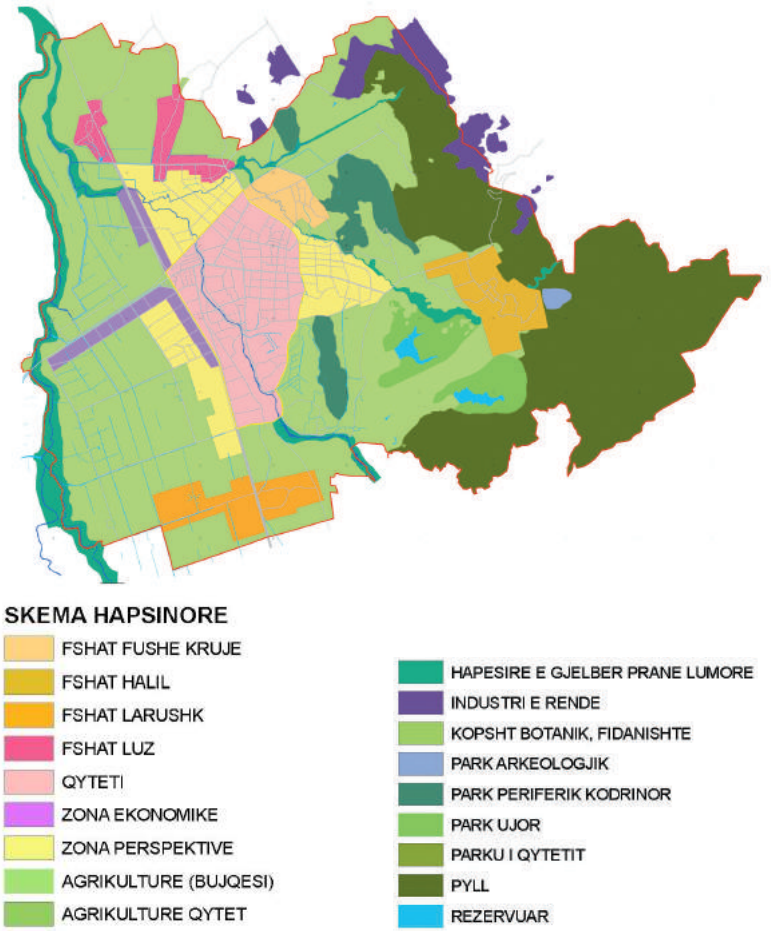
4 To provide relevant information on funding, training and technical assistance opportunities for different aspects of local governance.

- A database of upcoming training events organized by all members of the network has been displayed in LOGIN platform.
- A list of websites and other institutions and organizations offering training was posted in the platform.
- A calendar of events local government activities designed at national level including all type of related events has been incorporated in LOGIN platform-Albania

URBAN REGULATORY PLAN FOR KUKËS / FUSHË - KRUJË MUNICIPALITIES

Implementation Period: October 2008 - April 2010
Donatori: USAID, Municipalities of Fushë-Krujë and Kukës
Fund: 21,680,955 ALBANIAN LEKË
Implemented in: Municipalities of Fushë-Krujë and Kukës

The Urban Regulatory projects are part of LGPA Program financed form USAID and implemented form ARD. Co-PLAN as the local counter partner of LGPA Program, will provide technical assistance in the elaboration process of the Urban Regulatory Plans. The Urban Regulatory Plans will be a very important instrument, which will lead private interests in the municipality and will also harmonize these developments with public investments. This project aims at supporting Municipalities foster local economic development as an instrument guide to private investments and at properly aligning these developments with public sector investment projects. The designing of the Urban Regulatory Plan aims at guiding sustainable physical, economic and social development of Fushe Kruje Municipality in line with the current regional developments and trends. Work during the whole process was supported by the strong collaboration with the Municipalities through the creation of the common working groups.

PERFORMANCE INDICATORS

& OBJECTIVES

1 Drawing of the Urban Regulatory Plan of Fushë Krujë and Kukes Municipality

- Designing of draft schemes of the Regulatory Plan
- Consultation of draft schemes with the working group
- Consultation of draft schemes with other actors involved in the process
- According with Capital Investments Program of the Municipality
- Public Presentation for the citizens
- Reflecting the public comments and reviews
- Elaboration of the Urban Regulatory Plan report
- Design of thematic maps
- Design of project ideas for the infrastructural projects related to the Plans
- Over 10 meetings were held in collaboration with the working group in the Municipality in order to discuss territorial proposals of the Plan
- 1 workshop was organized regarding the territorial transformations
- A GIS database was designed and prepared for both the Terms of Reference and for the Urban Regulatory Plan

2 Drawing of the Strategic Environmental Assessment

- In depth analysis of environmental problematic in the Municipality regarding, land, air, water, biodiversity, waste etc.
- Environmental assessment of the Urban Regulatory Plan proposals
- Establishment of monitoring stages and indicators
- Prevision of mitigation measures and recommendations
- Design of two thematic maps regarding environmental issues

FINANCIAL REPORT

- INDEPENDENT AUDIT REPORT
- FINANCIAL POSITION AS ON 31.12.2010

FINANCES AND TRANSPARENCY IN Co-PLAN

The report of the Independent Auditors
To the Executive Director of Co-PLAN
Institute for Habitat Development

We have audited the balance sheet of Co-PLAN, Institute for Habitat Development (hereinafter referred to as "Organization" or "Co-Plan") for the period to 31 December 2010. Management Structures of Co-Plan are responsible for preparing and presenting accurate financial statements. Our responsibility is to give an opinion on these financial statements based on our audit.

We have conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Under these standards we are forced to plan and exercise the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements contain no material errors or deviations. An audit involves the application of certain procedures in order to take evidence about the amounts and disclosures in the financial statements . An audit also includes assessing the accounting principles used and significant judgments made by management structures, as well as evaluating the overall financial statement presentation. We believe that the audit evidence obtained of us provides a basis sufficient and appropriate to give our opinion.
These financial statements are prepared based on a historical cost, under the principle of double registration in accordance with the method "accounting of funds," which differs from the National Financial Reporting Standards and Accounting Albanian legislation.

According to our assessment, the financial statements give a true and correct financial position of the Organization as at 31 December 2010, and its financial performance and cash flows for the year ended, in accordance with the method "accounting of funds".

KPMG Albania sh.p.k
Rr. Dëshmorët e 4 Shkurtit, Kullat Binjake, Ndërtesa 1,
Kati 13
Tiranë, Shqipëri

INDEPENDENT AUDIT REPORT

KPMG Albania Sh.p.k
"Deshmorët e Kombit" Blvd
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania
NIPT J91619001D

Telephone +355 (4) 2274 524
+355 (4) 2274 534
Telefax +355 (4) 2235 534
E-mail al-office@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Independent Auditors' Report

To the Executive Director of
Co - PLAN Institute for Habitat Development

Tirana, 16 May 2011

Independent Auditor's Report

We have audited the accompanying financial statements of Co-PLAN Institute for Habitat Development (hereafter "the Organisation" or "Co-PLAN"), which comprise the balance sheet as at 31 December 2010, and the income statement and statement of cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The financial statements have been prepared by management of Co-PLAN on the historical cost basis, following the accrual concept in accordance with the fund-accounting method. Our responsibility is to express an opinion on the financial statements based on our audit.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the fund-accounting method as described in Note 2 of the financial statements and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

KPMG Albania, an Albanian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2010, and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with the fund-accounting method as described in Note 2 of the financial statements.

Restriction on Distribution and Use

Our report is intended solely for the information and use of the management of the Organisation and its donors, and should not be further distributed to other parties or used for any other purposes without our prior written consent.

KPMG Albania Sh.p.k.

KPMG Albania Sh.p.k.
"Deshmoret e Kombit" Blvd.
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

FINANCIAL POSITION 31.12.2010

Co-PLAN Institute for Habitat Development

Balance Sheet as at 31 December 2010

(in EUR)

	Note	31 December 2010	31 December 2009
Assets			
Cash and cash equivalents	4	802,412	753,160
Guarantee account	5	4,122	3,820
Project debtors	6	715,047	891,098
Other debtors	7	1,648	2,663
Fixed assets, net	8	164,364	125,294
Total assets		**1,687,593**	**1,776,035**
Liabilities, Project funding and other funds			
Liabilities	9	37,098	42,510
Project funding	10	712,561	945,410
Other funds	11	937,934	788,115
Total liabilities, Project funding and other funds		**1,687,593**	**1,776,035**

The Balance Sheet is to be read in conjunction with the notes set out on pages 4 to 26 and forming part of the financial statements.

The financial statements were authorised for issue by the Executive Director of Co-PLAN Institute for Habitat Development on 16 May 2011.

Dritan Shutina
Executive Director

Ogerta Gjiknuri
Finance Manager

Co - PLAN

RAPORTI VJETOR 2010

Co - PLAN

RAPORTI VJETOR

2010

Përmbajtja

15 Vjet Co-PLAN

4 15 vjet Co-PLAN
7 Kronikë: Bathore & Kënetë

Co-PLAN - Organizata

12 Misioni i Organizatës
14 Bordi Drejtues & Këshillimor
21 Ekspertët e Co-PLAN

Aktivitete 2010

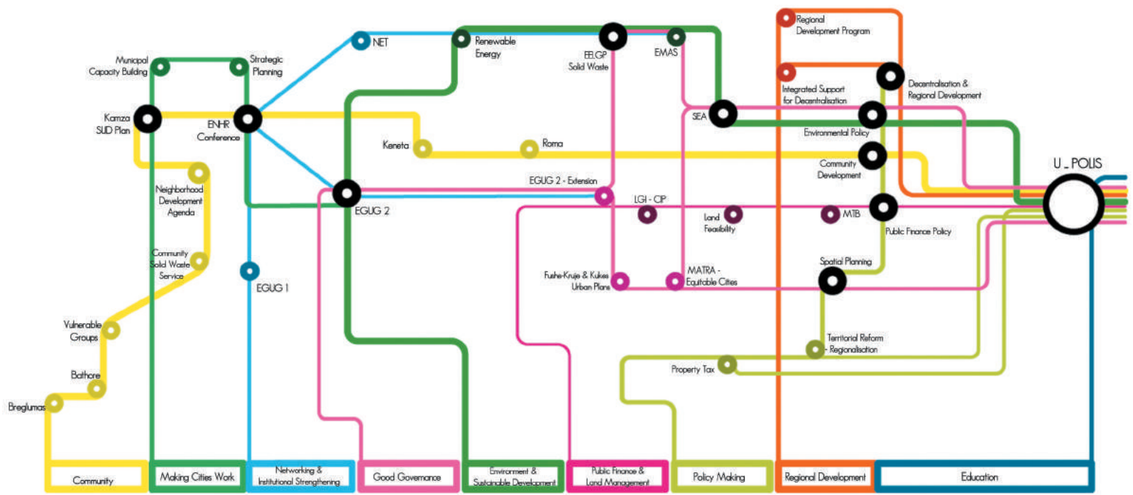
28 Mbi Ligjin e Planifikimit të Territorit
29 Kritikë Letrare - Politikëndjekës apo Politikëbërës?
34 Promovimi i Projektit: Promovimi i Partneriteteve për Qytete të Mundësive të Përbashkëta & Ekspo Polis
35 Tryezë Kombëtare mbi Ligjin e Pasurisë së Paluajtshme
37 Tryezë Kombëtare:Forumi Urban
39 Transfertat Ndër-qeveritare
42 Riciklimi i Mbetjeve
43 Tryezë Kombëtare:Instrumentet Financiarë Afatmesëm
46 Java Arkitekturore në Sofje
47 EMAS ISO: Rasti i Qytetit të Fierit
50 Archis SEE 2010

Projekte 2010

53 Promovimi i Partneriteteve për Qytete të Mundësive të Përbashkëta
57 Ndikimi në Politikëbërje
61 Përmirësimi i Performancës Mjedisore në Qeverisjen Vendore
65 Eficienca e Energjisë
69 Instrumentet Financiarë Afatmesëm
73 Ligji per Planifikimin e Territorit
77 Transfertat Ndërqeveritare
79 Taksa e Pasurisë: Një Instrument për të Orientuar Zhvillimin
83 Studim Fizibiliteti për Ngritjen e një Zone Industriale në Lezhë
85 LOGIN - Rrjeti i Informacionit mbi Qeverisjen Vendore
87 Hartimi i Planit të Përgjithshëm Rregullues të Qytetit të Kukësit & Fushë-Krujës

Financat

90 Raporti i Auditorit të Pavarur: KPMG
91 Pozicioni Financiar i Co-PLAN më 31.12.2010

15 Co-PLAN Vjet

Në fillim të viteve 90të, disa ekspertë te rinj shqiptarë, me ndihmën e organizatave të specializuara holandeze, pilotuan me sukses përvojat e para të planifikimit urban realist në Shqipëri në disa zona në nevojë në Tiranë. Kjo fazë shënoi dhe lindjen e Institutit për zhvillimin e Habitatit, Co-PLAN. Pavarësisht rezistëncës dhe trysnisë së kohës, Co-PLAN i replikoi këto modele me sukses dhe në vitet pasues, në nivel dhe më të gjërë duke përfshirë 'qytetin'.
Rezultati gjeneroi mirënjohje mes organizmave ndërkombëtare dhe debat politik në vend. Historitë e suksesit të aktivitetit të Co-PLAN shërbyen si dëshmi dhe baza të forta për ndërtimin e partneriteteve me pushtetin vendor dhe qëndror; moment kulmor në aktivitetin e Co-PLAN është shënuar nga programi EGUG [Enabling Good Urban Governance], Mundësimi i Qeverisjes së Mirë Urbane, financuar nga Qeveria Holandeze- i cili shërbeu si pikë referimi për programe të tjerë të donatorëve të huaj, si UNDP dhe World Bank.

Rritja dhe zhvillimi i Co-PLAN ka qënë një përgjigje ndaj tri fazave të zhvillimit dhe qeverisjes urbane në Shqipëri, duke qënë një përpjekje per t'iu përgjigjur dhe për t'i paraprirë problemeve të tij.

1990

1992

1994

1997

2000

2005

2010

Vitet ’90 – Qyteti i ndërtuar nga njerëzit!

Një fazë gjatë së cilës shoqëria Shqipëtare u gjend para pikëpyetjeve të mëdha në lidhje me identitetin e saj dhe ndryshimet socio-politike që po përjetonte. Lëvizjet e mëdha e të pakontrolluara demografike, qartësisht reflektuan nevojën për qasje te planifikimit urban për adresimin e problematikës së urbanizimit të përshpejtuar. Me moton ‘Qyteti i ndërtuar nga njerëzit’ Co-PLAN ndërtoi me sukses modele dhe skema pilot në zonat periferike e informale.

Vitet 2000-2005 – Qytetet motorrë të zhvillimit!

Thellohet kriza hapësinore për shkak të rritjes së pakontrolluar të qëndrave të banimit dhe shpërndarjes pakriter. Instrumentet e kontrollit dhe planifikimit të asaj kohe ishin të pamjaftueshëm, tek sa koncepti i ‘qytetit’ ndryshoi me dinamika kaotike, kryesisht të paplanifikuara.

Në thelb të kësaj problematike, Co-PLAN zhvilloi ekspertizën ë saj planifikuese të tipit rregullues e strategjik në nivel qyteti/bashkie. Spikat program EGUG [enabling good urban governance], i cili shënon një hap të rëndësishëm në planifikimin urban shqipëtar; përtej modeleve tradicionalisht të aplikuara.

Vitet 2005 – Drejt Ndikimit në Politikë-bërje!

Kjo periudhë shënon hyrjen e Shqipërisë në një fazë konsolidimi; zhvillimi dhe integrimi euroatlantik. Për pasojë, shënohet një reduktim i programeve të mbështetura nga organizatat ndërkombëtare. Në shoqërinë shqiptare vërehen shenjat e para kontradiktore të aspiratave europiane , që u rritën përtej asaj që mundësonte realiteti.
Kjo periudhë reflektimi për Co-PLAN nxorri në pah domosdoshmërinë e burimeve njerëzore të kualifikuara me ekspertizë në planifikim dhe arkitekturë, si dhe nevojën për të ndikuar në politikë-bërje. Viti 2006 shënoi themelimin e Universitetit Polis.

Sfida!

Nuk kanë munguar paragjykimet, debatet, dhe presionet. Në këtë atmosferë, Co-PLAN ka zgjedhur të pozicionohet në mbështetje të interesit publik dhe komunitetit. Tashmë synojmë të promovojmë një sistemi të ri planifikimi hapësinor kombëtar dhe qeverisjeje, në linjë me atë që shtetet e BE po ndërtojne prej disa dekadash. Nëpërmjet propozimit të Platformave Politike, Co-PLAN synon të provokojë debat; disa ide tashmë janë adoptuar në iniciativa zyrtare ligjore; ide të tjera janë hedhur në tryezat e debatit politik.

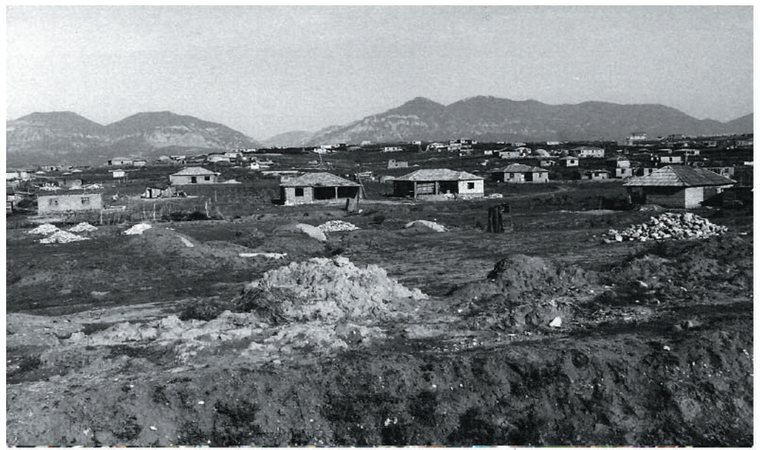

KËNETA 2004 - ext 2009

BATHORE 1997- 2005

ORGANIZATA

Co-PLAN

- MISIONI I ORGANIZATËS
- DREJTORI EKZEKUTIV I Co-PLAN
- BORDI DREJTUES DHE BORDI KËSHILLIMOR
- EKSPERTËT E Co-PLAN

> Misioni i Co-PLAN

Ne punojmë me njerëz dhe institucione, për të nxitur transformim social të prekshëm dhe ndryshime pozitive në terren, duke prodhuar njohuri promovuese për një manaxhim më të mirë të habitatit.

> Organizata jonë

Co-PLAN është një organizatë jofitimprurëse që kontribuon në drejtim të zhvillimit të qëndrueshëm urban dhe rajonal duke mundësuar një qeverisje të mirë, dhe duke adresuar çështje të thelbësore të mjedisit, duke zhvilluar shoqërinë civile, dhe nxitur pjesëmarrjen e komunitetit.

> Habitati ynë

Që nga themelimi, fokusi i punës së Co-PLAN ka qënë mbi 'habitatin', në Co-PLAN ne jemi shumë entuziastë për të nxitur ndryshimet urbane për të përmirësuar mjedisin ku jetojmë. Në 15 vitet e fundit, ne jemi angazhuar në një sërë projektesh mbi planifikimin urban të qytetit si pjesë e reformës së zhvillimit hapësinor.

> Shoqëria jonë

Njërëzit janë një element thelbësor i aktivitet tonë; në fakt, gjithçka ndërtohet rreth jetës dhe mirëqënies së njerëzve, duke përmirësuar mjedisin ku jetojnë, dhe duke i bërë ata një pjesë shumë aktive të proçesit të vendim-marrjes që u përket ose ka ndikim në jetën e tyre në një formë ose tjetër. Ajo që mund të fillojë si një projekt me rezultate të prekshme, apo si një seminar apo kurs trainimi, shpeshherë rezulton në një shoqëri civile më të fuqizuar.

> Puna jonë kërkimore

Aktiviteti i Co-PLAN nuk kufizohet thjeshtë në promovimin e zhvillimit të qëndrueshëm dhe qeverisjes së mirë; në Co-PLAN, ne e studjojmë proçesin në mënyrë të hollësishme, dhe prodhojmë njohuri të rëndësishme e cila i shton aktivitetit tonë një dimension më shumë, duke shërbyer si tregues për përmirësim të mëtejshëm të politikave dhe proçeseve të fushave tona të ekspertizës. Në rastin më të mirë, njohuritë që ne prodhojmë shërbejnë për të drejtuar / orientuar proçeset e politikë-bërjes, dhe ndërtimit të qyteteve, dhe shërbejnë si bazë për proçese reflektimi për të inkurajuar rritje dhe përmirësim të mëtejshëm.

> Partnerët tanë

Partneritet përbëjnë një vlerë karakterizuese në filozofinë e aktivitetit të Co-PLAN. Ne jemi krenarë për partnerët me të cilët punojmë, dhe gjatë 15 vitete të fundit kemi punuar shumë për forcimin e marrëdhënieve me partnerët tanë në nivel kombëtar e ndërkombëtar. Ndaj dhe, jemi të lumtur të ndajmë çdo sukses me secilin prej partnerëve tanë, duke qënë se ata të gjithë, në një mënyrë ose tjetër, kanë kontribuar në rritjen e vazhdueshme dhe suksesin e Co-PLAN.

& DREJTORI EKZEKUTIV I Co-PLAN BORDI DREJTUES

Dritan Shutina - Drejtor Ekzekutiv i Co-PLAN

Dritan Shutina është Drejtori Ekzekutiv i Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit, që nga viti 2005, të cilën ai e bashkë-themeloi në 1995. Ai është gjithashtu një nga themeluesit e Universitetit Polis, Shkolla Ndërkombëtare e Arkitekturës dhe Zhvillimit të Politikave Urbane, ku ai kryeson njësinë kërkimore dhe angazhohet në mësimdhënien e planifikimit strategjik. Ai u diplomua në Inxhinieri civile dhe më tej kreu studimet pas-universitatre në Politika Publike, Vlerësim të Tokës dhe Ndërtimit, Zhvillimi Urban i Qytetit, në institucione evropiane dhe amerikane. Fushat e tij kryesore të ekspertizës janë: qeverisja lokale dhe decentralizimin, planifikimi urban strategjik, formulimi i politikës publike, manaxhimin i ciklit të projektit, e vlerësimit të projektit, zhvillimit organizativ dhe institucional, zhvillimin e shoqërisë civile, manaxhim e procesit, manaxhim njohurish, manaxhimi aktivitetesh, moderim, dhe trajnim.

Gjatë 15 viteve të fundit, Dritani ka punuar në projekte në fushën e planifikimit të lagjes dhe qytetit, organizimit dhe zhvillimit institucional, hartimit të projekteve, monitorimit dhe vlerësimit, decentralizimit dhe reformave të pushtetit lokal, planifikimit urban dhe manaxhimit, financimit komunal, zhvillimi i shoqërisë civile dhe demokratizimit, kryesisht në Shqipëri, por edhe në Kosovë.

Ai ka fituar përvojë të gjerë në fushën e trainimeve, pedagogjisë dhe menaxhimit të qeverisjes vendore, dhe të manaxhimit financiar, dhe ka zhvilluar aftësi të shkëlqyera në politikën e këshillimit, rrjeteve dhe, komunikimi raportimit dhe të manaxhimit të ciklit të projektit.

Sokol Çelo - Drejtues Bordi

Aktualisht është Asistent-Profesor për lëndën e Manaxhimit të Biznesit Ndërkombetar pranë Universitetit Suffolk, në Boston, SHKBA. Ai kreu studimet e doktoraturës për Biznes Ndërkombëtar në Universitetin Ndërkombëtar të Floridës. Fokusi i programit të tij ishte në këndvështrimin institucional të investimeve të huaja në vendet ish-komuniste dhe ato në tranzicion.
Fillimisht, Sokoli u diplomua në Matematikë në Universitetin e Tiranës dhe më tej përfundoi programin Master nëAdministrim Biznesi të ofruar nga Universiteti iTiranës dhe ai i Nebraskës.
Ai e filloi karrierën e tij profesionale në fushën akademike si pedagog i Matematikës në Universitetin e Tiranës dhe vazhdoi më tej në fushën e projekteve zhvillimore duke punuar si menaxher projekti për GTZ dhe më vonë për PNUD. Sokol Çelo është anëtar dhe Kryetar i Bordit Drejtues të Co-Plan prej 9 vitesh.

Dr Besnik Aliaj - Anëtar Bordi

Diplomuar në 1990 në Arkitekturë-Urbanistikë në Universitetin Politeknik të Tiranës (UPT), Studime pasuniversitare në pasuri të patundshme 1994-1995 (UPT). Dr Aliaj kreu studimet Master në Menaxhim Urban në 1996 në Universitetin Erasmus, Holandë, të ndjekur nga programi doktoraturë në Planifikimin Urban në 2006. Ai është aktualisht në proçesin e marrjes së titullit 'Profesor'. Dr Aliaj është angazhuar në shumë trajnime profesionale dhe kërkimore shkencore në Kolegjin IPC, Danimarkë (1994), Universitetin e Oslos (1995), etj.
Ai është një nga bashkë-themeluesit, dhe aktualisht Rektori i Universitetit POLIS, Shkolla Ndërkombëtare e Arkitekturës dhe Zhvillimit të Politikave Urbane, ku ai gjithashtu jep lëndën e Dizajnit Urban. Përvoja e tij profesionale si pedagog për 16 vjet, u pasurua më tej nga pozicioni i tij si Dekan i Fakultetit të Inxhinierisë Civile në Universitetin Politeknik të Tiranës për 3 vjet. Ai ka përvojë të konsiderueshme pune me njësitë e qeverisjes qëndrore dhe lokale, dhe është aktualisht anëtar i Këshillit Bashkiak të Tiranës.
Ai është autor i disa publikimeve, artikujve shkencorë dhe forumeve lokale, duke përfshirë edhe periodike shqiptarë mbi arkitekturën dhe planifikimit urban: «Forum A + P».
Për kontributin dhe punën e tij, ai ka fituar çmimin "Fisnikëria Tiranase" në vitin 2004 dhe çmimin "Qytetar Nderi i Kamzës" në vitin 2006.

Sotir Dhamo - Anëtar Bordi

Sotir Dhamo kreu studimet Master në Administratën Publike në Universitetin e Sirakuzws, New York. Ai është Administrator i Bordit themelues të Universitetit POLIS, Shkollës Ndërkombëtar të Arkitekturës dhe Zhvillimit të Politikave Urbane. Ai aktualisht jep mësim të dy lëndëve: Projektimi Urban, dhe Analiza e Territorit dhe Vendbanimet Njerëzore.
Ai është anëtar i Këshillit të Redaksisë dhe redaktor i revistës shkencore të Universitetit POLIS: "Forum A + P", e njohur nga Ministria e Arsimit të Lartë dhe Shkencës. Ai ofron Konsulencë në kuadër të Studios Metro_POLIS në fushën e planifikimit urban dhe dizajnit urban si pjesë e Universitetit POLIS; kryen aktivitet kërkimor në kuadër të IKSH_POLIS . Ndër të tjera, përvojat e tij profesionale përfshijnë pozitën e Drejtorit të Projektit Manaxhimit të Tokës Urbane në Ministrinë e Punëve Publike, dhe kreun e departamentit të planifikimit urban ligjor në Institutin e Planifikimit Kombëtar në Tiranë. Ai ishte punësuar edhe si një ekspert lokal në kuadër të projektit "Forcimi i Qeverisjes Lokale dhe pjesëmarrja qytetare", financuar nga VNG – Shoqata Hollandeze e Bashkive. Sotiri ka punuar për Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit në Tiranë, Shqipëri.
Ai është autor i shumë publikimeve, artikujve shkencorë, përfshirë këtu: Formulari City - midis morfologjisë së kaosit dhe të rendit, Forum A + P 5, revistë shkencore e Universitetit POLIS, Manifest për Transformimin e Tetovës, 2010 etj.

BORDI KËSHILLIMOR

Dr Peter Nientied

Dr Peter Nientied është Konsulent dhe Trajnuesi Manaxhim Menaxhimit dhe Trajner. Ai është këshilltar i asociuar i DBR.
Peter kreu doktoratën e tij në shkencat sociale në Universiteti Free të Amsterdamit. Ai punoi për I.H.S. – Universitetin e Erasmus, dhe realizoi projekte të ndryshme në fushën e menaxhimit urban. Në IHS, ai asistoi disa studentët shqiptare, dhe nga ato kontakte lindi një marrëdhënie e gjatë dhe e qëndrueshme me Co-Plan, dhe më vonë me Universitetin Polis.
Ai jep lëndën e 'Qyteteve Krijuese' në Universitetin Polis dhe kontribuon me artikuj dhe kërkime mbi këtë temë.

John Driscoll

Është Drejtor i Qendrës Ndërkombëtare për Zhvillim Vendor e Rajonal, një qendër kërkimore në Armagh, e cila është rezultat i një partneriteti mes universiteteve në SHBA, dhe qendrave kërkimore të përfshira në planifikimin hapësinor. Ai është nënkryetar i Institutit për Bashkëpunim Ndërkombëtar i Zhvillimit Urban në Cambridge, Massachusetts, dhe një hulumtues në Qendrën Universitare të Harvardit për Studime të Strehimit. Nga 1989 deri më 2005, ai ishte hulumtues dhe pedagog në Qendrën për Studimet e Planifikimin dhe Zhvillimit Urban, në Shkollën Pasuniversitare të Harvardit

Sef Slootweg

Është një nga bashkëthemeluesit e Co-PLAN. Ai ka punuar për vite me rradhë për Zyrën Kërkimore dhe këshillimore për politikat, çështjet urbane dhe sfidat sociale të strehimit në Hollandë. Në vitin 1990, ai hodhi themelet e 'Crossover' me qëllim për të shkëmbyer përvojën në çështjet e strehimit midis ekspertëve Hollandezë dhe Evropës Lindore. Kjo përvojë e solli atë në Shqipëri, ku ai punoi për gjetjen e zgjidhjeve për rritjen e shpejtë të zonave informale të banimit në Tiranë. Në vitin 1999, ai u bashkua me SNV, e cila i ka mundësuar të punoje në Shqipëri dhe Afrikën Perëndimore

Ferry van Wilgenburg

Ferry ka përvojë të konsiderueshme në fushën e menaxhimit urban, veçanërisht në vendet aziatike.
Ai ka punuar për më shumë se 5 vjet në Roterdam, Holandë, si menaxher i programit të zhvillimit të lagjeve dhe si menaxher i pasurive të patundshme. Ai aktualisht punon në një organizatë të strehimit shoqëror, si menaxher i pasurive të patundshme.

Valdet Sala

Është këshilltare e jashtme për Co-PLAN nga viti 1999. Ajo drejtoi bordin e drejtuesëve të Co-PLAN nga viti 2002 deri në 2007. Së fundmi ajo ka drejtuar Programin e GTZ GOPA mbi përfshirjen e shoqërisë civile në Shqipëri. Gjatë karrierës së saj profesionale, ajo ka mbajtur poste të rëndësishme; është themeluese e tre OJQ-ve në fushën gjinore, dhe ka botuar disa artikuj në këtë temë.Në vitin 2005, ajo mori çmimin për lidership për kontributin e saj të shquar brenda shoqërisë civile

Stafi Co - PLAN

Në Co-PLAN, njerëzve u pëlqen sfida; ata janë ndër ekspertët më të mirë të fushave që përfaqsojnë, dhe i shtojnë eksperiencë të çmuar dhe profesionalizëm Co-PLAN-it. Ekspertët tanë janë të rinj, energjikë, dhe vijnë nga fusha të ndryshme, gjë që përfaqson më së miri filozofine e punës në Co-PLAN.

www.co-plan.org

AKTIVITETE

11

- MBI LIGJIN E PLANIFIKIMIT TË TERRITORIT
- POLITIKËNDJEKËS APO POLITIKËBËRËS! - KRITIKË LETRARE
- PROMOVIMI PARTNERITETEVE PËR QYTETE TË MUNDËSIVE TË PËRBASHKËTA [MATRA]& EXPO POLIS
- TRYEZË KOMBËTARE: TAKSA MBI PASURINË E PALUAJTSHME
- TRYEZË KOMBËTARE: FORUMI URBAN
- TRYEZË KOMBËTARE: TRANSFERTAT NDËRQEVERITARE
- RICIKLIMI I MBETJEVE
- TRYEZË KOMBËTARE: INSTRUMENTET FINANCIARE AFATMESME
- JAVA ARKITEKTURORE NË SOFJE
- EMAS easy - RASTI I QYTETIT TË FIERIT
- ARCHIS SEE 2010

MBI LIGJIN E PLANIFIKIMIT TË TERRITORIT

Pikëpyetja e Madhe e Planifikimit Urban

Na rrethon. Na jep trajtën. Jetojmë në të: 20 vjet përhapje urbane dhe zhvillim mbushës i pakontrolluar, që po [sh] formon peisazhin Shqipëtar me një ritëm që ne nuk mund ta përballojmë. Mënyra se si sipërmarrja e lirë u [keq] kuptua është rrënjosur në të gjitha ndërtimet informale, godinat shumëkatëshe të panumërta që kanë mbirë thuajse gjithandej, si dhe qytetet e mbipopulluara. Periferia e sapo-lindur është bërë aq kompakte sa kaosi është kthyer në një formë rregulli në vetvete. 270,590 godinat informale injorojnë kriteret e planifikimit dhe menaxhimit urban; të prirura nga interesi vetjak, dhe të ngritura, shpesh-herë, në çfarë mund të kishte qënë hapësirë e gjelbër publike për përdorim kolektiv dhe përfitimin më të gjërë të shoqërisë.

Sot, ne përballemi me një realitet të shformuar; qoftë nga pikëpamja estetike, ashtu dhe nga ana e tregut dhe funksionalitetit, e pamundur të përmbahet nga korniza e trashëguar ligjore. Atëhere, ku jemi ne dhe ligji në të gjithë këtë katrahurë urbane?

Pas një refuzimi të gjatë e të vazhdueshëm për të pranuar e adresuar gjëndjen, gjë që shkaktoi përkeqësimin e mëtejshëm, Parlamenti Shqipëtar aprovoi në vitin 2009 ligjin e shumëpritur mbi Planifikimin e Territorit. Ekspertët e Co-PLAN analizuan ligjin e ri nga aspekti legjislativ, kontekstual dhe territorial. Nëpërmjet ligjit të ri të planifikimit të territorit është kërkuar të adaptohet një qëndrim shumë-dimensional ndaj situatës, duke prezantuar koncepte të reja dhe duke lidhur planifikimin e territorit me zhvillimin. Kjo në vetvete, përbën 'një hap të rëndësishëm institucional', dhe për pasojë, një sfidë kur përballesh me mundësitë për ta implementuar në kontekstin kompleks urban, me kapacitete të mangta për sa i takon kritereve teknike urbane. Një shembull ilustrues është rasti i infrastrukturës, aspekti më i nënvlerësuar në këtë valë të fuqishme ndërtimesh.

Në vitin 2010, Co-PLAN mori pjesë në një projekt, me qëllimin për t'i asistuar Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit dhe të gjitha grupeve të interesuara dhe të prekura nga ky ligj, përfshirë njësitë qeverisëse vendore, për hartimin e tre rregulloreve si një pjesë thelbësore e akteve nënligjore të Ligjit të ri. Duke marrë në konsideratë mangësitë, në nivel teknik dhe kontekstual, hartimi i saktë e realist i akteve nënligjore, dhe përshtatja e legjislacioneve ekzistuese, përbëjnë domosdoshmëri për implementimin [deri diku] të suksesshëm të Ligjit të ri. Në varësi të zhvillimeve, 2011 mund të shënojë një kthesë të rëndësishme në debatin e planifikimit dhe zhvillimit të territorit në Shqipëri.

Deri më atëhere, do të na rrethojë. Do të na kufizojë. Do të përcaktojë çfarë do të bëhemi.

POLITIKËNDJEKËS APO POLITIKËBËRËS!

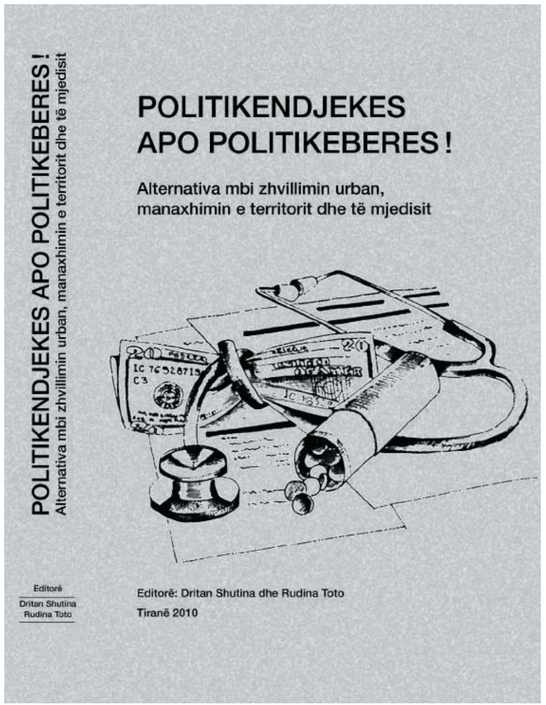
Vlerësim Kritik nga Prof. Dr. Artan Fuga

Politikat e administrimit të territorit në një botim shkencor

Botimi Politikëndjekës apo Politikëbërës!, botimi i njëhershëm i Universitetit “Polis” dhe i instituteve studimore “Co – Plan” dhe “Metropolis”, me editorë Dritan Shutina dhe Rudina Toto, sjell në vëmendje të lexuesit probleme që kanë të bëjnë me politikat e administrimit të territorit në aktualitetin e Shqipërisë të tranzicionit.
Ajo që bie në sy menjëherë është se logjika e këtij botimi ka synuar të mbajë nën kontroll dy përmasa të rëndësishme që kanë të bëjnë me përmbajtjen dhe formën e tij.
Përmasa e parë është se ky botim përbëhet nga disa studime apo analiza që fokusohen në çështje të veçanta që kanë të bëjnë me marrëdhëniet mes shoqërisë dhe realitetit urban dhe trajton edhe instrumentet për zbbatimin e politikave urbane (Anila Gjika, Dritan Shutina); me planifikimin apo edhe reformimin e strategjive për planifikimin e territorit (Rudina Toto, Eriselda Cobo); me përpunimin dhe menaxhimin e mbetjeve urbane (Konalsi Gjoka); me ruajtjen e ekuilibrave mes politikave të shfrytëzimit të burimeve energjitike dhe marrëdhënieve të tyre me zhvillimin e turizmit (Redion Biba, Teida Shehi, Luca Jacopo Uberti); si edhe me dinamikat e zhvillimit rajonal (Rudina Toto, Iris Kuqi dhe Dritan Shutina).
Nga ana tjetër, veç meritës për të nxjerrë në pah disa tema prioritare, botuesit kanë bërë kujdes të veçantë për të respektuar një koherencë të brendshme të tekstit, duke i integruar analizat e veçanta në një të tërë që zotëron unitetin e vet metodologjik, përmbajtësor dhe redaktorial.
Nga kjo pikëpamje botimi Politikëndjekës apo Politikëbërës! mund të konsiderohet edhe si një studim tematik i integruar, por edhe si një përmbledhje me studime brenda një fushe me hapësira analitike të kryqëzuara apo të përafërta.
Sigurisht që kjo nuk lidhet vetëm me ndërlikueshmërinë e problematikave të marra në shqyrtim, por, besoj edhe me strategjitë e administrimit të kërkimit shkencor. Është e vështirë që një autor i vetëm të rrokë gamën e gjerë të çështjeve që kanë të bëjnë me planifikimin e territorit, ruajtjen e mjedisit, zhvillimin urban, dinamikat rajonale, etj. Shpesh kjo bën të domosdoshme punën në ekip dhe brenda këtij sistemi kërkon edhe krijimin e një koherence shkencore të ekipit, por edhe hapjen e horizonteve me qëllim që seicili nga autorët të ketë mundësi të shpalosë atë dije që atij i ka interesuar më tepër dhe ku ka më tepër kompetenca.
Me një fjalë, në këta lloje botimesh, vështirësia është se duhet administruar me qartësi dhe rendiment maksimal edhe ndërtimi i objektit të marrë në shqyrtim, por edhe ekipi, subjekti, që reflekton dhe analizon objektin e studimit. Janë dy proceseve që ndikojnë fort njeri tjetrin. Kjo vështirësi, më duket se është kapërcyer me sukses.

"Si zhvillimi i territorit,
ashtu si edhe politikat urbane
apo edhe dinamikat rajonale
në këta njëzet vjet të tranzicionit
shqiptar nuk është se shkëlqejnë.
Toka bujqësore e betonizuar..."

Një fjalë e dytë vjen medoemos për metodën që botuesit

" Pyjet e rrafshuara. Zona të tëra të pasura me burime energjitikefinanciare apo natyrore të braktisura. Një densitet i ekzagjeruar demografik në një ose dy qendra urbane metropolitane, t'a zemë në Tiranë, shoqëruar me zbrazjen e frikshme të territorit në periferi."

dhe autorët kanë kërkuar të respektojnë në këtë botim. Dallohen menjëherë konstatimet mbi të cilat ata nisen. Si zhvillimi i territorit, ashtu si edhe politikat urbane apo edhe dinamikat rajonale në këta njëzet vjet të tranzicionit shqiptar nuk është se shkëlqejnë. Toka bujqësore e betonizuar. Pyjet e rrafshuara. Zona të tëra të pasura me burime energjitike, financiare apo natyrore të braktisura. Një densitet i ekzagjeruar demografik në një ose dy qendra urbane metropolitane, t'a zemë në Tiranë, shoqëruar me zbrazjen e frikshme të territorit në periferi. Një harxhim pa hesap energjish të shtrenja që normalisht do të kishte qenë një luks për një vend ekonomikisht të varfër si Shqipëria, një mjedis urban i tejndotur nga zhurmat, mbetjet urbane, papastërtia e ajrit, etj.

Në fakt, janë probleme të modernitetit dhe autorët i kanë trajtuar si të tilla. Nuk paraqiten me të drejtë si aspekte shoqëruese të stagnacionit ekonomik, por të dinamikave ekonomike dhe shoqërore tepër të vrullshme të këtyre njëzet viteve të fundit.

Mesa kanë mundur autorët kanë mbajtur parasysh kërkesën e trajtesave të krahasuara me vende të tjera të rajonit ose më gjerë sesa kaq, ndonëse nuk do të ishte rënduar analiza e ndërmarrë nëse këto përqasje komparative do të kishin qenë edhe më të zgjeruara.

Nuk dallohet që midis autorëve të tekstit të ketë pasur debate apo kundërshti, nuanca, lidhur me trajtimin e çështjeve. Ndofta një debat mes tyre do t'a kishte bërë studimin në tërësi edhe më interesant akoma. Megjithatë ende në Shqipëri brenda një teksti me disa autorë nuk është zhvilluar sa duhet metoda e debatit dhe e perspektivave të nuancuara. Pavarësisht nga kjo, është merita e botimit që të gjitha çështjet që merren në shqyrtim, trajtohen me anët e tyre kontradiktore, me dilemat e tyre. Sigurisht zhvillimi urban nuk mund t'i shpëtojë filozofisë së rriskut, përqasjeve me doza të ndjeshme papërcaktueshmërie, anëve që ndodh që kundërshtojnë njera tjetrën.

Raporti mes trajtimit të mbetjeve urbane dhe kostos të kësaj industrie është një i tillë. Marrëdhëniet mes demokracisë lokale dhe zhvillimit të integruar rajonal – shfaqen poashtu si një funksion me ndërvartësira kontradiktore mes anëve të tij. E këtu spikat gjithashtu dilema mes zhvillimit të burimeve energjitike, politikave të menaxhimit me rendiment të flukseve të lëndëve energjitike dhe ruajtjes të mjedisit.

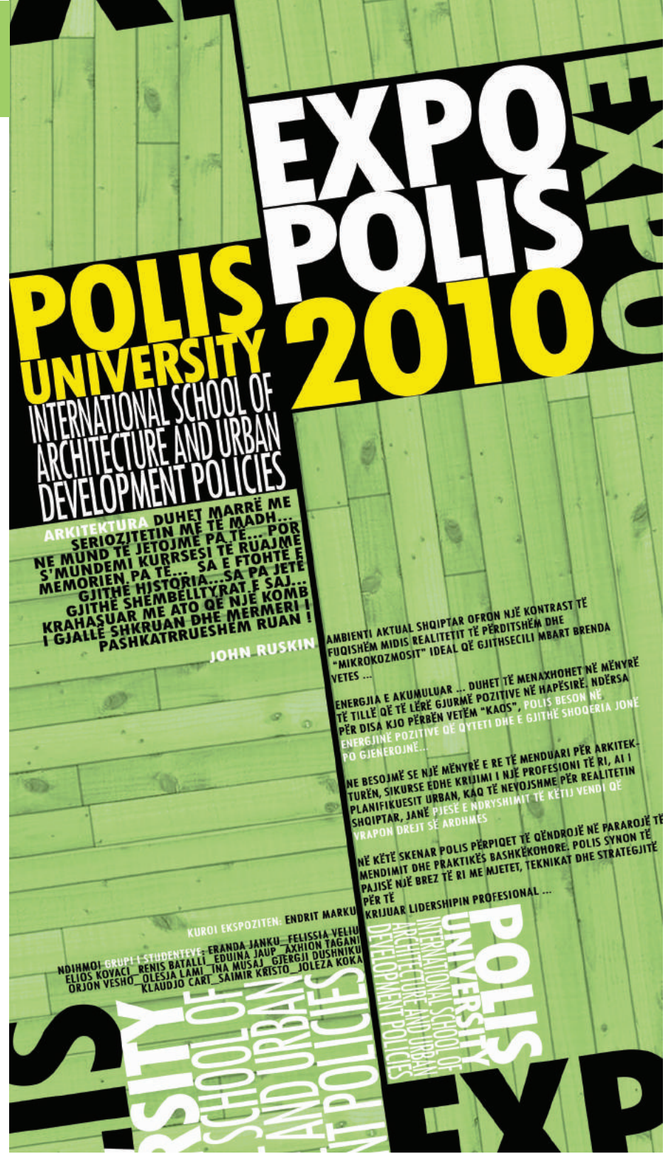
Ndofta pikërisht për këtë indikator të fundit do të kishte vend që të nxirreshin edhe më tepër në pah jo vetëm analiza që kanë të bëjnë studimin e strukturave përmbajtësore të realitetit, por edhe me një shqyrtim të hollësishëm të grupeve të presionit, të lobive, të aktorëve ekonomikë, të faktorëve ndërkombëtarë apo vendas që kanë strategjitë e tyre të zhvillimit, si edhe influencat e ndërsjella mes aktorëve ekonomikë dhe atyre politikë si shteti, partitë politike, personalitetet politike, etj.

Botimi Politikëndjekës apo Politikëbërës! të shtron pyetjen kur e lexon me kujdes : A përmban ai një analizë makro apo mikrosociale ? Pra, cila është shkalla e vrojtimit të dukurive sociale që kanë të bëjnë me tematikën e marrë në konsideratë? Mua më duket se përgjithësisht punimi qendron te një riprodhim "kartografik" i realitetit dhe shqyrtim serioz i tij në nivelin makrosocial, ose në një përmasë të ndërmjetme midis analizave cilësore kombëtare dhe atyre të kontekstualizuara në një këndvështrim më konkret dhe specifik në rang mjedisesh mikrosociale.

Duhet thënë se studimi përbën një risi në kërkimin shkencor dhe në botimet shqiptare. Kemi të bëjmë me një univers termash dhe mekanizmash, instrumentash planifikimi urban apo territori që janë relativisht të reja në përdorim në botën shqiptare.

Nuk është e lehtë të planifikosh në kushtet e një ekonomie tregu të lirë. Mirëpo mungesa e planifikimit të territorit si edhe të mirat të tjera publike që kanë dinamika dhe pasoja afatgjata zhvillimi, që nuk janë pronë private e askujt, por të mira publike të ndara mes qytetarësh të barabartë, dëmton jo vetëm tregun e lirë, por edhe barazinë e shtetasve përpara shanseve në jetë. Prandaj më është dukur shumë e drejtë që autorët e analizave në këtë botim përpiqen të mbajnë një ekuilibër metodologjik dhe botëkuptimor midis mekanizmave që rregullarizojnë disa marrëdhënie strategjike në administrimin e territorit nga ana e bashkësisë kombëtare ose bashkësive lokale dhe lirisë së sipërmarrjes së lirë apo të drejtës për zhvillim që e zotëron çdo subjekt ekonomik apo qytetar.

Si përfundim gjykoj se në botimin Politikëndjekës apo Politikbërës ! kemi një vëllim studimor me mjaft interes përsa i përket shqyrtimit të politikave dhe praktikave të administrimit të territorit, i cili jep mundësi për t'a zgjeruar spektrin e studimeve shqiptare në këto fusha.

MATRA
TRANSFORMIM SOCIAL

EXPO POLIS

& Promovimi i Partneriteteve për Qytetet e Mundësive te Përbashkëta

Më 8 Korrik 2010 Co-PLAN dhe Universitetit POLIS, lançuan fillimin e Projektit për "Promovimin e partneriteteve për qytetet e mundësive të përbashkëta" - Ngritja e kapaciteteve për planifikimin territorial gjithpërfshirës, si dhe Programi MASTER i Universitetit POLIS për çështjet e planifikimit të territorit dhe dizajnit arkitektonik e hapësinor.
Për rëndësinë që mbartin çështjet e planifikimit të territorit ky aktivitet u nderua me pjesëmarrjen e Kryeministrit të vendit Z. Sali Berisha, Ambasadorit të Mbretërisë së Vendeve të Ulëta Z. Henk G.C. van den Dool, , Ministrit të Arsimit dhe Shkencës Z. Myqerem Tafaj si edhe përfaqësues të IHS/Erasmus. Në fjalën përshëndetëse Z. Berisha theksoi rëndësinë e kualifikimit të mëtejshëm të specialistëve në nivel qendror e vendor, për çështje të planifikimit të territrorit, si një hap i rëndësishëm për zhvillimin e qendrueshëm të qyteteve tona. Gjithashtu Ambasadori Van den Dool shprehu mbështetjen maksimale dhe vlerësimin për bashkepunimin e deritanishëm me Co-PLAN dhe instutucionet vendore Shqipëtare duke siguruar mbështetjen e vendit të tij në projektet për qeverisjen e mirë urbane.
Ky projekt vjen si një iniciativë e Co-PLAN dhe IHS/Erasmus i mbështetur nga Qeveria Hollandeze në kuadër të Programit MATRA, duke u realizuar në bashkëpunim me Universitetin POLIS, Ministrinë e Punëve Publike (me AKPT), shoqatat e pushtetit vendor dhe me bashkitë e Durrësit, Shkodrës dhe të Fierit. Zbatimi i këtij projekti përkon në kohë me hyrjen në fuqi të ligjit të ri të Planifikimt të Territorit, duke e bërë atë tejet konkret dhe shumë urgjente nevojën për aplikimin e modeleve të reja të planifikimit dhe manaxhimit të territorit nga njësitë e qverisjes vendore dhe autoritetet kombëtare që do të hartojnë legjislacionin dytësor. Projekti ka fokus kryesor rritjen e kapaciteteve profesionale në fushën e planifikimit, duke ofruar asistencë në punë për specialistët në nivel vendor dhe qendror, si edhe trajnime dhe kurse profesionale në nivel kombëtar të asistuara nga IHS/Erasmus dhe akredituara nga Universiteti POLIS si pjesë e programit MASTER. Lançimi i Programeve MASTER të Universitetit POLIS për çështjet e planifikimit të territorit dhe dizajnit arkitektonik e hapësinor, vjen si një risi në programin akademik të studimeve mbi arkitekturën dhe planifikimin urban në Shqipëri, duke kontribuar në politikat dhe kornizën ligjore të planifikimit të territorit në Shqipëri, në përputhje me direktivat e Bashkimit Europian.
Ky aktivitet u shoqërua me hapjen e ekspozitës së përvitshme Expo_POLIS, me punët e kërkimit shkencor dhe proçesit akademik, duke pasqyruar më së miri eksperiencën e punës në qytete të ndryshme të Shqipërisë dhe jashtë saj.

TAKSA E PASURISË SË PALUAJTSHME

Tryezë Kombëtare mbi Taksën e Paluajtshme në Shqipëri

Taksa mbi pasurinë e paluajtshme, dhe veçanërisht taksa mbi ndërtesën, e cila administrohet prej njësive të qeverisjes vendore, është aktualisht një burim i pashfrytëzuar të ardhurash. Ndonëse Parlamenti, që nga viti 2003, rriti përqindjen e taksës së pasurisë që i kalon pushtetit vendor në 100%, efiçienca në mbledhjen e taksës mbi pasurinë e paluajtshme është e ulët: kjo taksë kontribuoi vetëm 5% në të ardhurat e pushtetit vendor në 2007, ekuivalente me 3 USD për person, ose rreth 0.1% e PBB-së. Kjo performancë e ulët vjen nga fakti se ekzistojnë ende shumë dobësi administrative për menaxhimin e kësaj takse në nivel menaxhimi vendor, gjë e zakonshme në ekonomitë në tranzicion. Efiçenca në grumbullimin e taksës është e ulët. Kjo është evidente në të ardhurat e mbledhura: jo më tepër se 50% e asaj që pritet.

Më 21 Tetor, Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit, në kuadër të Programit për Qeverisjen Vendore në Shqipëri financuar nga USAID dhe “Ndikimi në Politikëbërje” financuar nga Instituti për Shoqërinë e Hapur – OSI, Budapest prezantoi gjetjet dhe rekomandimet e studimit kërkimor “Taksa e Pasurisë së Paluajtshme – Instrument Inovativ për rritjen e të ardhurave vendore” në një tryezë bisedimesh me përfaqësues të njësive të qeverisjes vendore, Ministrisë së Financave, Ministrisë së Brendshme, Zyrës së Rregjistrimit të Pasurive, dhe aktorëve të tjerë të interesuar.

Studimi eksploron alternativa inovative të cilat mund të përdoren nga Njesitë e Qeverisjes Vendore (NJQV-të), si instrumenta për përmirësimin e financave të tyre për të përballuar nevojat në rritje për investimeve ne infrastrukturë

Studimi përshkruan gjithashtu rolin potencial të taksës mbi pasurinë e paluajtshme si një mjet i rëndësishëm rregullues në procesin e administrimit të tokës dhe ndërtesës. Për të arritur këto objektiva, studimi rekomandon ndryshime në legjislacionin ekzistues për tatimin mbi pasurinë e paluajtshme, dhe një koordinim më të mirë të politikave fiskale me politikat e zhvillimit të tokës dhe planifikimit urban.

FORUM URBAN

FORUMI URBAN

Manaxhimi i Mbetjeve të Ngurta

Manaxhimi i mbeturinave të ngurta ka arritur të përbëjë një nga problemet më të rëndësishme në agjendën mjedisore në Shqipëri, me një impakt të rëndësishëm social dhe ekonomik. Realiteti me të cilin përballemi sot, vjen si pasojë e përpjekjeve të pamjaftueshme, veprimeve të pakoordinuara dhe si pasojë rezultate të dobta. Shërbimi i manaxhimit të mbetjeve të ngurta ofrohet dhe subvencionohet në pjesën më të madhe nga pushteteti lokal, të cilat hedhin poshtë- konceptin 'ndotësi paguan'.

Sistemi i grumbullimit të mbetjeve lë për të dëshiruar me disa zhvillime dhe arritje modeste: kontenierë për grumbullimin e mbetjeve të pa diferencuara janë të vendosur përgjatë rrugëve, dhe iniciativa si riciklimi pothuajse nuk ekzistojnë. Të gjitha mbetjet transportohen në fushë depozitimesh, të cilat janë shumë pranë zonave suburbane në kundërshtim të plotë me rregullat mjedisore.

Ky lloj manaxhimi i mbetjeve të ngurta urbane, jo në përputhje me rregullat dhe standardet mjedisore ka sjellë shqetësimin tek pushteti vendor, i cili më pas është reflektuar në hartimin e draftit të Strategjisë Kombëtare të Mbetjeve, dhe pothuajse një Plan Kombëtar për Manaxhimin e Mbetjeve. Dy objektiva të rëndësishëm dominojnë Strategjinë Kombëtare për manaxhimin e mbetjeve:

(i) Rritjen e sasisë së mbetjeve për t'u ricikluar dhe kompostuar me 25% deri në vitin 2015, dhe
(ii) Me 55% deri në vitin 2020

Në kuadër të kësaj situate, Co-PLAN në bashkëpunim me Ministrinë e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujrave, dhe me pjesmarrjen e NJQV-ve organizuan Forumin Urban "Relaiteti Vendor kundrejt Strategjisë dhe Planit Kombëtar të Mbetjeve, me qëllimin për të kontribuar në debatin kombëtar se si NJQV-të munden të përballojnë kostot e manaxhimit të mbetjeve.

TRANSFERTAT NDËRQEVERITARE

Si Rrjedhin të Ardhurat Vendore nga Burimet Kombëtare ?

Prej disa vitesh Co-PLAN është përfshirë në çështjet e Financave Publike, duke u konsoliduar kryesisht në manaxhimin e financave bashkiake. Me mbështetjen e çmuar të donatorëve, të tillë si OSI – Hungari, USAID, dhe Fondacioni Soros, Co-PLAN ka bashkëpunuar me njësi te shumta të qeverisjes vendore në Shqipëri duke synuar përmirësimin në financat bashkiake.
Manaxhimi i financave bashkiake përbën një çeshtje të ndjeshme në Axhendën Politike Shqiptare, si rritja e investimeve kapitale, dhe manaxhimi i buxhetit të qeverisë vendore. Nëse do të pranonim se, të ardhurat nga njësitë e qeversijes vendore duhet të konsolidohen, debati mbi transferta ndërqeveritare bëhet një pjesë e pandarë e të gjithë performancës së fianancave vendore. Edhe pse një kundër- praktikë në proçesin e decentralizimit, qeveria vendore mbetet e varur nga qeveria qëndrore për transfertat(e fondeve), të cilat nuk shënojnë as 50% të të gjithë buxhetit të qeverisë vendore.
Prandaj, hartimi i transfertave është me rëndësi kritike në suksesin e proçesit të decentralizimit. Edhe pse alokimi i transfertave ndërqeveritare ka qenë disi 'i percaktuar' ka ende disa debate për t'u trajtuar sidomos *Grantet Konkuruese*, të njohur si të tillë që në vitin 2010, kohë ne te cilen u prezantua dhe Fondi i Zhvillimit Rajonal.

Brenda këtij kuadri Co_PLAN, Instituti per Zhvillimin e Habitatit, mbeshtetur nga *Local Government and Public Service Reform Initiative* (LGI) Budapest, në bashkëpunim me Ministrinë e Financave , organizuan tryezën e rrumbullakët " Sistemi iTransfertave Ndërqeveritare në Shqipëri --- Si të ardhurat vendore derivojnë nga të ardhurat qëndore?!"
Qëllimi i tryezës së rrumbullakët ishte të gjeneronte një debat konstruktiv për të fituar një kuptim të përgjithshëm të gjendjes aktuale të sistemit te transfertave ndërqeveritare në Shqipëri, duke u fokusuar në impaktin që politika ka mbi ta, dhe për të tërhequr vëmendjen në lidhje me kriteret e nevojshme për të përcaktuar të ardhurat vendore të cilat rrjedhin nga burimet kombëtare.
Tryeza e rrumbullakët mblodhi së bashku zyrtarët e nivelit të lartë nga qeveria vendore, përfaqësues nga Ministria e Financave, nga Ministria e Mbrojtjes, dhe përfaqesues nga institucionet donatorë, të tillë si Fondi Shqiptar i Zhvillimit, DEBASCON, DELTA projektet/LGI, LGPA/USAID, dhe DLDP/Bashkëpunimi Zviceran.

RICIKLIMI **I MBETJEVE**

RICIKLIMI I MBETJEVE

Përmirësimi i Performancës Mjedisore në Qeverisjen Vendore - Bashkia Fier

Në kuadër të projektit EELGP (Përmirësimi i Performancës Mjedisore në Qeverisjen Vendore duke marrë si pilot manaxhimin e mbetjeve të ngurta në Bashkinë Fier), u zhvillua aktiviteti për promovimin e investimeve në infrastrukturën për përmirësimin e shërbimit të manaxhimit të mbetjeve të ngurta urbane. Aktiviteti u hap në Bashkinë Fier, ku morën pjesë Ambasadori i Mbretërisë së Vendeve të Ulta, Kryetari i Bashkisë Fier, përfaqësues të Co-PLAN, zyrtarë të bashkisë, dhe anëtarë të Këshillit Bashkiak.

Më pas aktiviteti vijoi në sheshin kryesor të qytetit 'Nënë Tereza', ku u përuruan blerja e dy makinave të reja teknologjike për grumbullimin e mbetjeve nga Ndërmarrja e Pastrimit në Bashkinë Fier. Vizita vazhdoi në Bllokun Pilot të Riciklimit, në lagjen '8 Shkurti' të qytetit ku ishte vendosur sistemi i ri i grumbullimit të diferencuar të mbetjeve - sistemi me tre kosha. Të ftuarit vizituan çadrën e riciklimit, ku u zhvillua fushata sensibilizuese, u shpërndanë fletëpalosje, çanta, bluza, kapele, dhe libra. Aktivitetet u përmbyllën me dy vizita në një nga shkollat 9 vjeçare të qytetit, ku ishte vendosur sistemi i grumbullimit të mbetjeve të riciklueshme me katër kosha dhe në fund me përurimin e qëndrës së re të transferimit të mbetjeve, ku u demonstrua dhe ndarja e mbetjeve.

INSTRUMENTET FINANCIARE AFATMESME

Sfida e Investimeve Kapitale në Nivel Vendor

Tryeza Kombëtare: Qeverisja vendore dhe Instrumentet Financiare Afatmesme – Si te veprojmë me sfidën e Investimeve Kapitale në nivel vendor?!

Një tipar dallues në aktivitetin e Co-PLAN në prag të transformimit të ethshëm urban, është bashkëpunimi i ngushtë dhe përvoja që ka fituar në punën me qeveritë vendore në Shqipëri. Një bashkëpunim i tillë ka përfshire projektet në strategjinë e zhvillimi të qytetit, planet rregulluese urbane , dhe së fundmi çështjen e pregatitjes së buxhetit afatmesëm (MTBP). Ky i fundit ka ndërtuar një rrjet të gjerë e kompleks problemesh me të cilat përballet qeveria vendore, shumica e tyre në lidhje me të ardhurat e pakta vendore në krahasim me nevojat e tyre për investimet kapitale në infrastrukturen fizike dhe sociale. Në fakt, nga standardet europiane, shpenzimet e qeverisë vendore Shqiptare(buxheti) është relativisht i ulët, edhe si GDP dhe shpenzimet e qeverisë qendrore në përqindje, të cilat çojne në shifra konfliktuale teksa kërkesat e qytetarëve për shërbime më të mira dhe cilësisë së jetës janë në rritje. Ligji per menaxhimin e sistemit buxhetor në Shqipëri miratuar në vitin 2008, i kërkon qeverive vendore të përgatisin buxhetin afat-mesëm në përputhje me qeverinë qendrore në mënyrë që të lejojë planifikimin dhe integrimin në strategjitë e qeverisë. Një ndryshim i tillë ishte penguar nga ligji, nga të metat e ligjit në nivel zbatimi, dhe mungesa e trajnimeve, duke e bërë të pamundur për qeverisjen vendore respektojë afatin e fundit për MTBP, në vitin 2009. Në këto rrethana, disa qeveri vendore kanë kërkuar ndihmë nga donatorët për të përgatitur programin e investimeve kapitale në funksion të zhvillimi të rrjetit të infrastrukturës.
Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitat organizoi një tryezë të rrumbullakët mbi qeverisjen vendore dhe Instrumentat Financiarë Afatmesëm dhe sfida që vjen nga investimet kapitale në qeverisjen vendore. Qëllimi i tryezës së rrumbullakët ishte tëgjeneronte një debat konstruktiv dhe ide të qarta se si ti përgjigjemi nevojave në rritje të qeverive vendore në projekte për financimin e investimeve kapitale; dhe lançimin e një projekti të ri i cili zbatohet nga Co-PLAN në bashkëpunim me Ministrinë e Financave. Projekti për përgatitjen e projektit afatmesëm është financuar nga LGI/OSI Budapest, dhe synon të mbështesë qeverinë vendore, por gjithashtu edhe qeverinë qëndrore në krijimin e një praktike të sukseshme lidhur me pergatitjen e instrumenteve financiare afatmesme.

OPEN HOUSE

Periphery is where I'm not

JAVA ARKITEKTURORE NE SOFJE

Periferia është Vendi ku Unë nuk Jam...

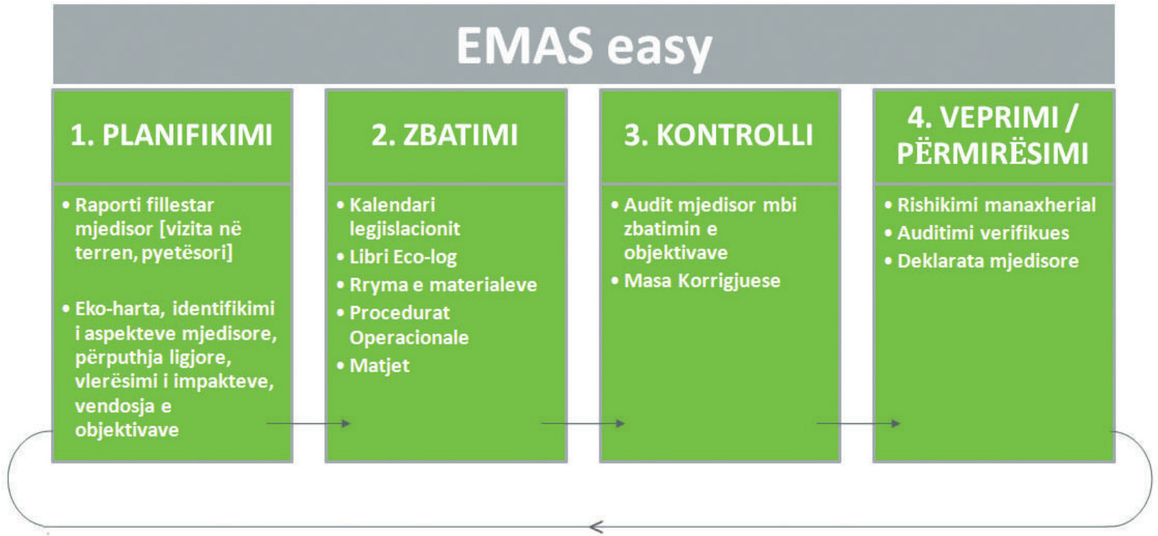
Viti 2010 shënoi edicionin e tretë të javës arkitekturore në Sofia, Bullgari, duke u hapur më 15 tetor, 2010. Veprimtaria mikpriti një përzgjedhje të folësve nga vende të krahasueshme me Bullgarinë, për nga niveli gjeografik dhe historik. Fokusi i këtij edicioni ishte vendosur në periferi, duke inkurajuar interpretime të ndryshme në kontekstin arkitektonik.
Co-PLAN mori pjesë në aktivitet, dhe mbajti një prezantim mbi Zhvillimin e Paplanifikuar Urban duke u fokusuar në përvojën shqiptare gjatë 1990-2010.
Tema e edicionit të Shtëpisë së Hapur për këtë vit ishte "Periferia është vendi ku unë nuk jam", dhe paraqiti pesë ekspozita. Shtëpia e Hapur i dedikoi Shqipërisë një diskutim mbi "Nga zero në Hero". Co-PLAN u angazhua në një seri aktivitetesh gjatë javës, duke përfshirë në biseda të shumta në radion kombëtare të Bullgarisë.

SOFIA
ARCHI
TECTURE
WEEK
2010

SISTEMET E MANAXHIMIT MJEDISOR

EMAS easy - Rasti në Bashkinë e Fierit.

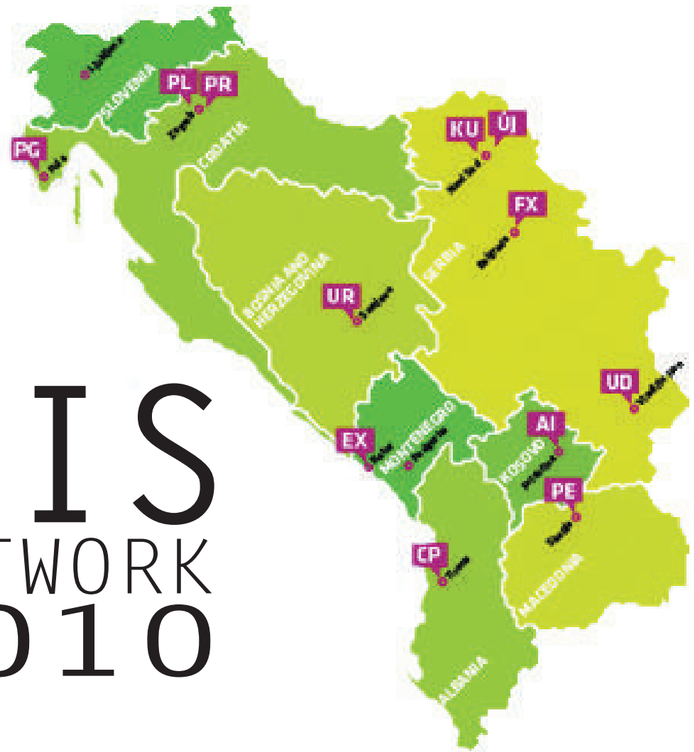
Manaxhimi i mbetjeve të ngurta në Shqipëri, është një kompetencë e njësive të qeverisjes vendore, si pjesë e shërbimeve publike të deleguara njësive lokale (bashkive dhe komunave). Delegimi i kompetencave nuk u shoqërua me parashikimin e zhvillimeve të standardeve mjedisore, por vetëm me kalimin e këtyre shërbimeve nga niveli qendror në atë lokal. Që nga ky moment, njësitë lokale ofrojnë këto shërbime pa standarde duke shkaktuar në të njëjtën kohë ofrimin e shërbimeve jo cilësore për qytetarët dhe vështirësi në monitorimin e tyre.
Sistemet e Manaxhimit Mjedisor janë skema vullnetare që ju vijnë në ndihmë kompanive private dhe publike për të vlerësuar, raportuar dhe përmirësuar performancën mjedisore gjatë zhvillimit të aktiviteteve të tyre. Aktualisht sot ekzistojnë sisteme të ndryshme të manaxhimit mjedisor, ku ndër më të njohurit mund të përmendim ISO 14001, EMAS, EMAS easy etc.
Qëllimi i kësaj iniciative ishte prezantimi i sistemeve të manaxhimit mjedisor duke pilotuar një nga këto sisteme si EMAS easy në Ndërmarrjen e Pastrimit në Bashkinë Fier. Me anë të zbatimit të këtyre sistemeve ne kërkonim të arrinim objektivin për ofrimin e shërbimit të manaxhimit të mbetjeve sipas standardeve të certifikuara mjedisore.
Ku proçes u asistua gjatë zhvillimit të tij nga Co-PLAN dhe ekspertë të huaj. Procesi u zhvillua në harkun kohor prej 6 muajve ku u përfshinë: vlerësimi fillestar mjedisor i aktiviteteve që kryen ndërmarrja dhe zonat ku ajo i zhvillon; përcaktimi i objektivave mjediosre për përmirësimin e performancës mjedisore, të cilat duhet të realizoheshin brenda 6 muajve; hartimi i Deklaratës së parë Mjedisore e firmosur nga Kryetari i Bashkisë dhe më pas e bërë publike për komunitetin e gjërë; faza e zbatimit të objektivave, e cila u shoqëruar me auditime të brendshme dhe marrjen e masave korrigjuese. Ky proces përfundoi me certifikimin e Ndërmarrjes së Pastrimit në Bashkinë Fier, me standardin ndërkombëtar mjedisor ISO 14001, i cili është i pari i këtij lloji në Shqipëri. Dinamika e procesit është përmbledhur në mënyrë grafike në skemën EMAS easy (faqe 48).

ARCHIS
SEE NETWORK
SEE2010

RRJETI ARCHIS SEE 2010

Një Rrjet i Iniciativave te Pavarura Urbane në Europën Juglindore

Ndërmarrjet vendore tani mund të përfitojnë nga shkëmbimi i njohurive dhe praktikave më të mira, të rëndësishme në axhendën e debatit ndërkombëtare për urbanistikën nëpërmjet rrjetit Archis. Ky i fundit vepron në Evropën Juglindore (EJ) dhe ka për qëllim të nxisë rritjen e stimujve vendorë nëpërmjet njohurive dhe shkëmbimit të përvojave.
Seminari i Archis SEE Network për 2010 u mbajt në Split, Kroaci, dhe ishte një vazhdim i seminarit të mëparshëm "Vija bregdetare e Adriatikut", të mbajtur në Kotorr në vitin 2009.
Fokusi i seminarit u vendos në shqyrtimin e karakteristikave të turizmit në të gjitha vendet partnere (Kroacia, Mali i Zi dhe Shqipëria - vende partnere shtesë do të përfshihen nëse është e nevojshme), në mënyrë që të përftojmë një set informacionesh dhe vlerash krahasuese të cilat lidhin rrethanat përgjatë bregut të Adriatikut. Nëpërmjet mbledhjes dhe diskutimit instrumentave statistikore, seminar kishte për qëllim identifikimin e tendencave të lidhura me zhvillimin.
Në ndjekje të "identifikimit të praktikave" qëllimi i dytë i seminarit ishte për të parë në tema të veçanta dhe problematike të saj në vende të caktuara, në bazë të informatave dhe përvojave të organizatave. U konstatua se, fenomene të caktuara urbane dhe kulturore të veçanta në një vend, mund t'i bejë jehonë zhvillimeve politike dhe ekonomike në një vend tjetër; të tilla ishin rastet e zhvillimit të vendeve me regjim ish-ushtarake dhe me infrastrukture të braktisur, e përbashkët për të dy Kroacinë dhe Shqipërinë, dhe çështja e vendbanimeve informale dhe zhvillimit të paligjshëm përgjatë bregdetit. Një tjetër realitet post-socialist në Evropë përbën çështja e sigurisë dhe e pronës private kundrejt interesit dhe të mirës së shoqërisë.

Një dokument adresuar gjendjes së artit në zhvillimet e turizmit përgjatë bregdetit Adriatik është hartuar dhe aktualisht është në pregatitje.Ky dokument përbën produktin kryesor të këtij seminari, dhe është parashikuar të përdoret si një burim kryesor pikënisjeje, për të përgatitur një propozim të përbashkët të projektit.

PROJEKTE

12

- PROMOVIMI I PARTNERITETEVE TË QYTETEVE PËR MUNDËSI TE PËRBASHKËTA
- NDIKIMI NË POLITIKËBËRJE
- PËRMIRËSIMI I PERFORMANCËS MJEDISORE NË QEVERISJEN VENDORE
- EFIÇIENCA E ENERGJISË
- INSTRUMENTET FINANCIARE AFATMESME
- LIGJI PËR PLANIFIKIMIN E TERRITORIT
- TRANSFERTAT NDËRQEVERITARE
- TAKSA E PASURISË - NJË INSTRUMENT PËR TË ORJENTUAR ZHVILLIMIN
- LOGIN - RRJETI I INFORMACIONIT MBI QEVERISJEN VENDORE
- HARTIMI I PLANIT TË PERGJITHSHËM RREGULLUES KUKËS & FUSHË - KRUJË

PROMOVIMI I PARTNERITETEVE PËR QYTETE TË MUNDËSIVE TË PËRBASHKËTA

Koha e Zbatimit: 2010 - 2013
Donatori: Qeveria Hollandeze nëpërmjet MATRA
Fondi: € 174, 652
Zbatohet ne: Fier, Durrës, Shkodër, Tiranë

Prej Majit të 2010, Co-plan është angazhuar në zbatimin e projektit "Promovimi i Partneriteteve për Qytetet e Mundësive të Përbashkëta – Ngritja e Kapaciteteve për Planifikimin Territorial Gjithpërfshirës" i mbështetur nga qeveria Hollandeze nëpërmjet programit MATRA në Shqipëri. Projekti po zbatohet në bashkëpunim me IHS - Instituti për Strehimin dhe Zhvillimin Urban të Roterdamit (Hollandë), Universitetin Polis, Ministrinë e Transportit dhe Punëve Publike (në bashkëpunim me Agjensinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit), shoqatat e njësive vendore, dhe bashkitë e Shkodrës, Durrësit dhe Fierit.
Ky projekt ka si qëllim përmirësimin kapaciteve planifikuese në nivel vendor dhe qendror në fushat e planifikimit urban dhe zhvillimit të qendrueshëm.
Zhvillimi hapsinor i qendrueshëm është principi kryesor i projektit i cili kontribuon në:
Krijimin e një kohezioni ekonomik dhe shoqëror;
Ruajtjen e burimeve natyrore dhe trashëgimisë kulturore;
Promovimin e konkurrencës ekonomike;

Komponentët kryesorë të projektit janë:
Promovimi i planifikimit me pjesmarrje nga aktorët kryesorë në zona me prioritet zhvillimi në bashkitë e Shkodrës, Fierit dhe Durrësit, duke përkrahur partneritetet publike dhe private, për mundësimin e krijimit dhe zbatimit të instrumentave për kontrollin e zhvillimit të territorit.
Ngritja e kapaciteteve dhe përhapja e njohurive për zhvillim hapësinor të qendrueshëm në të gjitha nivelet, duke u fokusuar në stafet e njësive vendore, institucioneve qendrore dhe profesionistëve.
Mundësimin e një koalicioni për zhvillimin e politikave dhe instrumenteve në çështjet e administrimit dhe planifikimit territorial, në mënyrë që të ndikojë në politikat dhe kornizën ligjore të planifikimit në përputhje me direktivat e BE-së.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Promovimi i planifikimit me pjesmarrje

- Identifikimi dhe vlerësimit nevojat ne secilin prej zonave te Shkodrës, Durrësit dhe Fierit.
- Firmosja e Marrëveshjes së Bashkëpunimit me sejcilën prej bashkive;
- Krijimi i grupeve të punës në çdo bashki për zbatimin e projektit, me role dhe përgjegjsi te qarta.
- Grupet e punës përbëhen nga stafi i bashkive dhe Co-planit.
- Identifikimi i zonave për zbatimin e projektit në Shkodër, Durrës dhe Fier;
- Përcaktimi dhe miratimi i tre zonave (një për sejcilën bashki).

2 Ngritja e kapaciteteve dhe përhapja e njohurive për çështjet e planifikimit të territorit

- Promovimi i praktikave të zhivillimit të qendrueshëm hapësinor nëpermjet faqeve të internetit egzistuese (Co-PLAN, POLIS, LOGIN and IHS).
- Përhapja e njohoruive mbi zhvillimin hapsinor të qendrueshëm në Shqipëri nëpërmjet faqeve të internet të Co-plan dhe Polis.

3 Formimi i një koalicioni për zhvillimin e politikave dhe instrumenteve.

- Shqyrtimi i udhëzimeve të BE-së dhe kërkesave të PSA në lidhje me impaktin e tyre në zhvillimin hapësinor të qendrueshëm në Shqipëri.
- Analizimi i udhezimeve të BE-së dhe kërkesat e Paktit për Stabilizim dhe Asocim m Shqipërine, si dhe implikimet e tyre në zhvillimin hapsinor të qendrueshëm.
- Përgatitja e një udhëzimeve që ofrojnë të dhëna mbi përputhjen e legjislacionit mbi planifikimin e territorit me udhezimet e BE-se.

PROJECTS
SYNERGY
PROFESSIONALISM
GROWTH

NDIKIMI NË POLITIKËBËRJE

Koha e Zbatimit: 2010 - 2013
Donatori: Instituti për Shoqërinë e Hapur, OSI, Budapest
Fondi: Per 2009 - 2010 $ 65. 000
Zbatohet në: Shqipëri

Viti 2010 shënoi rritje të mëtejshme në njësinë e Punës Kërkimore të aplikuar për Politika qendrore e locale, e cila u prezantua suksesshëm në Co-PLAN për të tretin vit rresht. Kjo iniciativë kërkimore, e filluar si pjesë e projektit 'Punë Kërkimore të Aplikuar për Politika Publike- Ndikimi i Politikëbërjes', është shndërruar në një pioniere për sa i takon traditës së punës kërkimore për politika publike në Shqipëri, dhe kontributit cilësor e sasior.
Sikurse në dy vitet e shkuar, viti i tretë dhe i fundit i këtij programi u mbështet nga Open Society Institute in Budapest, dhe SOROS Think Tank Fund (TTF), dhe e gjeti Co-PLAN të angazhuar me dy qëllime të qarta:

Përforcimi i kapaciteteve të brendshme në fushën e projekteve kërkimore, dhe

Aplikimi i rezultateve të studimit të politikave me synim ndikimin e zhvillimit dhe zbatimit të tyre.

Për sa më lart, ato përbëjne pjesë të pandashme të aspiratës së Co-PLAN për të thelluar aftësine dhe kapacitetin për të kryer punë kërkimore të politikave publike, përfshirë këtu publikime akademike e politikash, bashkëpunim me qëndra të afirmuara jashtë shtetit, dhe njohjen e Co-PLAN si një Think Tank.
Aktualisht, Co-PLAN beson se është në rrugën e duhur, tek sa konsolidon imazhin e saj si një qëndër e mirënjohur kërkimore dhe ndikuese në fushën e politikave publike, sin ë nivel akademik ashtu dhe në nivel qeveritar. Për të inkurajuar rritjen e vazhdueshme si një institut kërkimor, gjatë vitit 2010 Co-PLAN zgjeroi më tej portofolin e saj te punës kërkimore, përshtati atë ne përputhje me zhvillimet më të fundit të politikave në Shqipëri, si dhe bashkëpunimin me partnerët e saj, kryesisht me U_POLIS.
Ne besojmë se aktivitet janë instrumenta thelbësorë në ndikimin e politikave publike të momentit në Shqipëri, gjë që shpjegon dhe arsyen e intensifikimit të tyre gjatë vitit 2010.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Përditësim i axhendës së punës kërkimore, duke u thelluar në disa tema aktuale, dhe prezantuar tema të reja me interes për punë kërkimore dhe rekomandime.

- Eshtë përfunduar studimi mbi dy punë kërkimore ne çështjen e taksës mbi pronën e paluajtshme dhe transfertave ndërqeveritare, gati për botim në fillim të vitit 2011.
- Fokusi për 2010 u vendos në nëntë fusha kërkimore, ku përfshihen temat e administrimit urban, rajonal, e mjedisor dhe financat bashkiake.
- Identifikimi dhe adresimi i nevojës për 'advocacy' në axhendën punës kërkimor në Co-PLAN.

2 Fuqizimi i grupit të punës kërkimore në Co-PLAN, dhe rritjen e mëtejshme të kapaciteteve të brendshme për punë kërkimore, analizë, formulim dhe shpërndarje për ndikim maksimal të mundshëm.

- Një total prej 67 titujsh të rinj iu shtuan koleksionit të librave dhe anëtarësia me Shoqatën e Studimeve Rajonale u rinovua për vitin në vazhdim.
- Ekspertë të Co-PLAN morrën pjesë në një seri aktivitetesh ndërkombëtare, përkatësisht ne Austri, Kroaci, Itali, Hollandë dhe Serbi.
- Gjashtë punonjësve të Co-plan iu ofrua mundësia për të ndjekur studimet në fushën Te Manaxhimit Urban, ne nivelin Master ne U_POLIS.
- Sinergjia (lidhja) Co-PLAN – U_POLIS u forcua më tej në nivel kërkimor dhe organizativ dukë qënë se të dyja palët ndajnë ambiente të reja të përbashkëta pune, në Kashar, Tiranë.
- Vlerësimi i Co-PLAN nga OSI TTF në Korrik 2010, nënvizoi aftësitë premtuese në fushën kërkimore dhe domosdoshmërinë e menjëhershme për përfshirje në ndikimin e politik-bërjes.
- Rekomandime për përmirësime të kapacitetit në nivel organizate, aftësi të stafit, dhe partneriteteve productive do të prezantohen në një raport të detajuar ' Plani Strategjik i Co-PLAN' në Shkurt 2011.
- U miratua propozimi i ri për vazhdimësinë e 'Ndikimi Politikëbërjes II' 2010-2013 nga TTF OSI, Budapest.

TREGUESIT E ARRITJES & OBJEKTIVAT

3 Përcaktimi i disa temave politikash publike për ndikim dhe përmirësim, duke intensifikuar aktivitete me ndikim në politika dhe duke përditësuar strategjinë përkatëse për periudhën 2009-2010.

- Nga nëntë tema nën studim, u kompletuan shtatë dokumenta politike, që mbulojnë te tre fushat e ekspertizës së Co-PLAN.
- 'Politikëndjekës apo Politikëbërës' përbën dhe titullin më të ri të publikuar nga Co-PLAN në Dhjetor 2011. Libri, i cili përmban dymbëdhjetë dokumenta politikë të përzgjedhura, do të përurohet në vitin 2011.
- Janë mbajtur katër tryeza kombëtare në kuadër të debatit të decentralizimit, menaxhimit të mbetjeve të ngurta, taksës mbi pronën e paluajtshme dhe programit të buxhetit afat-mesëm në nivel local.
- Filloi procesi i pjesëmarrjes për përpilimin e akteve nënligjore të Planifikimit të Territorit, nëpërmjet diskutimeve në katër tryeza rajonale me njësitë vendore dhe grupet e konsulencës.
- Rregulloret ju dorëzuan Ministrisë së Punëve Publike dhe Transportit në Nëntor 2010.
- U publikua metodologjia EMAS dhe modeli për menaxhimin e mbetjeve të ngurta në nivel local, dhe u shpërnda në një tryezë kombëtare te mbajtur në Dhjetor 2010.
- U krye puna në terren për dokumentin e politikave mbi PBAM, dhe u prodhua metodologjia dhe modeli përkatës, të cilat u diskutuan më tej në një tryezë kombëtare.

PËRMIRËSIMI I PERFORMANCËS MJEDISORE NË QEVERISJEN VENDORE

Koha e Zbatimit: Dhjetor 2008 - Dhjetor 2010
Donatori: Ambasada e Vendeve te Ulëta
Fondi: € 467,282
Zbatohet në: Bashkinë Fier

Procesi i decentralizimit është thelbësor në përmirësimin e shërbimeve publike; eksperienca ka treguar që delegimi i përgjëgjësisë autoriteteve lokale motivon sektorin publik të jetë më i ndjeshëm ndaj nevojave të individëve. Në Shqipëri, ashtu si edhe në vendet e Europës Lindore, përgjegjësia për ofrimin e shërbimit të manaxhimit të mbetjeve i është deleguar NJQV-ve, ndonëse niveli i standardeve të ofrimit të shërbimit duhet të përcaktohet ende; kjo ka çuar në hasjen e vështirësive në financim dhe monitorim të shërbimit dhe në degradim të mëtejshëm të kushteve të mjedisit duke paraqitur një rrezik më të madh në shëndetin e njerëzve.
Duke marrë në konsideratë këtë situatë, Co-PLAN prezantoi dhe zbatoi në Bashkinë Fier projektin EELGP. Projekti kishte si qëllim të prezantonte Sistemet e Manaxhimit Mjedisor duke pilotuar skemat EMAS easy në Ndërmarrjen Bashkiake të Pastrimit në Bashkinë Fier.

Me anë të zbatimit të këtyre skemave, NJQV-ve do të kenë mundësinë të testojnë standadet mjedisore të certifikuara dhe të propozojnë këto standard në nivel qendror drejt proceseve të standardizuara me qëllimin final për të plotësuar boshllëkun që ekziston në kuadrin ligjor mjedisor.
Gjatë periudhës së zbatimit, ky projekti influencpoi në hartimin dhe përgatitjen e Planit Lokal të Manaxhimit të Mbetjeve në qytetin e Fierit.
Eksperienca e marrë gjatë këtij procesi është ndarë në shumë tryeza të rrumbullkata që janë organizuar në nivel lokal, rajonal dhe kombëtar, si dhe me anë të publikimeve të ndryshme.
Ne besojmë se ky projekt prodhoi një model të mirë për autoritet lokale dhe njëkohësisht një asistencë në hartimin e politikave lokale në përputhje me planin kombëtar dhe legjislacionin ekzistues të manaxhimit të mbetjeve.

TREGUESIT E ARRITJES & OBJEKTIVAT

1 Përmirwsimi i performancës sw manxhimit mjedisor të Ndërmarrjes sw Pastrimit dhe Drejtorisë të Shërbimeve Publike në Bashkinë Fier

- Nënshkrimi i Memorandumit të Bashkëpunimit dhe ngritja e infrastruktures se punes
- Organizimi i takimit të parë me bordin këshillues dhe prezantimi i mbi situaten aktuale dhe realizimi i një studimi fillestar mjedisor
- Kryerja e nje numer studimesh analitike institucionale dhe sociale, dhe e njw auditimi financiar të Ndërmarrjes Pastrimit për vlerësimin e efiçiencës
- Prezantimi i sistemeve të manaxhimit mjedisor EMAS easy për t'u zbatuar nga Ndërmarrja e Pastrimit në Bashkinë Fier

2 Përmirwsimi i shërbimit ekzistues të Manaxhimit të Mbetjeve të Ngurta në Bashkinë Fier duke ndërtuar një strategji dhe një plan veprimi për të ardhmen

- Organizimi i katwr seminareve dhe trainimeve me grupin e punws, dhe fushatws sensibilizuese me popullatwn
- Pwrcaktimi i metodologjisw pwr tu pwrdorur dhe prezantimi me sistemin e menaxhimit mjedisor EMAS easy;
- Studimi i aktivitetit tw pwrditshwm nw Ndwrmarrje, dhe përcaktimi i objektivave për përmirësimin e performancës mjedisore dhe hartimi i Vizionit, Misionit, dhe Objektivave të Planit Strategjik të Mbetjeve të Ngurta Urbane
- Kryerja e një auditimi të brëndshëm, për matjen e ecurisë së zbatimit të objektivave mjedisorë dhe përcaktimin e masave parandaluese
- Pwrgatitja dhe publikimi i Deklaratws se Parë Mjedisore, zhvillimi i procesit të auditimit dhe çertifikimi i Ndërmarrjes
- Pastrimit në Bashkinë Fier me standardin ndërkombëtar për mjedisin ISO 14001

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

3 Shpërndarja e eksperiencave të fituara pwr inkurajimin e njësive të tjera të qeverisjes që të minimizojnë e ndikimet në mjedis të aktivitetit të tyre

- Organizimi i dy Tryezave Kombëtare mbi sektorin e manaxhimit të mbetjeve për identifikimin, adresimin e çështjeve problematike aktuale, dhe aftësive tw autoriteteve vendore për të përballuar kostot e proçesit
- Organizimi i seminarit mbi Studimin e ndarjes së Mbetjeve për të përhapur më tej rëndësinë e procesit të ndarjes së mbetjeve dhe gjetjet e studimit mbi ndarjen e tyre
- Botimi i 3 artikujve në gazetat “Ekolëvizja” dhe “Mjedisi Sot” dhe zhvillimi i fushatave sensibilizuese dhe educative për promovimin dhe njohjen me sistemin e ri të grumbullimit të mbetjeve me tre kosha

4 Përmirësimi i infrastrukturës për përmirësimin e shërbimit të mbetjeve të ngurta urbane nëpërmjet investimeve konkrete të bashkëfinancuara nga bashkia

- 3 takime u realizuan me grupin e punës për identifikimin e fushave që kanë nevojë për ndërhyrjet në infrastrukturë
- 1 analizë finaciare e detajuar është kryer dhe janë nxjerrë përfundimet lidhur me fushat ku do të kryhen investimet

EFIÇIENCA E ENERGJISË NË BANESA

Koha e Zbatimit: 2009 - 2011
Donatori: Komisioni Europian
Fondi: € 99, 497
Zbatohet në: Bashkinë Fier

Sektori i banesave është një nga konsumatorët kryesorë të burimeve energjitike në Shqipëri. Niveli i konsumit të energjisë nga sekroi i banesa, në vitin 2005 arriti shifrën 27% ndaj kërkesës për energji që shënoi shifrat 60%. Shqipëria është një vend mesdhetar dhe pjesa më e madhe e ndërtesave të banimit ose janë të patermoizoluara ose karakterizohen nga një izolim i lehtë i mureve të jashtme dhe tarracës/ çatisë dhe dritare me një xham.
Për vite me rradhë bashkitë nuk kanë qënë në gjendje që të adresojnë konsumin e energjisë në sektorin e banesave si pasojë e mungesës së kompetencave dhe instrumentave të duhur. Pas viteve '90, përgjegjësia për mirëmbajtjen e ndërtesave të banimit u bë një koncept që për banorët nuk kishte më kuptim të përsonifikohej me një entitet apo person të veçantë, kjo edhe për faktin se kontratat e privatizimit të apartamenteve nuk u shoqëruan nga një klauzolë , e cila specifikonte edhe çështjen e mirëmbajtjes të pjesëve të përbashkëta.
Megjithatë, këto vitet e fundit procesi i decentralizimit i ka dhënë bashkive më shumë përgjegjësi në lidhje me sektorin e banesave; në veçanti ligji i fundit për Bashkëpronësinë, i cili i jep të drejtën dhe autoritetin bashkive për t'i kërkuar banorve të ndërtesave të banimit të formojnë asambletë e bashkëpronarve dhe të zgjedhin kryesinë e asamblesë, e cila do të jetë përgjegjëse për mirëmbajtjen e hapsirave kolektive. Në të njëjtën kohë ligji është një instrument i fuqishëm që bashkitë të mund të ndërhyjnë edhe në problemet e efiçiencës së energjisë në sektorin e banesave. Por ajo që duhet të kuptojmë është fakti që bashkitë nuk kanë akoma eksperiencë në zbatimin e ligjit të ri.
Në këtë kuadër projekti "Reduktimi i energjisë së përdorur dhe i emetimeve të CO_2 ndërmjet partneritetit të shoqërisë civile dhe pushtetit vendor për edukimin e popullsisë dhe rritjen e efiçiencës termike në ndërtesat e banimit" është iniciativa e fundit e ndërmarrë nga Co-PLAN Instituti për Zhvillimin e Habitatit, i cili do të tentojë të ndërtojë një partneritet midis shoqërisë civile dhe pushteti vendor (Bashkia Fier) për të rritur ndërgjegjësimin ndaj mundësive për kursimin e kostos duke rritur efiçiencën termike, duke përdorur fuqinë që Bashkisë i jep ligji i ri për Bashkëpronësinë.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Të rrisë kapacitetet e pushtetit vendor në Bashkinë Fier lidhur me administrimin e efiçiencës së energjisë dhe Ligjin e ri të Bashkëpronësisë.

- Një veprimtari publike u organizuar në Bashkinë Fier, me pjesmarrjen e te gjitha paleve te perfshira ne projekt.
- Një Marrëveshje Bashkëpunimi u nënshkrua nga tri palët partnere, ku përkatësisht janë: Bashkia Fier, MPPTT dhe Co-PLAN Instituti për Zhvillimin e Habitatit
- Një grup punë në bashki u ngrit për zbatimin e projektit, dhe u organizua nje takim trajnues në lidhje me Ligjin e ri të Bashkëpronësisë

2 Vendosja e nje praktike pilot për efiçiencën e energjisë në ndërtesat ekzistuese të banimit në një zonë me të ardhura të ulta në qytetin e Fierit.

- 1 takim u organizua me grupin e punës për përzgjedhjen e zonës pilot si dhe të metodologjisë per tu perdorur
- Kryerja e nje1 pyetësori, 7 vizita në terren ne 4 ndërtesa banimi me 90 familjeve
- Lajmërime nga punonjësitë e bashkisë për të vënë në dijeni banorët e ndërtesës pilot që janë përzgjedhur për projektin duke u njoftuar për vendin dhe orën e takimit me grupin e punës
- 2 auditime energjitike në të gjitha apartamentet e ndërtesës pilot, para ndërhyrjeve në fasadën e jashtme dhe pas tyre

3 Rritja e ndërgjegjësimit, në qytetin e Fierit dhe më gjerë, mbi përfitimet e efiçiencës së energjisë në ndërtesat e banimit.

- Përgatitja dhe shpërndarja e 100 pamfletëve informuese në zonën pilot mbi përfitimet e efiçiencës së energjisë dhe Ligjin e ri të Bashkëpronësisë
- Hartimi dhe publikimi i një udhëzuesi praktik në lidhje me efiçiencën termike në ndërtesat e banimit dhe Ligjin e te ri të Bashkëpronësisë

BANESA PARAFABRIKATE
E PATERMOIZOLUAR

BANESA PARAFABRIKATE
E TERMOIZOLUAR 30% +
EFICENCE ENERGJIE

INSTRUMENTET FINANCIARE AFATMESME

Koha e Zbatimit: 2010 - 2012
Donatori: LGI & Instituti për Shoqërinë e Hapur (OSI) - Budapest
Fondi: $ 122, 710
Zbatohet në: Bashkitë Berat, Lezhë, Korçë, dhe Fier

Ky projekt vjen si një qasje e kërkesës drejtuar bashkive Berat, Lezhë, Korçë dhe Fierit në veçanti dhe gjithë qeverive vendore në Shqipëri, të cilat janë duke u përballur me sfidën për tu zhvendosur nga përgatitja tradicionale e buxhetit – bazuar ne shifra, në një dokument shumë-planësh, i cili artikulon politikat fiskale dhe programin e Politikave dhe ja komunikon këto Politika një publiku të ndryshëm. Co-PLAN, në rolin e organizatës kryesore të zbatimit, ka ndërtuar mbi eksperiencën dhe marrëdhëniet e ngushta të punës më njësitë qeverisëse vendore.
Qëllimi i përgjithshëm i projektit është të konsolidojë kapacitetet bashkiake, për të përdorur Programinin për buxhetimin afatmesëm si një mjet për të artikuluar politika fiskale dhe politikën e programit, përmes një proçesi te gjerë pjesmarrjeje në mënyre që t'i komunikoje keto politika një publiku të ndryshëm.
Projekti adreson dy çështje kryesore: (i) mbështet qeverinë vendore në zhvillimin e programit të buxhetit afatmesëm. & praktikave të reja financiare për përfitime afat-gjata përmes një proçesi pjesëmarrjeje dhe (ii) harton direktiva për zbatimin e ligjit mbi programin e buxhetimit afatmesëm në nivel vendor në bashkepunim me Ministrinë e Financave, dhe shoqatat që përfaqesojnë qeveritë vendore.
Ky project synon ndërtimin e kapaciteteve vendore: për të përgatitur dhe për ta bëre të përdorshme MTBP; për të filluar politika për financime të reja në nivel vendor permes PPPs dhe instrumentave të tjerë të zhvillimit; dhe për të përmirësuar performancën e përgjithshme financiare përmes të ardhurave më të mira nga taksat veçanërisht taksën e pronës. Gjithashtu synon të përgatisë rekomandime për implementimin më të mirë të ligjit mbi sistemin e buxhetin për qeveritë vendore në bashkëpunim me Shoqatën e Bashkive te Shqipërise, MoF, LGs and OJQ. Së fundmi ka për qëllim të hartojë direktivave për implementimin e ligjit te MTBP nga perspektiva e qeverisë vendore dhe të shpërndajë eksperiencen e pilotuar ne 6 bashkite, në te gjtha njesite vendore përmes diskutimeve publike dhe takimeve.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 4 Bashkite do të udhëhiqen drejt rritjes se zhvillimi te tyre ekonomik MTBP.

- Programet për MTBP janë dizenjuar duke u bazuar në objektivat strategjike të parashikuara në LEDS nq bashkitë e Fierit, Beratit dhe Lezhës
- Dy dokumentat që lidhin MTBP ëith LEDS janë përgatitur nga bashkitë e Fierit dhe Beratit
- MTBP e pregatitura nga Bashkia e Beratit janë të miratuara nga Këshilli i qytetit

2 Qytetaret dhe shoqeria civile do të përfshihen në proçesin e përgatitjes së MTBP, për të garantuar transparencën dhe konstituencën e dokumentit

- Katër takime u organizuan në bashkitë e Fierit, Beratit ,Lezhës dhe Korçës me organizatat për shoqerinë civile dhe qytetarët për ti prezantuar programin dhe objektivat e MTBPs dhe buxhetin vjetor
- Rreth 120 pjesmarrës te cilët perfaqesonin organizatat e shoqerisë civile dhe qytetarë morën pjesë në keto takime.

3 Kuadri ligjor për sistemin buxhetor për qeverine vendore do të përmiresohet sipas nevojave të qeverisë vendore

- Një tryezë e rrumbullakët u organizua me perfaqesues të Ministrisë së Financave dhe njësitë e qeverisjes vendore per te diskutuar mbi sfidat me të cilat po përballen njësite e qeverisjes vendore në përgatitjen e MTBP
- 50 pjesmarrës – zv. Ministri I Financave, drejtori për lidhjet ndërqeveritare në mInistrinë e fianancave, zyrtarë tëlartë nga njësitë e qeverisjes vendore , ADF, donatorë, etc. moren pjese ne kete tryeze te rrumbullaket
- Një dokument politik u përgatit në vijim të kësaj tryeze dhe ju dorëzua të gjitha pjesëmarrësve dhe palëve të interesuara

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

4 Qeveritë vendore do të rishikojnë metodologjinë e mundesuar nga projekti në bashkitë e perzgjedhura dhe kjo do të lehtesoje proçesin e përgatitjes së MTBP

- Duke ndjekur qasjn e Co-PLAN në njësitë e qeverisjes vendore donatorë të tjerë kanë filluar të punojnë në të njëjtën fushë , duke përdorur metodologjinë e njëjtë.

5 Rritja e kapaciteteve vendore në menaxhimin e financave bashkiake dhe arkitekturës fiskale

- 8 trajnime u organizuan me stafin e bashkisë të përfshirëne këtë proçesin e përgatitjes se MTBP, në tre bashkite
- Rreth 30 persona staf I bashkisëmoren pjesë ne keto sesione
- Më shumëse 15 zyrtarë të qeverisë vendore janë ndihmuar dhe trajnuar përmes trajnimit në punë dhe asistencës.

LIGJI PËR PLANIFIKIMIN E TERRITORIT

Koha e Zbatimit: 2010
Donatori: USAID, ARD, Co-PLAN
Fondi: 9,806,000 LEKË
Zbatohet në: Tiranë

Në vitin 2009, Kuvendi Shqipëtar miratoi Ligjin e Planifikimit të Territorit. Duke marrë parasysh që Shqipëria është karakterizuar nga një manaxhim urban dhe planifikim i dobët i tokës në 20 vitet e fundit, rëndësia e një ligji të planifikimit të territorit nuk mund të nënvlerësohet.
Në rastin më të mirë, mund të shikohet si një nxitës në ndërmarrjen e iniciativave me synim përforcimin e praktikave të planifikimit dhe menaxhimit urban në plan kombëtar. Për tu siguruar për një zbatim sa më realist të mundshëm në kontekstin aktual shqipëtar dhe një përqasje me legjislacionin ekzistues, është thelbësore që:
1 - T'i kushtohet vëmendje e veçantë përgatitjes së akteve nënligjore, dhe
2 – Të hartohet në mënyrë të tillë që të lehtësojë menaxhimin e mirë urban të problematikës së trashëguar dhe zhvillim të qëndrueshëm.
Për këto arsye, Co-PLAN u angazhua në projektin e USAID për Programe të Qeverisë Vendore në Shqipëri (PQVSH), për të asistuar në hartimin e akteve nënligjore për implementimin e Ligjit të Planifikimit të Territorit.

Në funksion të hartimit, projekti fillimisht u përqëndrua në përftimin e një tabloje të qartë të problematikës në lidhje me çështjet e planifikimit të territorit, në nivel vendor e qëndror, për të parandaluar probleme gjatë fazës së zbatimit. Ky proçes në thelb pati dialogun dhe bashkëpunimin e të gjitha palëve të përfshira apo të interesuara, dhe u mundësua nga një grup pune.
Një document i përbërë nga tri rregullore, sikurse parashikohet me ligj, përkatësisht: Rregullorja e Unifikuar e Planifikimit, Rregullorja e Unifikuar e Kontrollit të Zhvillimit, dhe Rregullorja e Modelit të Planifikimit, iu dorëzua Qeverisë Shqipëtare në Nëntor 2010.
Zhvillime të mëtejshme priten në Shtator 2011, kohë kur qeveria Shqipëtare planifikon të shqyrtojë aktet nënligjore të ligjit të planifikimit të territorit.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Mbështet njësitë vendore në zhvillimin e rekomandimeve për aktet nënligjore të Ligjit të Planifikimit të Territorit, dhe inkurajon bashkëpunimin e njësive vendore dhe Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit (AKPT).

- Një seri prej katëe tryezash u organizuan më njësitë vendore për informimin mbi Ligjin e Planifikimit të Territorit, dhe rëndësinë e tij.
- U intervistuan pesembëdhjetë përfaqsues të njësive vendore në pesëmbëdhjetë njësi të ndryshme, ku u hodh dritë mbi cështje me interes në lidhje legjislacionin e planifikimit të territorit.
- Gjatë takimeve të punës, u identifikuan një seri problematikash në nivel vendor, dhe në bazë prioriteti, u dokumentuan dhe raportuan me shkrim.
- Një dokument politik dhe plan pune u përgatitën për ndërmarrjen e hapave të mëtejshëm, për hartimiin e akteve nënligjore dhe zbatimin e ligjit, dhe ju dorëzua AKPT-së.

2 Të asistohet AKPT në hartimin e tre elementëve bazë të akteve nënligjore të domosdoshme, sikurse parashikohet në ligj, nëpërmjet pjesëmarrjes së të gjitha palëve të interesuara.

- U nënshkrua një Memorandum Mirëkuptimi mes AKPT dhe PQVSH në Maj 2010, me qëllim institucionalizimin e bashkëpunimit të dy palëve.
- Ngritja e një grupi pune për aktet nënligjore, dhe prodhimi i një metodologjie, dhe një plani pun., Gjithashtu, u përcaktuan përgjegjësi e detyrat e anëtarëve të grupit të punës, bazuar në rezultatet e takimeve.
- Një vlerësim i shpejtë i katër zonave urban u ndërmorr nga AKPT, përkatësisht në qytetet e Vlorës, Durrësit, Shkodrës dhe Kamzës, për të përcaktuar metodologjinë dhe terminologjinë e përshtatshme për tu përdorur në aktet nënligjore.
- Juristët e AKPT hartuan një hartë të legjislacionit te domosdoshëm për tu shqyrtuar, gjatë proçesit të hartimit të akteve nënligjore.
- Tre strukturat bazë të rregulloreve, përkatesisht Rregullorja e Unifikuar e Planifikimit, Rregullorja e Unifikuar e Kontrollit të Zhvillimit, dhe Rregullorja e Modelit të Planifikimit, ju dorëzuan AKPT-se për shqyrtim.
- Në vijim të tri proçesesh hartimi, u dorëzuan për shqyrtim pranë AKPT-së, tre rregulloret ne formën draft me 30 Nëntor 2010.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

3 Mbështet AKPT-në në fillimin e një proçesi dialogu dhe pjesëmarrjeje intensive për zhvillimin e tri elementëve thelbësorë , përkatësisht: Rregullorja e Unifikuar e Planifikimit, Rregullorja e Unifikuar e Kontrollit të Zhvillimit, dhe Rregullorja e Modelit të Planifikimit.

- Grupi i punës organizoi katër tryeza kombëtare për të diskutuar përmbajtjen e tre rregulloreve me pjesëmarrje te 30-40 palë të interesuara nga Ministritë e linjës, agjencitë kombëtare dhe Bashkia e Tiranës, ne çdo tryezë. Takime kokë-më-kokë u organizuan me rreth 10 institucione, p.sh, Bashkinë e Tiranës, Ministrinë e Bujqësisë, Zyrën e Rregjistrimit të Pasurive të paluajtshme, Inspektoriatin Kombëtar të Ndërtimit etj.
- "Një kërkesë për bashkëpunim dhe informacion" nga AKPT, ju dërgua institucioneve publike palë në Qershor 2010, dhe komentet në formë të shkruar të materialit paraprak të rregulloreve ju dërguan AKPT-së nga të gjitha këto ministri e agjenci.
- U mbajtën tre raunde takimesh 2-ditore me pjesëmarrjen e rreth 200 përfaqsuesve nga njësite vendore ne Shqipëri, për diskutimin e materialit paraprak të rregulloreve dhe përmirësimin e mëtejshëm bazuar në komente.

TRANSFERTAT NDËRQEVERITARE

Koha e Zbatimit: Prill 2010 - Shkurt 2011
Donatori: LGI, Instituti për Shoqërinë e Hapur (OSI) - Budapest
Fondi: $ 40,853 bashkë-financuar, $ 30,670 LGI/OSI, $ 10,183 Co-PLAN
Zbatohet në: Shqipëri

Transfertat Ndërqeveritare në Shqipëri, me fokus të veçantë në marrëdhëniet e tyre me politikën qendrore, përbëjnë temën kërkimore për këtë projekt, i cili në vetvete është konsideruar si një studim shkencor.
Studim vjen si një vijimësi e punës së ndërmerrë nga Co-PLAN me tetë komunat duke ndihmuar ato për të përmirësuar zhvillimin ekonomik vendor dhe performancën financiare përmes hartimit të planeve të investimeve kapitale dhe mbledhjen e taksave.
Qëllimi i përgjithshëm i studimit hulumtim është të gjenerojë diskutime politike në lidhje me mënyrën si të ardhurat lokale rrjedhin nga burimet kombëtare, dhe cila mund të jetë alternativa politike për të drejtuar hartimin e transfertave ndërqeveritare dhe për të matur performancën e tyre.
Pyetje kryesore u përqëndruan në:
Si është hartuar sistemi i transfertave ndërqeveritare në Shqipëri?
Cilat janë detyrat e përcaktuara për transfertat brënda këtij sistemi?
Duke konsideruar sfondin historik të transfertave ndërqeveritare në Shqipëri, cila ka qënë marrëdhënia midis shpërndarjes së transferatave (veçanërisht granteve konkuruese)dhe sfondi politik në nivel qendror dhe vendore?
A është e domosdoshme të kodifikohen rregullat që rregullojnë alokimin e transfertave ndërqeveritare në një formë të përhershme të legjislacionit?
Cilat janë eksperiencat e vendeve të tjera të Evropës Lindore lidhur me rregullat për transfertat ndërqeveritare?
Përmes punës kërkimore, mbledhjes së të dhënave cilësore dhe sasiore studimi gjeneron në një informacion të përditësuar për transfertat ndërqeveritare me kriteret përkatëse, analizon tendencat dhe modelet, dhe mund dhe mundëson rekomandimet politike për të dyja, për qeverisjen vendore dhe locale dhe aktorëve të tjerë të interesuar.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Diskutimi i përgjithshëm mbi kriterin preferencial politik për mundësimin e të ardhurave vendore nga të ardhurat kombëtare, do të kanalizohet në një diskutim politik në lidhje me rregullat/kriteret e transfertave ndërqeveritare.

- Metodologjia për analizimin e sistemit të transfertave ndërqeveritare në Shqipëri dhe të dhënat është përgatitur dhe vlerësuar me aktorët e interesuar.
- U plotësuan 74 pyetsorë nga njësitë e qeverisjes vendore në Shqipëri
- U përfshinë në projekt 3 shoqata që përfaqsonin njësitë e qeverisjes vendore në Shqipëri
- U ndërmorën 12 intervista të hapura me kryetarë, ekspertë, dhe vendimmarrës, të cilët ishin të përfshirë në skemën e granteve konkuruese.
- U përgatit një studim kërkimor mbi sistemin e transfertave ndërqeveritare në Shqipëri.
- U përgatit një dokument politikash duke ndjekur një studim kërkimor mbi sistemin e transfertave ndërqeveritare në Shqipëri.

2 Si qeveria qendrore dhe vendore duhet të bëhen të vetëdijshëm për rëndësinë e hartimit të rregullave të qarta transparente dhe të kodifikuara për shpërndarjen e transfertave

- U organizuan 5 takime me Ministrinë e Financave dhe organizata që përfaqësonin njësitë vendore lidhur me gjetjet dhe rekomandimet e studimit kërkimor.
- Një tavolinë e rrumbullakët e organizuar për diskutimin e rekomandimeve politike lidhur me sistemin e transfertave ndërqeveritare në Shqipëri
- Një artikull u përgatit dhe u botua në revistat profesionale lidhur me gjetjet dhe rekomandimet mbi sistemin e transfertave ndërqeveritare në Shqipëri.

TAKSA E PASURISË - NJË INSTRUMENT PËR FINANCIME TË REJA NË NIVEL VENDOR

Koha e Zbatimit: Tetor 2009 - Shtator 2010
Donatori: USAID, Think Tank Fund/ Instituti për Shoqërinë e Hapur (OSI) - Budapest
Fondi: 1,920,350 LEKË
Zbatohet në: Shqipëri

Një nga burimet kryesore të të ardhurave për qeveritë vendore, është ajo e tatimit të pronës së patundshme (apo më saktësisht, tatimi mbi ndërtesat), i cili administrohet aktualisht nga qeveria vendore.. Kjo sjell një kontribut relativisht të vogël të të ardhurave vendore. Ndonëse Parlamenti rriti përqindjen e taksës së pasurisë së paluajtshme, kjo taksë është marrë nga qeverisja vendore 100%,në 2003, në vitin 2007 kjo taksë akoma kontriboi vetëm 5% në të ardhurat e qeverisjes vendore dhe ishte ekuivalente me 3 $ për person, ose me 0.1% e GDP. Pjesërisht, kjo derivon nga dobësia e theksuar e menaxhimit të kësaj takse, tipar i përbashkët për vendet në tranzicion ekonomik. Mbledhja e kësaj takse është në nivel të ulët- pronat janë rregjistruar ose deklaruar vetëm me dëshirën e pronarit ose si mundësi e fundit. Vlerat e taksës bazohen në karakteristikat e pronës të raportuar nga pronari/mbajtësit dhe në shumicën e rasteve ato janë të raportuara në nivele shumë të ulta. Eficienca në mbledhjen e taksës është e ulët. Kjo është e dukshme në shumën e mbledhur: jo më shumë se 50% e potencialit të pritur.
Për këto arsye, eksplorimi i taksës së pasurisë në të gjithë kompliksitetin, ishte një hap tjetër, i cili u ndërmorr nga Co-PLAN, në kuadër të projektit "Taksa e Pronës – një instrument për financimet e reja në nivel vendor në Shqipëri" i bashkëfinancuar nga LGPA (Programi për Qverisjen Vendore në Shqipëri) dhe "Institutit për Shoqërinë e Hapur" përmes projektit "Ndikimi në hartimin e politikave". Ky projekt erdhi në vijimësi të punës së kryer në shumë bashki për të ndihmuar në përmirësimin e performancës financiare dhe fiskale përmes përgatitjes së planeve vendore për financimet kapitale dhe mbledhjen më të mire të taksave.
Projekti filloi në Tetor 2009 dhe u përfundua zyrtarisht me një tryezë të rrumbullakët në Tetor 2010, ku gjetjet dhe rezultatet e këtij studimit, të ndërmarrë në kuadër të këtij projekti,u ndanë dhe u vlerësuan nga grupet e interesit pjesëmarrëse, ekspertë nga njësite e qeverisjes vendore, përfaqësues të ministrive dhe agjenci të tjera qeveritare.
Objektivat kryesore të projektit ishin: (i) të mbledhë informacionin cilësor dhe sasior mbi këtë temë; (ii) të analizojë informacionin dhe të dhënat e mbledhura; (iii) pregatisë raportin dhe document politikash; (iv) pregatisë planin veprues për qeverinë vendore.

TREGUESIT E ARRITJES & OBJEKTIVAT

1 Mbledhja e informacionit cilësor dhe sasior mbi këtë temë:

- Studimi metodologjik u hartua dhe u vlerësua
- Ndërmarrja e suksesshme e një anketë bazuar në informacionin e mbledhur nga hartat e përditësuara historike dhe ajrore për 10 qytete (Shkodër, Lezhë, Tiranë, Durrës, Elbasan, Fier, Lushnje, Vlorë, Korçë dhe Sarandë)
- U hartua dhe u përgatit një database në përputhje me informacionin e mbledhur nga anketa.
- 15 intervista dhe takime u organizuan me përfaqësues të lartë nga tetë bashki të ndryshme (Fier, Lezhë, Durrës, Shkodër, Korçë, Berat, Kukës, Fushë Krujë) në lidhje me taksën e pronës
- Një takim u organizua me përfaqësues të lartë të Ministrisë se Financave për temën kërkimore.

2 Të analizojë informacionin dhe të dhënat e mbledhura

- Një database u hartua dhe u përgatit në GIS për të analizuar të gjithë informacionin e mbledhur nga anketat
- Janë përgatitur më shumë se 60 harta tematike dhe synthesis /blueprints bazuar në analizën e informacionit
- Janë hartuar 5 dokumente në lidhje me situatën e administrimit të taksës së ndërtimit dhe menaxhimit në nivel vendor

3 Të përgatisë një raport kërkimor dhe një dokument politikash

- U përgatit një raport kërkimor për të diskutuar mbi mënyrat e reja të qeverisjes vendore, mënyra e miratimit të taksave që lidhen me strehimin për gjenerim më të lartë të të ardhura për investime kapitale
- U përgatit një dokument politikash me rekomandime për institucionet publike në nivel qendror dhe vendor mbi përdorimin e taksës së pronës si një instrument për të udhëhequr përdorimin e tokës dhe administrimit në Shqipëri

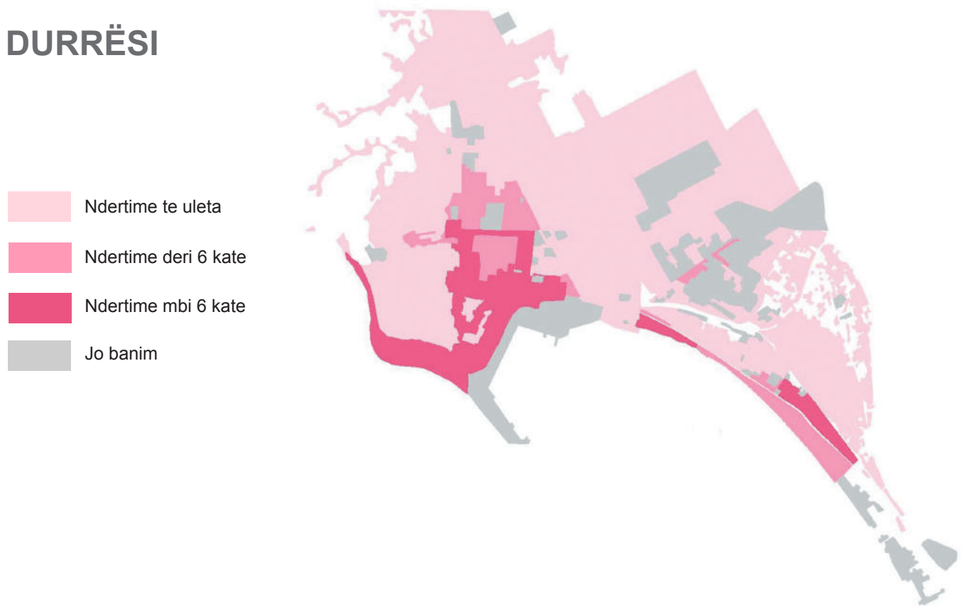
TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

4 Të përgatisë planin e veprimit për qeveritë vendore

- Treguesit e ArritjesNjë plan veprimi afatshkurtër u përgatit dhe u dorëzua në 10 njesi te qeverisjes vendore lidhur me një administrimin më të mire dhe menaxhim të taksës së Pronës
- Një plan veprimi afatmesëm u përgatit per te dy institucionet e qeverisjes vendore mbi mënyrën e përdorimit më mirë të potencialit të taksës mbi pronën

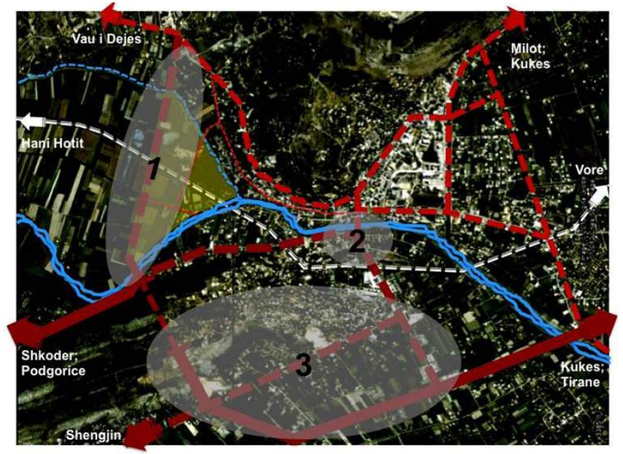
DURRËSI

STUDIM FIZIBILITETI PËR KRIJIMIN E NJË ZONE INDUSTRIALE NË LEZHË

Koha e Zbatimit: Shtator 2009 - Prill 2010
Donatori: USAID
Fondi: 1,958,000 LEKË
Zbatohet në: Bashkia Lezhë

Projekti “Studim fizibiliteti për krijimin e një zone industriale në Lezhe ” ka filluar të zbatohet pas marrëveshjes së nënshkruar me Bashkinë e Lezhës dhe Programin LGPA, në fund të tetorit 2009. Projekti do të shërbejë si një instrument për të drejtuar investimet private vendim-marrjen brenda komunës dhe të lidhë këto investime me projektet e investimeve në sektorin publik. Studimi i fizibilitetit do të ofrojë një bazë për zhvillimin e (nga të tjerët) një studim të detajuar urbanistik të zonës industriale dhe një dokument formal te Vleresimit të Ndikimit në Mjedis.
Studimi i fizibilitetit ka për qëllim të udhëheqë zhvillimin e qëndrueshëm fizike dhe ekonomike të qytetit të Lezhës, në përputhje me sfidat e zhvillimit aktual, kërkesat ekonomike për hapësirë industriale, dhe iniciativacën për projektet lokale dhe rajonale të zhvillimit të infrastrukturës

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Për të mbledhur të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me zonën industriale

- 6 takime organizuar perms grupit të punës me METE, ALBINVEST, ANTRACO, GRD/MPWTT, Qarku i Lezhës
- Harta e Pronës dhe Informacioni përaktës, përditësimi I sitit perms grupit të punës
- Dy takime koordinuese dhe organizimin e takime të tjera me përfaqsuesit local të Water Supply Enterprise, KESH, AlbTelecom, etc.

2 Për të përgatitur analiza fizike dhe hapësinore për zonen e propozuar industriale

- Dy takime të organizuara me grupin e punës për të diskutuar për analizën fizike dhe hapësinore.
- Tetë harta tematike për të paraqitur këtu analizën fizike dhe hapësinore janë theksuar avantazhet dhe disavanazhet e lokacionit dhe faktorë te tjerë
- Dhjetë stafe locale u asistuan direct përmes trajnimi në punë duke lidhur dokumentat strategjik me instrumentat financiar(buxhete vjetore, buxhetet afatmesëm, etj)
- Një workshop u organizua me target qeverisja vendore në pregatitjen e programit për buxhetimin aftamesëm dhe dokumenta alternative and alternative strategic financial documents
- Një workshop u organizua me targeted LGs to share, diskutime, dhe përgatitja e rekomandimeve për përgatitjen e programit të buxhetit afatmesëm në njësitë e vogla vendore.

RRJETI I INFORMACIONIT MBI QEVERISJEN VENDORE - LOGIN

Koha e Zbatimit: 2009 - 2010
Donatori: LGI & Instituti për Shoqërinë e Hapur (OSI) - Budapest
Fondi: $ 29,630
Zbatohet në: Shqipëri

Viti 2010 shënoi dhe një tjetër vit të suksesshëm në promovimin dhe rritjen e mëtejshme të LOGIN - Rrjeti i informacionit mbi qeverisjen vendore në Shqipëri. Një shumë prej 515 dokumentash, në gjuhën Shqipe dhe Angleze, ju shtuan platformës online të LOGIN, duke nxitur dhe më tej zhvillimin profesional të burimeve njërëzore të njësive të qeverisjes vendore, dhe forcimin e kapaciteteve të organizatave që mbështesin reformën e administratës publike në nivel vendor.
Ky projekt është në proçes implementimi dhe në pesëmbëdhjetë vende ish-komuniste të Evropës Qëndrore dhe Lindore, të cilat u janë përkushtuar nxitjes dhe zhvillimit të kapacitetit dhe reformave të decentralizimit. LOGIN ofron informacion mbi çështje të qeverisjes vendore, si per shembull legjislacioni i ri, proçedura të reja, financime, dhe mundësi trainimi. Përpos qëllimeve të tjera, platform do të ofrojë në rregullisht lajme të lidhura me proçesin e integrimit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian, duke u përqëndruar në nevojat dhe mundësite.

Ky vit (2010) shënoi një numër përdoruesish në rritje, me 23627 shkarkime informacioni deri në fund të muajit Nëntor 2010. Krahas komenteve të dhëna gjatë konferencave kombëtare, apo tryëzave dhe takimeve të organizuara nga Co-PLAN dhe partnerët e tij, u organizua një pyetësor në 397 njësitë e qeverisjes vendore. Pyetësori preku tema të lidhura me informacionin mbi LOGIN dhe mundësinë për ta përdorur atë; ndërsa të gjitha njësitë ishin të mirë informuar mbi LOGIN, infrastruktura e dobët teknologjike, përbënte problem për disa prej njësive – kryesisht zonat e largëta të Shqipërisë. Ky problem u zgjidh përmes ofrimit të të gjithë informacionit të hedhur në LOGIN gjatë vitit, nëpërmjet DVD-ve.

THE LOCAL GOVERMENT INFORMATION NETWORK

TREGUESIT E ARRITJES & OBJEKTIVAT

1 Pasurimi i platformës LOGIN në tetë modulet e saj.

- Platforma LOGIN është operative në tetë module dhe është e arritshme nga faqet e internetit të Co-PLAN (HYPERLINK "http://www.co-plan.org" www.co-plan.org), SHBSH (www.aam-al.com), U_POLIS (www.universitetipolis.edu.al), dhe SHKSH (www.aac@abcom.al).
- 515 dokumente, raporte, dhe informacione te hedhura dhe një shumë prej 23627 shkarkimesh të shënuara.

2 Zgjerimi i rrjetit të partnerëve për ndarjen e informacionit dhe eksperiencave.

- Marrëveshje bashkëpunimi në proçes për pasurimin e platformës me material dhe përgatitjen e aktiviteteve të përbashkëta.

3 Promovimi i LOGIN si një platformë njohurish mbi çështje të pushtetit vendor dhe mbi reformën në administratën publike

- Artikuj mbi LOGIN u publikuan (4), në gazetat e SHBSH dhe SHKSH ;
- U shpërndanë broshura dhe material elektronike me informacionet e hedhura deri tani në platformë në 385 njësi të qeverisjes vendore;
- Bashkëpunimi më organizimin e aktiviteteve të ndryshme të të gjithë partnerëve të kësaj platform me focus në çështjet e pushtetit vendor dhe reformën në administratën publike.

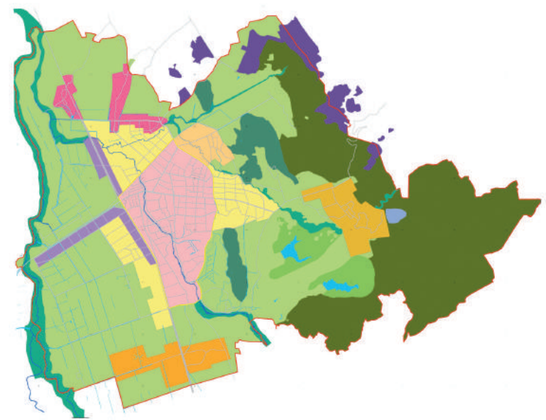
4 Pasqyrimi i informacionit mbi mudësi trainimi, financimi e mbështetjeje teknike për aspekte të ndryshme të qeverisjes vendore

- Integrimi në LOGIN i një moduli për 'trainime të planifikuara' të organizuara nga të gjithë anëtarët e rrjetit;
- Postimi në platform i një liste sitesh dhe institucionesh e organizatash që ofrojnë mundësi trainimi;
- Integrimi në platform i një kalendari aktivitetesh të planifikuara të njësive vendore në nivel kombëtar.

HARTIMI I PLANIT TË PËRGJITHSHËM RREGULLUES TË KUKËS / FUSHE - KRUJË

Koha e Zbatimit: Tetor 2008 - Prill 2010
Donatori: USAID, Bashkia Fushë - Krujë, Bashkia Kukës
Fondi: 21,680,955 LEKË
Zbatohet ne: Bashkia Fushë - Krujë, Bashkia Kukës

Projektet e Planeve të Përgjithshme Rregulluese të qyteteve të Fushë Krujës dhe Kukësit janë pjesë e Programit LGPA të financuar nga USAID dhe të zbatuar nga ARD. Co-PLAN, si partneri lokal i LGPA-së, ka punuar ngushtësisht me Bashkitë per t'ju siguruar atyre asistencën e nevojshme teknike në proçesin e përgatitjes së Planeve të Përgjithshme Rregulluese të bashkive.
Këto plane rregulluese do te jenë instrumente të fuqishme që do të udhëheqin investimet private në bashki dhe do të sjellin në një linjë këto zhvillime me projektet për investime të sektorit publik. Planet synojnë të orientojë një zhvillim fizik dhe ekonomik të qëndrueshëm në përputhje me sfidat aktuale të zhvillimit si dhe gjithashtu projektet dhe iniciativat e tjera rajonale. Gjithashtu, këto Plane do të udhëheqin zhvillimet ekonomike dhe do ti pozicionojë bashkitë si qendra të rëndësishme urbane në rajon. Proçesi i punës u krye në bashkepunim të ngushtë e të vazhdueshëm me njësitë vendore dhe grupet e punës të ngritura pranë tyre.

TREGUESIT E ARRITJES

& OBJEKTIVAT

1 Hartimi Planit të Përgjithshem Rregullues te Bashkise Fushë Krujë dhe Kukës

- Konsolidimi i draft skemave për Planin e Përgjithshëm Rregullues
- Konsultimi i draft skemave brenda grupit të punës
- Konsultimi i draft skemave me aktorët e tjerë të perfshirë në proçes
- Rakordimi me planet e vetë bashkisë në kuadër të investimeve kapitale
- Prezantimi për publikun e gjerë me pjesëmarrjen e gjithë të interesuarve
- Reflektimi i sygjerimeve të publikut
- Ideimi dhe hartimi i relacionit te Planit të Përgjithshëm Rregullues
- Ideimi i hartave tematike të Planit të Përgjithshëm Rregullues
- Ideimi i projekt ideve te infrastrukturave inxhinjerike
- Mbi 10 takime janë organizuar me grupin e punës ne bashki me qëllim diskutimin e elementeve të propozimeve territoriale të planit
- 1 seminar u zhvilluan ne kete faze te projektit ku u diskutua mbi format dhe drejtimet e transformimit të territorit urban dhe zonës përreth
- Nje databazë GIS-i u dizenjua dhe u përgatit për Termat e Referencës dhe për Planin e Përgjithshëm Rregullues

2 Hartimi i Vlerësimit Strategjik Mjedisor

- Analizë e problematikes mjedisore në bashki për tokën, ajrin, ujin, biodiversitetin, mbeturinat etj.
- Përcaktim i vlerësimit mjedisor për propozimet e planit
- Përcaktim i fazave të monitorimit dhe indikatorëve
- Parashikimi i masave zbutëse dhe rekomandimeve
- Ideimi i 2 hartave tematike për problematikën mjedisore

RAPORTI FINANCIAR

- RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR
- POZICIONI FINANCIAR MË 31 DHJETOR 2010

FINANCAT DHE TRANSPARENCA NË Co - PLAN

Raport i auditorëve të pavarur
Për Drejtorin Ekzekutiv të Co-PLAN,
Instituti për Zhvillimin e Habitatit

Ne kemi audituar bilancin kontabël të Co-PLAN, Instituti per Zhvillimin e Habitatit (e quajtur këtej e tutje si “Organizata” ose “Co-PLAN”) për periudhën deri më 31 Dhjetor 2010. Strukturat menaxhuese të Co-Plan janë përgjegjëse për përgatitjen dhe prezantimin e saktë të pasqyrave financiare. Përgjegjësia jonë është të japim mendim mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë.
Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Auditimit. Sipas këtyre standarteve ne jemi të detyruar të planifikojmë dhe ushtrojmë auditimin për të arritur një siguri të arsyeshme mbi faktin nëse këto pasqyra financiare nuk përmbajnë gabime ose shmangie materiale. Një auditim përfshin zbatimin e disa proçedurave me qëllim marrjen e evidencës mbi shumat dhe paraqitjet në pasqyrat financiare.. Një auditim përfshin gjithashtu edhe vlerësimin e parimeve kontabël të përdorura dhe gjykimeve të rëndësishme të bëra nga strukturat menaxhuese, si edhe vlerësimin e paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare. Ne besojmë që evidenca e auditimit e siguruar
prej nesh siguron një bazë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të dhënë gjykimin tonë.
Këto pasqyra financiare janë përgatitur bazuar në një kosto historike, sipas parimit të regjistrimit të dyfishtë, në përputhje me metodën “kontabilizim fondesh”, e cila ndryshon nga Standartet Kombëtare të Raportimit Financiar dhe Legjislacioni Shqiptar për Kontabilitetin.
Sipas vlerësimit tonë, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të saktë të gjendjes financiare të Organizatës deri më 31 Dhjetor 2010, si dhe të performancës së vet financiare dhe të fluksit të parave për vitin që mbyllet, në përputhje me metodën “kontabilizim fondesh”.
Ky raport lëshohet për informacion dhe përdorim vetëm të strukturave menaxhuese të Organizatës dhe për donatorët e saj. Rrjedhimisht, materiali nuk duhet përdorur për qëllime të tjera dhe për këtë arsye nuk duhet shpërndarë pa marrë më parë pëlqimin tonë me shkrim.

KPMG Albania sh.p.k
Rr. Dëshmorët e 4 Shkurtit, Kullat Binjake, Ndërtesa 1,
Kati 13
Tiranë, Shqipëri

KPMG Albania Sh.p.k
"Deshmorët e Kombit" Blvd
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania
NIPT J91619001D

Telephone +355 (4) 2274 524
+355 (4) 2274 534
Telefax +355 (4) 2235 534
E-mail al-office@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Independent Auditors' Report

To the Executive Director of
Co - PLAN Institute for Habitat Development

Tirana, 16 May 2011

Independent Auditor's Report

We have audited the accompanying financial statements of Co-PLAN Institute for Habitat Development (hereafter "the Organisation" or "Co-PLAN"), which comprise the balance sheet as at 31 December 2010, and the income statement and statement of cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The financial statements have been prepared by management of Co-PLAN on the historical cost basis, following the accrual concept in accordance with the fund-accounting method. Our responsibility is to express an opinion on the financial statements based on our audit.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the fund-accounting method as described in Note 2 of the financial statements and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

KPMG Albania, an Albanian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2010, and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with the fund-accounting method as described in Note 2 of the financial statements.

Restriction on Distribution and Use

Our report is intended solely for the information and use of the management of the Organisation and its donors, and should not be further distributed to other parties or used for any other purposes without our prior written consent.

KPMG Albania Sh.p.k.

KPMG Albania Sh.p.k.
"Deshmorët e Kombit" Blvd.
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

POZICIONI FINANCIAR 31.12.2010

Co-PLAN Institute for Habitat Development

Balance Sheet as at 31 December 2010

(in EUR)

	Note	31 December 2010	31 December 2009
Assets			
Cash and cash equivalents	4	802,412	753,160
Guarantee account	5	4,122	3,820
Project debtors	6	715,047	891,098
Other debtors	7	1,648	2,663
Fixed assets, net	8	164,364	125,294
Total assets		**1,687,593**	**1,776,035**
Liabilities, Project funding and other funds			
Liabilities	9	37,098	42,510
Project funding	10	712,561	945,410
Other funds	11	937,934	788,115
Total liabilities, Project funding and other funds		**1,687,593**	**1,776,035**

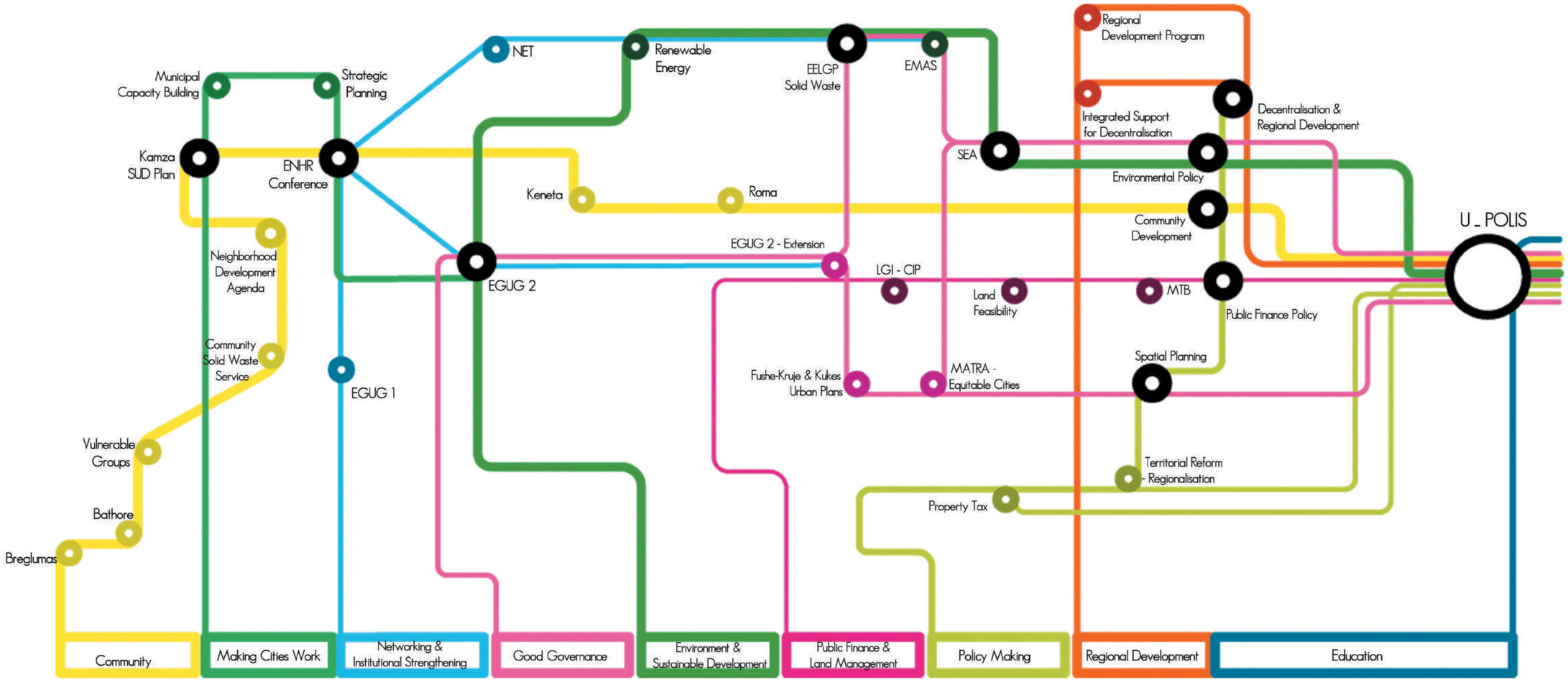
The Balance Sheet is to be read in conjunction with the notes set out on pages 4 to 26 and forming part of the financial statements.

The financial statements were authorised for issue by the Executive Director of Co-PLAN Institute for Habitat Development on 16 May 2011.

Dritan Shutina
Executive Director

Ogerta Gjiknuri
Finance Manager

Rrugëtimi 15 vjeçar i Co-PLAN

Co-PLAN's 15 year journey